શ્રી ભજન ભંડાર.

શ્રી મંગલાચરણ

૧ ભજન

બલીહારી રસીયા, ગીરધારી, સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી [ટેક]
વાંસલડી વાગી એવા, ભણકારા વાગે છે,
વ્રજ વાટ લાગે હવે ખારી–સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી–બલીહારી૦
જમુનાંના કાંઠો વહાલા, ખાવાને દોડે છે,
અકળામણ દે છે હવે ભારી–સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી–બલીહારી૦
વૃંદાવન કેરી શોભા તમ વીણ અમને તો,
નજરે દીઠી નવ લાગે સારી–સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી–બલીહારી૦
ગોવર્ધન તોળ્યો વહાલા, ટચલી આંગળીએરે,
અમ પર ઢોળ્યો ગીરધારી–સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી–બલીહારી૦
બાઇ મીરા કહે છે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વહાલા,
પ્રહાય કરી લેજો શુધ્ધ મારી–સુંદર શ્યામ હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીએજી–બલીહારી૦

૨ રાગ—નદકે લાલા હો મતવાલા.

વિઘ્ન હરન ગવરીકે નંદન, સમરૂ સદા સુખકારી—ટેક
જીસે સુમરનસે પાપ કટત હે, નિરમલ હો મતી મોરી—વિ૦
અવગુન બહોત ગુન નહિ એકે માફ કરો ચુક મોરી—વિ૦
નિરમલદાસ સંતનકો સેવક, બિનતી કરૂ મે તોરી—વિ૦

૩ રાગ કાલીગડો.

ભજ મન ગોવિંદા, ગોવિંદાહારે તુ છોડ જગતકા ફંદા—ટેક
નિરાકાર નિરલેપ નિરંજન, સત્‌ચિત્‌ આનંદા [૨]
જાકો બ્રહ્માદિક મુનિ ગાવે, પાવે સુખકંદા—ભજ૦
રામ કૃષ્ણ પરબ્રહ્મ સનાતન, ગાવત મુનિવૃંદા [૨]
તાકો જો અવતાર કહત હે, સો નર મતિમંદા—ભજ
સદ્‌ગુરૂ કરુણા કરહી મીટાયો, મમ ભવ દુખ ફંદા [૨]
દેવકૃષ્ણ પદ પુરણ પાયો, એહી પરમાનંદા—ભજ૦

૪ રાગ—પામ્યો પામ્યો પદમણી

ભૂલીભૂલી મૂર્ખ તુ ઈશને, જતી વૃથા કરે જીંદગાની,
હારે જતી વૃથા કરે જીંદગાની—ટેક
પુણ્ય પ્રભાવે દેહને પામી, પ્રારબ્ધ યોગે સમૃધ્ધિ જામી,
નથીનથી અંતર એકરે, તુજસાથે કંઈ આવવાની—ભૂલી૦
ઉદય તેનો અસ્ત લે માની, જાણી લે અંતે થાવુ છે ફાની,
ચેતીચેતી મૂર્ખકર યત્નરે, જેથી થાએ સફળ જીંદગાની—ભૂલી૦

૫ રાગ દાણલીલા.

સીતાપતી રામની સેવા, જાણો મન મીઠા મેવા રે
કમાઈ તુ શી કમાયો, ગીરધરલાલ ન ગાયો રે
બેઠા બેઠા ફેરવ્યુ નાણુ, ન જાણ્યુ રાત ને વહાણુ રે
માળા તને ન ગમે દીઠી, નિદ્રા તને લાગે મીઠી રે
ડહાપણ તો રાટ વાળ્યો ધર્મનો માર્ગ ટાળ્યો રે
ચતુરાઈ ચૂલે પડી હરિ ભજવાની આ વડી રે
જોબનીયુ અટક્યુ લટક્યુ, ઘડી એક ચારનુ ચટકુ રે
જુવાનીના જોરમા માતો, હીંડે છે રંગમા રાતો રે
કાયા તારી કાચનો કુપો, હાડે ત્યારે દેશનો સુબો રે
પરપોટો ફુટી જાશે, શી ગતિ તાહારી થાશે રે
આવ્યો ત્યારે લાભ લેવા, જાશે ત્યારે મુળગુ ખોવા રે
આવ્યો ત્યરે બાધી મુકી, જમડા લેશે લુટી રે
કહુ છુ તો કર્મ ફુટયા, કરી લે અનુગ્રહ પુરા રે
રાવણ સમ લંકાપતી, મંદોદરી રાણી સતી રે
પવન ઘેર ભરે પાણી, નવે ગ્રહ બાધ્યા તાણી રે
એવા નર ગયા ઉડી, પછાડે ધુળની મુઠી રે
સગુ તારૂ સુખનુ બેલી લેશે નાણાની થેલી રે
અલંકાર અળગા રહેશે, કાષ્ટમા મુકી દેશે રે
કંદોરો તો છોડી લેશે, પછાડી રડીને રહેશે રે
દયારામ દાસ કહે છે, ભજે તેનો તોલ રહેછે રે

૬ રાગ-રાસડો

સાર છે સાર છે સાર છેરે, સીતારામ રટણમાં સાર છે-ટેક
મનુષ્ય દેહ પામીને રામ વિસાર્યો, ધિક્ક તેનો અવતાર છેરે-સી
મનુષ્ય દેહ પામીને સ્મરણ ભૂલ્યો, તેને કલ્યાણની વાર છેરે-સી
કુસંગ કરનારનો સંગ કર્યાથી, જમનો મોટો માર છેરે-સી
લક્ષ ચોરાસીના ફેરાએ ફરતા મનુષ્ય દેહ છેલ્લો અવતાર છેરે-સી
કહે હરિજન ગુરૂ પ્રતાપે, રામ રટ્યાથી ભવપાર છેરે-સી

૭ ભજન.

સીતા અને રામજીરે સંસારસિંધુ તારશે રેજી,
કરી લ્યોને ભજન તણોરે વેપાર —સીતા૦ ટેક
સમજુ અને શાણારે, રામરસ ચાખજો રેજી
એ તો દેશે સુખ અપરમપાર —સીતા૦
રઘુનાથ રૂપાળારે, સુંદર વનશ્યામ રેજી
એતો પ્રભુ, દશરથનારે કુમાર—સીતા
રામજી રૂપાળા રે, જનકજીના જામાત્ર રેજી
જાનો ગઇ મિથીલાપુરીરે મોઝાર—સીતા
વાલેશના સ્વામીરે,હરિ અંતરજામી રેજી
કરજો મારી વારૂ જગત કિરતાર—સીતા

૮ ભજન

રઢીઆળા રૂપાળા રે, નંદજીના લાલજી રેજી,
એ તો મારા વાહલાજી છે મમપ્રાણ —રઢીઆળા૦

મધુર મધુર રે બોલે મીઠું માવજી રેજી
ચાલે કાઇ, લચક મચક રૂડી ચાલ—રઢીઆ૦
ઘનશ્યામ મૂર્તિ રે, રાધાજીના વાલમા રેજી,
કરે કેલી, જમુનાજીને તીર—રઢીઆળા૦
વાલેરાના સ્વામી રે, બગીવાલા કાનજી રેજી,
દેજો દરશન, કૃપા કરી કીરતાર—રઢીઆળા૦

૯ રાગ-ડરમા તુદીલ સાથ

મન રાખ સદા તુજ હાથ, હરિ, મન રાખ સદા તુજ હાથ
મન કરવા દે ઉત્તપાત, હરિ, મન રાખ સદા તુજ હાથ
કુટેવવાળુ, મન છે ભમરાળુ (૨)
વાસનાઓ પોતેમાહે વનાવે એમાથી ઇચ્છા અનેક જણાવે,
વિષયો દેખાય કે તેમા ફસાવે, કર્મો ડગવે ને કાળ ગુમાવે,
છઉ પરવશ એને તાત, હરિ, મન રાખ સદા તુજ હાથ,
હુ નવ ચાહુ, છતા દુખી થાઉ (૨)
તે કરનાર ખરેખર તો તુ, મનનો માલેક તનેજ ગોતુ,
આણી દયા હવે મુજ ભણી જો તુ, સેવકના હિતમા ચિત્ત પ્રોતુ,
થઈ શરણે લાગુ પાય, હરિ, મન રાખ તુજ હાથ

૧૦ રાગ-થયા છોરે પતિ.

પ્રભુછે રે સુખકારક નાના અગણિત બહુનામી,
અગણિત બહુનામી દયાળુ અગણિત બહુનામી પ્રભુ૦
પ્રેમ કટાક્ષ ભક્ત નિહાળી, દુર કરો પરિતાપ,

ગુણ ગીતે, ભજી પ્રીતે, શુભ રીતે, એક ચિતે
આ સ્તવન કરે છે મંડલ સર્વે, ઉર ધરજો, સ્વામી–પ્રભુ૦
પાલક બાલક સહુ નીજ જનના ટાળક ભયથી આપ,
દુઃખ હરજો, સુખ કરજો દીલ, ધરજો ન વિસરજો
આ ભક્ત મંડળને ભક્તિ દેજો, હરિ અંતરજામી—પ્રભુ૦

૧૧ રાગ–માહાઢ

રે રે શિવ મોગરી, કર સુખકારી, કરૂણાગુ વિશ્વનાથ
તારી સેવા શુભકારી, લેજે સ્વીકારી વિનતિ હમારી,
કહું છું જોડી હાથ   રે રે શિવ મોગરી૦
પાપ હમારા પ્રેલે કરીને આપો અવિચળ સુખ
બાહે ગ્રહીને તારજે શંભુ, પામું નહિ કદી દુઃખ
કહુ જોડી હાથ   રે રે શિવ મોગરી૦
આશા તમારી અંતર રાખું, ભક્તિ કરૂં દિન રાત,
કામ નડે નહિ સેવા કર્યાથી, ઉરે વિચારૂ વાત,
એવા કલ્યાણકારી, લેજો ઉગારી કરી આભારી,
કહું છું જોડી હાથ   રે રે શિવ મો રી૦
શરણે આવ્યો છુ શિવજી તમારે, મુકી બીજી આશ,
ભક્તિ બતાવો ભાવ ધરીને, રાખો સદા શિવ પાસ,
શીરે જગની ઝારી, રીત છે ન્યારી, શિવજી તમારી,
કહુ છુ જોડી હાથ   રે રે શિવ મોગરી૦

૧૨ આરતી

જય જય શિવ ભોળા, પાર્વતી પતિ હો આપ–પ્રભુ પાર૦
જટા વચે છે ગંગા (કોટે) મણિધર સાપ,
હર હર હર મહાદેવ
કૈલાસના છો વાસી, જન શિવ ઓમકાર–પ્રભુ જય૦
બ્રહ્મા વિષ્ણુ સદા શિવ (૨) અર્ધાંગે દાર–હર હર૦
ચંદનનું તીલક છે, ભસ્મ ધરી લલાટ–પ્રભુ ભસ્મ
વનમા શીવજી ચાલ્યા (૨) તપ કરવાને માટ–હર હર૦
ચંદ્ર લલાટે જડીયો, ગળે રૂદ્રની માળ–પ્રભુ ગળે૦
ચાર ભુજા છે રૂડી (૨) ગણપતિ આપનું બાળ હર હર૦
વાઘામ્બરનું આસન, અક્ષમાળ વન માળ–પ્રભુ અક્ષ૦
તપ કરવા શિવ ચાલ્યા (૨) મુકીને જંજાળ–હર હર૦
કરમા રૂડું કમંડળ, ચક્ર ત્રિશુળ છે હાથ–પ્રભુ ચક્ર૦
દુઃખ હરતા સુખ કરતા (૨) એ છે ભોળાનાથ-હર હર૦
નદીના વાહનપર, બેઠા ત્રિપુરારિ–પ્રભુ બેઠા૦
ભકત મનુષ્યને શિવજી (૨) દીધો બુદ્ધિ સારી–હર હર૦
ભોળા શિવની આરતી' હર જે કોઇ ગાશે–પ્રભુ જે કોઇ૦
કહે દાસ હરગોવિંદ (૨) સુખ સંપત થાશે—હર હર૦

૧૩, થાળ રાગ બનજારા

નરનારાયણ પ્રભુ પ્યારા, હુ ચરણે લાગુ તમારા [ટેક]
ભવદુઃખ તમે હરનારા, સુખ સેવકને કરનારા,

મતિ મારી સુધારનારા, હુ ચરણે લાગુ તમારા—નરનારાયણ૦
પ્રભુ અતર ચદન ચર્ચાવુ, ફૂલ તુલસીની માળા ધરાવુ,
હુ તન મન તમપર વારૂ હુ ચરણે લાગુ તમારા—ન૦
પ્રભુ મેવા મીસરી મગાવુ પ્રભુ પ્રીતથી આરોગાવુ,
એમા ન્યુન જરા નહી લાવુ, હુ ચરણે લાગુ તમારા—નર૦
પ્રભુ પાનસોપારી મગાવુ તજ લવીગ એલચી નખાવુ,
હરિ હેતેથી આરોગાવુ હુ ચરણે લાગુ તમારા—નર૦

૧૪ રાગ—માઢ.

રૂડા ધનુષ્યધારી, મુર્તિપ્યારી, લાગે મારી, રઘુપતિ મહારાજ
પ્રભુ પદરજે અહલ્યા તારી, તારી તાડીકા નાર,
સુગ્રીવને ગાજ સમરાવ્યુ, વિભીષણ શીરતાજ,
દીધી લકાની ગાદી, બ્રહ્મ અનાદી, આપ પ્રસાદી,
થયા છે દાસોના દાસ—રૂડા૦
સૂર્ય કુળમા જન્મ લીધો, ઉતાર્યો ભૂભાર,
રૂષિ મુનીના કારજ કાપ્યા ભક્તોનો કીધો ઉદ્ધાર,
છોજી અતર્જામી, ને બહુ નામી, નથી, કઈ ખામી,
કરજો મારા કાજ—રૂડા૦
સત્યાસત્ય હુ નવ સમજુ, સમજુ ન સાર અસાર
પૂર્ણ પ્રમથી પધારી સ્વામી, આપ કરો ઉપકાર,
કાપો કાટ મારો, દાસ તમારો, ઉર માહે ધારો,
ભક્તો ના શીરતાજ—રૂડા૦

દયા તણા દરીયા છો સ્વામી રાજા તણા અધીરાજ,
દાસ વાલેરાની વિનતી સુણજો, દરશન દેજો મહારાજ,
નવ જાણુ હુ નીતિ, આપમા પ્રીતિ, ન કઈ અનીતિ,
રાખો મારી લાજ—રુડા૦

૧૫ રાગ ગરબો

મારા વહાલાના વનમાય, વાગે રૂડી વાસલડી,
હુતો ઘેલી કરૂ ઘરમાય, કેણે દીધી સાકલડી (ટેક)
કુભ વિના જળ ભરવા ચાલી, શીર પર મેલી ઉઢાણીરે,
ગરણુ લઇ જળ ગળવા બેઠી [૨] કુભની શુધ્ધ બુધ્ધ ભુલીરે
દોણીયા વિના ગા દોવા બેઠી, નાડી ભી જાણી નવ જાણીરે,
વાછરૂ વાળતા ગોપીઓએ (૨) બાળક બાધ્યા તાણીરે
ઘીરે તાવીને છાશમા રેડયા દુધમા રેડયા પાણીરે,
નેતરૂ લઇ નાવલીઓ બાધ્યો (૨) વરનો ધણી નવ જાણીયોરે
પાત્ર વિનાના ભોજન પીરસ્યા, મોદીક મરચા ભેળીરે,
સાકર વડીના શાક વધાર્યો [૨] એવામા મુંઝ ભેળીરે
સાસુ કહે વહુને વૈતરૂ વળગ્યુ, અવિચરીયા ઉતરાવોરે,
દીયર કહે ભોજાઇને બાયો (૨) એવામા મુંઝ ભેળીરે
તન મન ધન પ્રાણ હરિને, મારો વહાલો મથુરા જાય રે,
રામકૃષ્ણ પ્રભુ એ ન પીતા (૨) વારે તેને સમજાવુ રે

છુપી પોલીસ ગ્રંથમાળા

દિવાળી પછી] પુષ્પ ત્રીજું [તૈયાર થશે.

નીહીલીસ્ટોના પંજામાં

લવાજમ બાર પુષ્પના રૂપીઆ ત્રણ આજેજ મોકલી આપો

તુર્તમા ગ્રાહક થનારને મહાભારત નાટક ગાયન

ભાષણ સાથે ભેટ વળી સંવત ૧૯૮૧ ના સાલનુ

કેલેન્ડર પણ ભેટ મળશે

પ્રથમ પુષ્પ બહાર પડી ચુક્યુ છે

ખૂની કોણ ? સચીત્ર પૃષ્ટ ૧૨૦

છુટક નમુનો મંગાવનારે આઠ આનાની પોસ્ટલ ટીકીટો

એક કવરમા બીડવી પસંદ પડેથી બાકીના

બે રૂપીયા આઠ આના મનીઓર્ડરથી

મોકલી આપવા

ઠા હરીલાલ અને પ્રાણલાલ

બુકસેલર્સ ટાવર રોડ—સુરત

૧૬ ભજન

મોરલી વાગી, મને રામ નામ લેહ લાગી
બસી વાગી, મુને રામ નામ લેહ લાગી-(ટેક)
સદ્દગુરૂ શબ્દ તણી ચોટ લાગી, માયા મોહ નિદ્રા શુ જાગી
તેથી થઇ છુ મગ્સ મોહાણી,
નહી જાઉ આઘી-મુને રામ નામ લેહ લાગી-મોરલી૦
મનડુ સદગુરૂ સાથે મોહ્યુ, ચિત્ત વીત્ત નિશ્ચે ગુપ્તા ગ્રોયુ
ઉલટુ આપ તપાસી જોયુ,
ભ્રમણા ભાગી-મુને રામ નામ લેહ લાગી—મોરલી૦
સદગુરૂ અખડ એક અવિનાશી, સર્વાતીત સબઘટ વાસી,
નહિ જાઉ ગગા જમુના કાશી,
ભઇ અનુરાગી—મુને રામ નામ લેહ લાગી-મોરલી૦
મળીઆ મુક્તરામ સદ્દગુરૂજી, જીનથી પરમાર્થ પર મરજી
ચરણે આવ્યો ધરમગર ધરજી,
મળી મેજ માગી મુને રામ નામ લેહ લાગી-મોરલી

૧૭

વ્રજ વ્હાલુ રે વેકુઠ નહિ આવુ રે (૨)
મુને નવ ગમે ચતુર્ભુજ થાવુ રે [૨)
ત્યા નદ કુવર કયાથી લાવુ રે—વ્રજ વહાલુ રે૦
ત્યા લલીત ત્રિભગી નથી ગીરધારી,
સગે સોહે રાધે પ્યારી,
એમને નીરખતા આખ ઠરે મારીરે---વ્રજ વહાલુ રે૦

વ્રજ વસવારે શિવ સખી રૂપે થયા રે,
એવા હરિજનો નયને નીરખી રહ્યા રે,
જેને ઓધવ સરીખા એક સખા થયારે—વ્રજ વહાલુ રે૦
ત્યા જમુના શ્રીગિરિવર છેજ નહી રે,
મારૂ મનજ સત્ય ઠરેજ નહી રે,
મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યા રહેજ નહી રે—વ્રજ વહાલુ રે૦
સુખ સ્વર્ગનુ કૃષ્ણ વિના કડવુ રે,
મુને નવ ગમે બ્રહ્મસદન અડવુ રે,
ધિક ધિક એ સુખ પામીને પડવુ રે—વ્રજ વહાલુ રે૦

૧૮ રાગ

મને કૃષ્ણ દેખાડો ગોકુળમા મને પ્રભુજી મિલાવો મધુવનમા (ટેક)

મેરી મતિ હેરી, તેરો મર્મ ન જાણે,
વનમા ફરે વ્હેલો તનમારે—મને૦
સકલ બન ઢુંઢયા, સકલ વ્રજ ઘેર્યા
અતિશે ઉદાસી માન તનમારે—મને૦
અમર ચીર પહેર્યા મેઘાબર ઓઢયા,
ફુલડા વીણતી બાગનમા રે—મને૦
ફાટતા ચીરને, હાર મારા તુટયા,
નીર ભર્યારે લોચનમા રે—મને૦
સુગ્નાન પ્રભુ, તીહારે મીલનકુ,
અતીરે ઉલટ માગ મનમા રે—મને

૧૯—રાગ માઢ

ગોવિંદો પ્રાણ હમારોરે, મુને જાુગ લાગે ખારોરે,
મુને મારો રામજી ભાવે રે, બીજો મારી નજરે ન આવેરે.
મીરાબાઇના મહેલમા, સાધુ સતનો વાસ,
કપટીથી હરિ દુર વસે, માગ સતન કેરી પાસ—ગોવિંદો
રાણાજી કાગળ મોકલે, દેજો રાણી મીરાંને હાથ,
સાધુની સગત છોડીદો મીરા, તમે વસો રાણાજીની સાથ—ગો
મીરાબાઈ કાગળ મોકલે, દેજો રાણાજીને હાથ,
રાજપાટ તમે છોડો રાણાજી, તમે વસો સાધુસગાથ—ગો
વિષના પ્યાલા મોકલ્યા દેજો રાણી મીરાને હાથ,
અમૃત કરી મીરા પી ગયા, જેને સહાય શ્રીવિશ્વનોનાથ—ગો
સાઢવાલા સાઢ શણગારજે, જાવુ સો સો કોશ,
રાણાજીના રાજમા, મારે જલ પીવાનો દોશ—ગોવિંદો
ડાબો મેલ્યો મેવાડને, મીરા ચાલ્યા પશ્ચિમ માય,
સર્વે છોડી મીરા નીસર્યા ,જેનુ માયામા મનડુ ન કાય ગો
સાસુ હમારી સુક્ષમણા, ને સસરો શીલ સતોષ
જેઠ જગજીવન જગતમારે, મારો નાવલીઓ નીરદોષ—ગો
ચુદડી ઓઢુ તો રગ ચુવે, ને'રગ બેરગી હોય,
ઓઢુ હુ કાળો કામળો, દુજો ડાઘ ન લાગે કોય—ગો
મીરા હરિની લાડકી રહેતી સત હજુર,
સધુ સગાથે સ્નેહ ઘણો, પેલા કપટીથી દીલ દૂર—ગો

૨૦

સુખડાની માયા લાગીરે, મોહન તારા—ટેક

સુખડુ મે જોયુ તારૂ, જગ સરવે થયુ ખારૂ

મન મારૂ ગયુ ન્યારૂ, રે'—મોહન તારા૦

સસારીનુ સુખ એવુ, ઝાઝવાના નીર જેવુ,

તેને તુચ્છ કરી પૂ-ીએરે-મોહન તારા૦

સસારીનુ સુખ કાચુ પરણી રડાવુ પાછુ,

તેને ઘેર શીદ જઈયે રે-મોહન તારા૦

પરણુ તો પ્રીતમ પ્યારો, અખડ સોભાગ્ય મારો,

રાડવાનો ભય ટાળ્યોરે-મોહન તારા૦

બાઇમીરા બલીહારી, આશા મુને એક તારી,

હવે હુ તો બડ ભાગીરે-મોહન તારા૦

૨૧ ભજન

અરજ કરે છે મીરા રાકડી, ઉભી ઉભી,

અરજ કરે છે મીરા રાકડી-ટેક૦

મુનિવર સ્વામી મારે મદીરે પધારો વહાલા,

સેવા કરીશ, દીન રાતડી—ઉભી ઉભી-અરજ

પુલના તે હાર વહાલા, ફુલના તે ગજરા રે,

પુલના તોરાને, ફુલ પાખડી-ઉભી ઉભી-અરજ૦

સાવરે સોનાના વહાલા, સોગઠા ઢળાવુ રે,

રમવા આવો તો, જાય રાતડી-ઉભી ઉભી-અરજ૦

આઈ મીરા કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ વહાલા,
તમને જોઇ ઠરે છે આખડી–ઉભી ઉભી–અરજ૦

૨૨ ભજન

નિત્યનિત્ય ભજીએ અમે તારૂ નામ, તારૂ નામ તારૂ નામરે
પ્રેમરે થકી, અમોને પ્રભુજી મળ્યા હોજી [ટેક)
આણી તીરે ગંગા વહાલા, ઓલી તીરે જમુના રે,
વચમા ગોકળીયુ છે, રૂડુ ગામ, રુડુ ગામ, રુડુ ગામરે–પ્રેમ૦
વંદ્રા તે વનમા વહાલે રાસ રચ્યો છે રે,
મોળસે ગોપીમા એક, ઘેલો કાન, ઘેલો કાન, ઘેલો કાનરે–પ્રે૦
અન્ન ન ભાવે, નયણે નિંદ્રા ન આવે વહાલા,
એજે પધારો હવે, મારા શ્યામ, મારા શ્યામ મારા શ્યામરે–પ્રે૦
બાઇ મીરા કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વહાલા,
છેલ્લી બાકીના હવે રામો રામ, રામો રામ, રામોરે–પ્રે૦

૨૩ રાગ—પુનમ ચાંદની ખીલી

પ્રભુ પાલવ પકડીને, રહીછુ પ્રેમથીરે,
મારા છેલ છબીલા, અંતરના આધાર
ઉભી અરજ કરે, મીરાબાઈ રામને રે—(ટેક)
મારા દાસીપાના દુ:ખ સરવે દુર કરોરે,
શીશ નામુ મારા, સદ્ગુરૂને પ્રણામ,
ઉભી અરજ કરે, મીરાબાઈ રામનેરે
સાસરીઆમા સુખ નહી, મહીયરીયે નહિ માન,

સુખ દુખની વાતડી ધરતુ નથી કોઇ ધ્યાન
હવે નથી રહેવુ, રાણાજીના રાજમારે,
રાણો રોષ ભરેલો, કુડો કપટી રાય–ઉભી અરજ૦

૨૪ નરસિહ મેતાની હુડી

મારી હુડી શીકારો મહારાજરે, શામળા ગીરધારી
મારી હુડી શામળીયાને હાથરે, શામળા ગીરધારી
રાણાજીએ ૨૯ કરી, વળી મીરા કેરે કાજ
ઝેરના પ્યાલા મોકલ્યારે, વહાલો ઝેરના જાણહાર રે–શા
સ્થભ થકી પ્રભુ પ્રગટીયા, વળી ધરીયા નરસિહ રૂપ
પ્રલ્હદને ઉગારીઓરે વહાલે માર્યો હરણાકસ ભૂપરે–શા.
ગજને વહાલે ઉગારીઓ, વળી સુદામાની ભાગી ભૂખ,
દોહલી વેળાના મારા વાલમારે, તમે ભકતોને આપ્યા સુખરે–શા.
પાડવની પ્રતિજ્ઞા પાળી દ્રૌપદીના પૂર્યા ચીર,
નરસિહ મહેતાની હુડી શીકારજોરે, તમે સુભદ્રાબાઇના વીરરે,
ચાર જણા તિરથવાસીને વળી રૂપીઆ છે સો સાત
વહેલા પધારજો દુવારકારે, એને ગોમતી નહાયાની ઘણી ખાતરે
રહેવાને નથી ઝુપડુ, વળી જમવા નથી જુવાર,
બેટા બેટી વળાવીઆ રે, મેતો વળાવી ઘર કેરી નારરે–શા.
ગરથ મારૂ ગોપીચદન, વળી તુલસી હેમનો હાર,
સાચુ નાણુ મારે શામળોરે દોલતમા ઝાઝપખાજરે–શા.
તિરથવાસી સૌ ચાલીયા, વળી આવ્યા નગરની માહે,

આ શહેરમા એવુ કોણ છેરે, જેનુ શામળા શેઠ એવુ નામરે
નથી બ્રાહ્મણ નથી વાણીઓ, નથી ચારણ નથી ભાટ,
લોક કરે છે ઠેકડી રે, ન શામળશા શેઠ એવુ નામરે,
તિરથવાસી સૌ ચાલીયા, વળી આવ્યા નગરની બહાર,
વેશ લીધો વણીકનોરે, મારૂ શામળશા શેઠ એવુ નામરે,
હુડી લાવો હાથમા, વળી આપુ પુરા દામ,
રૂપિઆ આપુ રોકડારે, મારૂ શામળશા શેઠ એવુ નામરે,
હુડી શીકારી વાલે શામળે, વળી અરજે કીધા કામ,
મહેતાજી ફરી લખજોરે, મુજ વાણોતર સરખા કાજરે૦

૨૫

પ્યારા ગોવીદના ગુણ ગાશુ, રાણાજી અમે,
પ્યારા ગોવીદના ગુણ ગાશુ (ટેક)
ચરણામૃતનો નીયમ અમ રે, નીત્ય ઉઠી મદીર જાશુ—રા
રાણોજી રૂઠશે તો ગાજ તજાવશે, ભગવત રૂઠેરે મરી જાશુ,
વિષના પ્યાલા, રાણાજીએ મોકલ્યા, અમૃત કરીને પી જાશુ,
રામના નામની ઝાઝ બનાવી, તેમા બેસીને તરી જાશુ,
બાઇ મીરા કહે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
ચરણ કમળ પર વારી જાશુ—રાણાજી અમે

૨૬

રાણાજી હુ તો ગીરધરને મનભાવી (૨) ટેક
પુર્વ જન્મની હુ વૃજ ગોપી,

ચુક થતા અહી આવી, રાણાજી માગી (૨) રાણાજી
જન્મ લીધો નૃપ, જયમલને ઘેર,
તમસગે પરણાવી, રાણાજી મુને (૨) રાણાજી
મીરા કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
આવી લગની લગાવી, રાણાજી મે તો (૨) રાણાજી

૨૭

કાયા કારણ ભેખ લીધો, રાણાજી મે તો કાયા કારણ ભેખ લીધો
રમતોને ભમતો જોગી આવ્યો આગણીયે,
દાસી જાણીને દરશન દીધો—રાણાજી મે તો
ગીરધર વીના મુને, ઘડી નવ ચાલે,
હરી રસ ઘોળી ઘોળી પીધો—રાણાજી મે તો
એરે કામણ મારા, કાનુડાએ કીધા,
સસાર માહે બેડલો લીધો—રાણાજી મે તો
બાઇ મીરા કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ,
જગલ માહે ડેરો દીધો—રાણાજી મે તો

૨૮

પ્રેમ પીયાલો મે પીધોરે, જીયો સતો—પ્રેમ
આરે જગતડાને જોઇને વારોરે, અમર પછેડો કોણે લીધોરે,
આરે શરીરના, સરવે સુખડારે, તે અમે ત્યાગી દીધોરે,
મારારે મનડાને, બહુ રે સમજાવ્યોરે, જોગ જગલનો મે લીધોરે,
બાઈ મીરા કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ,
સ્વર્ગાપુરીનો મારગ લીધોરે—જીયો સતો પ્રેમ.

૨૯ ભજન,

ભજનનો વેપાર, હરિ તારા નામનો આધાર,
બેડલો પ્રભુ ઉતારે ભવપાર, કર મન ભજનનો વેપારજી–ટેક
પ્રથમ સમરૂ ગણપતિ, સરસ્વતિને લાગુ પાયજી,
દેવના ગુરૂ દેવને સમરૂ (૨) જ્ઞાની જ્ઞાન બતાય–કર મન૦
હાડ જલે જેમ લાકડા, અને બાલ જલે જેમ ઘાસજી
કચન વરણી કાયા જલસે (૨) કોઇ ન આવે પાસ–કર૦
શેરી લગણ તો સુદરી, ઝાપા લગણ માબાપ જી,
તિરથ સુધી બધવો ભાઇ (૨) ખોરીને બાળે હાડ–કર મન૦
માતા તારી જનમ રોશે, બેની બારે માસજી,
તેર દીવસ તારી ત્રીયા રોશે, (૨) જારો ઘરની બહાર–કર મન
જ્યા સરોવર નીર ભરીયા, પ્રથમ ન બાધી પાળજી,
નીર સઘળા વહી જાશે (૨) પાછળથી પસ્તાય–કર મન૦
મારૂ તારૂ મીથ્યા જાણો, જુઠો જગ વહેવારજી
નરસૈયાના નાથને ભજી લો (૨) ઉતારે ભવ પાર–કર મન

૩૦ રાગ ભજન,

દવ લાગ્યોરે ડુગરીએ, અમે કેમ કરીએ,
કેમ કરીએરે, અમે કેમ કરીએ, અમે કયા જઇ વસીએ ટેક
હાલવા જઇએ તો વહાલા, હાલી નવ શકીએરે,
બેસી રહીએ તો, અમે બળી મરીએ, અમે બળી મરીએ દવ
આરે વૃતીએ વહાલા, નથી ઠેકાણુ રે,
પ્રવૃતિની પાસે, અમે ઉડી ફરીએ, અમે ઉડી ફરીએ–દવ.

સંસાર સાગર વહાલા, મહાજળ ભરીયો રે,
બાહેડી ઝાલો, નીકર બુડી મરીએ, અમે બુડી મરીએ–દવ
બાઈ મીરા કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણરે
ગુરૂજી તારે તો, અમે સહેજે તરીએ, અમે સહેજે તરીએ–દવ

૩૧ રાગ ભજન

દીનનો દયાળ છોડી, કોને શરણ જાઉ,
માત તાત જાણી પ્રભુ, ચરણ પ્રત્યે ધાઉ,
પામીને પ્રસાદ પૂર્ણ, કૃત કૃત કૃતાર્થ થાઉ–દીનનો૦
નીતી ભક્તિરૂપ પુણ્ય, તીર્થમા હુ નાહુ
પરમ ઈષ્ટ બ્રહ્મની હુ, સ્તુતિ ગુણ ગાઉ—દીનનો
પ્રભુ કૃપાનિધાનની હુ પૂર્ણ કૃપા ચાહુ,
સકળ સમય નાથ પલ્લવ હુ સાહુ—દીનનો
નમી નમી પરાત્પરા હુ શરણ તારે આવુ
પ્રેમ પુણ્ય અંજલિ, પ્રભુ પદે વધાવુ—દીનનો

૩૨

દામોદર હુ ખડો કયારે પાવલે લાગુ
નંદલાલ નિજાનંદ આપોરે, એ વર માગુ
વાલાજી, હુ છુ પળપળનો અપરાધિ,
ભરેલો આધિ વ્યાધિરે, પાવલે લાગુ—દામોદર
વાલાજી, હુ તો તમારા બળથી ઘણો ગાજુ,
જાણો છો કહુ શુ ઝાઝુ રે, પાવલે લાગુ—દામોદર

વાલાજી, હુ તો જેવો તેવો તો એ તમારો,
આધાર અવર નહિ મારો રે, પ લે લાગુ—દામોદ
વાલાજી, મારૂ જોર નથી, જો તરછોડો,
શુ રૂઠી કરે મ કોડો રે પાવલે લાગુ—દામોદર
વાલાજી, જનનુ માન, જગતમા વધારો,
ગમે તો ઘરમા મારો રે, પ વલે લાગુ—દામોદર
નૃપના ગજઘોડા, મસ્તીખોરને માન મોટુ,
મારે ના માન ખોટુ રે, પાવલે લાગુ—દામોદર
દયાના પ્રીતમ પાણી, ગ્રહ્યા છે તો નિભાવે
મારો દાસપણાનો દાવે રે, પાવલે લાગુ—દામોદર

33

કર પ્રભુ સગાથે દ્રઢ પ્રીતડીરે, મરી જાવુ મેલી ધનમાલરે
અતકાળે સગુ નહિ કોઇનુરે,
સસ્કારે સબધી સર્વે મળ્યારે એ છે જૂઠી માયાકેરીજાળ—અત
મ્હારૂ મ્હારૂ કરીને ધન મેળવ્યુરે તેમા ત્હારૂ નથી તલભાર—અત
સુખ સ્વપ્ના જેવુ છે સસારનુ રે, ત્હેને જોતા ન લાગે વાર—અત
મટે સેવજે તુ સાચા સતનેરે, ત્હારા ટળશે ત્રિવિધના તાપ—અત
એવુ સમજીને ભજ ભગવાનનેરે સુખકારી સદા ઘનશ્યામ—અત
દેવનદનો વ્હાલો દુખ કાપશેરે મનવાછિત પૂરણ કામ—અત

૩૪

દેહ મનુષ્ય ધરી, હરિ ના જાણ્યા, તેણે સરવસ ખોયુ,
મારા વાલાજી મહામણી મૂકીને, પથ્થર ચિત પ્રોયુ,

તે અમૃત ઢોળી વિષપીધુ, તે હાથે કામ કુડુ કીધુ,
તે મિથ્યા માતને દુખ દીધુ—દેહ મનુષ્ય ધરી,
તને જાળવીયો જઠરા માહી, તારૂ રક્ષણ કર્યું પ્રભુયે ત્યાહી,
તેને સંભાર્યા સ્વપ્ને નાહી, દેહ મનુષ્ય ધરી,
તે જગતપતીને નવ જોયો કલ્પવૃક્ષ તજી બાવળ મોહ્યા,
તે ઉત્તમ જન્મ એળે ખોયો, દેહ મનુષ્ય ધરી,
એની દેહ અશુદ્ધ, અશુદ્ધ વાણી, જેણે પ્રીત પ્રભુશુ નવ આણી,
એ અધમ જાત પામર પ્રાણી, દેહ મનુષ્ય ધરી,
એને કૃતની સગ્ખા કહીયે, તેના સંગે તે સગ્ખા-થયે,
કહે પ્રીતમ એથી અળગા રહિયે, દેહ મનુષ્ય ધરી

૩૫ ગઝલ કવ્વાલી

મન મોહ લીયા શ્યામને, બંસીકો બજાકે,
બેશુધ્ધ કિયા દિલદાગ્ને જુલકોકો દિખાકે
પટ પીત મુકુટ મોરકા, હે લટપટી પગિયા,
ચલતે હુ લટક ચાલસે, ભ્રકુટીકો નચાકે—મન૦
અલમસ્ત કિયા દમમે વ્રજનાગીકો મોહન,
મુરલી કે સાથ કિંકિણી, નુપુરકો બજાકે—મન૦
કુરબાન સનમ તુજપે દિલો જાન હમારા,
રાખો લલિત કિશોરી, ગલેસે લગાકે—મન૦

૩૬ ગઝલ કવ્વાલી

મુઝે હે કામ ઈશ્વરસે જગત રૂઠે તો રૂઠન દે
કુટુંબ પરિવાર સુત દારા માલ ધન લાજ લોકનકી

હરિકે મજન કરનેમે, અગર છુટે તો છુટન દે-મુઝે
બેઠ સગતમે સતનકી, કરૂ કલ્યાણ મે અપના,
લોક દુનિયા કે ભોગોમે, મૌજ લુટે તો લુટનદે-મુઝે
પ્રભુકે ધ્યાન ધરનેકી, લગી દિલમે લગન મેરે,
પ્રીત સસાર વિષયોસે, અગર ટુટે તો ટુટનદે-મુઝે
ધરી સિર પાપકી મટકી, મેરે ગુરૂદેવને ઝટકી
વો બ્રહ્માનદને પટકી, અગર ફુટે તો ફુટનદે-મુઝે

૩૭

કેવુ તે વાશે વાણુ, ઘેલા પ્રાણી કેવુ તે વાશે વાણુ
લાડીને લાવુ ને પુત્ર પરણાવુ કાલની વાત ન જાણુ રે-
બળી રાજા કહે લઉ ઇંદ્રાસન યજ્ઞ કીધા નવ્વાણુ -ઘેલા
જગકર્તા જગદીશ ન ઓળખ્યા, ક્ષણુ એકે ન રહેવાણુ રે—ઘેલા
કાયા જૂઠી માયા જૂઠી જૂઠુ તે ઘર કેરૂ નાણુ રે-ઘેલા
સુરદાસ કહે તમે હરીને ભજી લ્યો ઓચિંતુ આવશે આણુ રે,-ઘેલા

૩૮ રાગ ઝીલો ત્રીતાલ.

ગોકુળીયુ નાનુ ગામડીયુ શા માટે આવો શામ
પ્રથમ વિહારી ધેનુ હતી પ્યારીરે,
    હવે તો વિસારી દીધુ નદજીનુ ધામ—ગો,
મથુરાની અદર, મણીમય મદીર,
    ધુળથી રચેલા એવા કેમ ગમે ધામ—ગો

કુબજા નારી કામણગારી
તેનાથી લોભાણા ભુલી ગયા છો તમામ—ગો
કહે કવી પીંગળ, મુરતી છે મગળ,
    મારા મનમા વસો તો, મારે બીજુ શુ છે કામ—ગો.

૩૯

બાપુ પધાર્યા સતધામમા, સૌને કહ્યા જે શ્રી રામરે,
નામ નિશાતની સાનમા અમો જૈશુ ગોવીદ ગામરે—બાપુ
ફૂલ ખીલીને ખરી પડેરે, એવુ કાયાનુ છે કામરે,
માટે ચેતી ચોપે ચાલવુ મૂકી મમતા તમામરે—બાપુ
આજે આનદ મારા અગમારે, પરિબ્રહ્મ વેળા થઇરે
જ્ઞાન રાખીને ગર્વ રાખજે, મત માનો સાચી કહીરે—બાપુ
ધ્યાન હતુ તે સમાઈ ગયુરે, સુરતા થઈ એક તારરે,
સરિતા સીંધુમા ભળી ગઇ, પળમા પામી ભરથારરે—બાપુ
સવત અઢાર નવાણુ વેરે, ઉત્તમ કાર્તી આસો માસરે
શુદી એકાદશી બુધ રાત્રીએ, ગયા ધામ બાપુ રામરે—બાપુ

અવસાન—૪૦

મનજી મુસાફરરે, ચાલો નિજ દેશ ભણી,
મુલક ઘણા જોયારે, મુસાફરી થઇ છે ઘણી,
મધુર જવાનો પથ આવ્યો છે, રખે ભૂલતા ભાઈ,
ફરીને આ માગ મળશે નહિ, એવી છે અવળાઈ,
સમજીને ચાલો સીધરે, ન જશો ડાબા કે જમણી—મનજી

વચ્ચે પ્રામીયા વાટ પાડવાને, બેઠા છે બે ચાર,
માટે વળાવા ાખો બે વણેક ત્યારે તેનો નહિ ભાર,
મળ્યો છે એક ભેદીરે, કહેલી ગતિ સઉ તે તણી—મનજી
માલવહોરો તો વહોરો શેઠના નામનો, થાય ન કાંઈ અટકાવ
આપણો કરતા જોખમ આવે, પ્રાવે ધણીનો દાવ,
એટલા સારૂ રે, ના થાવુ વહોરતના ધણી—મનજી
જોજો જુગત થકી જાવુ છે, કરજો સભાળીને કામ,
દાસ દયાને એમ ગમે છે હવા જઇયે પોતાને ગામ,
સુજે છે હવા એવુ રે, અવધ થઇ છે આપણી—મનજી

પ૩

ભાઇ નામ મનજીને બેસી રહીયે,
આત્મ તેની મગન મનમા થઇ રહીયે—ભાઇ
રામ ને રહેમાન તમે એક કરી જાણજો
હ્રાનુ ને કરીમ એક કહીયે,
વિષ્ણુ બીસ્મીલ્લામા ભેદ નથી ભાઇ, (૨)
અમે અલ્લા અલગ નવ કહીયે
ગફ્રર ગોવિંદ તમે એક કરી જાણો ભાઇ,
મોલા માધવ ગુણ ગઇયે,
હરી હકતાલાનો ભેદ મે તો જાણ્યો [૨]
હવે ચોર શીમા નવ રહીયે—ભાઇ નામ સમજીને
પરવર દીગર પરમેશ્વર એક કરી જાણજો,

નબી નારાયણ ચોટયો હૈયે,
ચોખા ને ચાવલ પણ ડાગર એક (૨)
એવુ સમજે તેના ચેલા થઇને રહીએ—ભાઈ
બાપુ સાહેબ નામ પાક, તેને બીજુ નાપાક,
એવુ સમજાવે કહો કયા જઇયે ?
જે જે પાખડ કરે તેમા પડે તે તો પાછો, (૨)
અમે બ્રહ્મજળમારે નિત્ય નાહીએ. ભાઈ

માયાનો મોહપાશ—૪૩

હરિ હુ શુ કરૂ રે મારો માયા ન મૂકે કેડો
કોટી કલ્પ સુધી એણે ભમાવ્યો, ભમુ હજુ નહિ છેડો,
મુજથી ન છુટે તે આપ છોડાવો મારો કીયે કાળ નીવેડો–
સેવા સ્મરણ કામ કરૂ, મારો ક્ષણ એ ન છાડે હેડો,
શુ ગજુ મારૂ એ અવિદ્યા જીતી, કરૂ ચરણ કમળ નેડો–
આપ વિના એના સહુ ચેલા, કોને કહુ દુ ખ ફેડો,
દાસ તમરો જાય પ્રેમે ત્યા, પાછો ફરે જયારે તેડો
કગગરી કહુ છુ કૃષ્ણ કૃપાનિધિ, ચરણ પડયો ન ખસેડો
માયાને કામ અગ્નિથી બચાવી, કૃષ્ણ કૃપા જળ રેડો

માયાનો ભેદ-૫૯

તરણા ઓથે ડુગરરે, ડુગર કોઇ દેખે નહિ,
અજા જુથ માહે રે, સમરથ ગાજે સહી—તરણા
સીહ અજામા કરે ગર્જના, કસ્તુરી મૃગરાજન,

તલને ઓથે જેમ તેલ રહ્યુ છે, કાષ્ટમા હુતાશન
દધી ઓથે ઘૃતજરે, વસ્તુ એમ છુપી રહી— તરણા
કેને કહુ ને કોણ સાભળશે, અગમ ખેલ અપાર,
અગમ કેરી ગમ નહિરે, વાણી ન પ્હોચે વિસ્તાર,
એક દેશ એવોરે બુધ્ધિ થાકી રહે તહી—તરણા
મન પવનની ગતી ન પ્હોચે, છે અવિનાશી અખડ
રહ્યો સચરાચર ભર્યો બ્રહ્મ પુરણ જેણે રચ્યા બ્રહ્માડ
ઠામ કો નહિ ઠાલોરે, એક અણુ માત્ર કહી—તરણા
સદ્ગુરૂજીએ કૃપા કરી ત્યારે, આપ થયા પ્રકાશ,
શાશા દોડી સાધન સાથે, પોતે પોતાની પાસ,
દાસ ધીરો કહે છેરે, જયા જોઉ ત્યા તુહી તુહી—તરણા

૪૫

જીવ તુ શીદને ચિતા ધરે, કૃષ્ણને કરવુ હોય તે કરે,
સ્થાવર જગમ જડ ચેતનમા, માયાનુ બળ ઠરે,
સમરણ કર શ્રી કૃષ્ણચદ્રનુ, જન્મ મરણ જાત પરે,—કૃષ્ણને
નવ માસ પ્રાણી કૃષ્ણ ચદ્રનુ, ધ્યાન ગર્ભમા ધરે,
માયાનુ આવરણ કર્યુ ત્યારે, લક્ષ ચોરાશી ફરે—કૃષ્ણને
તુ અતર ઉદ્વેગ ધરે, તેથી કારજ શુ સરે,
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો, હરી બ્રહ્માથી નવ ફરે—કૃષ્ણને
દોરી સર્વની એના હાથમા ભરાવ્યુ ડગલુ ભરે,
જનાર વસ્તુ એણી પેર જાશે, જયમ ગજ કોઠ ગરે—કૃષ્ણને

જેવુ જેટલુ જે જયમ કાળે, છે તેને કર ઠરે,
એમા ફેર પડે નહિ કોઇથી, શીદ કુટાઇ તુ મરે-કૃષ્ણને
તારૂ ધાર્યુ થાતુ હોય તો, સુખ સાચે દુખ હરે,
આપ પણુ અજ્ઞાન કુલ એ, મુળ વિચારે ખરે—કૃષ્ણને
થાવાનુ અણચીતવ્યુ થાશે, ઉપનિષદ ઓચરે,
રાખ ભરૂસો રાધાવરનો, દયા તુ શીને ડરે—કૃષ્ણને

પ્રભુ ચરણુ ૪૬

રાખોને તમ પાસ, પિતા! હવે રાખોને તમ પાસ,
અન્ય ન માગે દાસ, પિતા! હવે રાખોને તમ પાસ,
પતિત બાલ પડયો ચરણે તવ, પૂરો તેની આશ-પિતા
ગઢ તીમીરથી છાયુ હૃદય આ પ્રકાટાવો સુઉજાસ, પિતા! હવે
આ દીન બાલ ફરી ફરી વીનવે, તમ ચરણે દો વાસ,-પિતા

આરતી ૪૭

એ હરિ સુદર! એ હરિ સુદર! મસ્તક ધરૂ તવ ચરણ પરે,
સેવક કેરી ભક્તિ ભક્તિ એ, પ્રનીક કેરા નમ ગૌરવે,
દુખિત જનની વ્યથા વ્યથાએ સુખીના આનદે સુદરહે!
મસ્તક ધરૂ તવ ચરણ પરે
કાનને કાનને શ્યામળ શ્યામળ, પર્વતે પર્વતે ઉન્નત ઉન્નત
સાગરે સાગરે ગભીરહે, મસ્તક ધરૂ તવ ચરણ પરે
ચદ્ર સુરજ બાળે નિર્મળ દીપ, જગમદીર તવ ઉજ્જવળ કરે
મસ્તક ધરૂ તવ ચરણ પરે

૪૭

ગગને આજ પ્રેમની ઝલક છાઇરે—ગગને,
ધન્યભાગ્ય તેના જેણે, પ્રેમ પી નીહાળ્યો તેણે
સુખને શુ કહેશે વેણેરે—ગગને આજ
સાભળશે કેણ કહેશે, શા થકી વખાણી લેશે'
ન કહ્યે કહેવાઇ રહેશેરે ગગને આજ
પ્રેમ જે કહી બતાવે, પ્રેમ જે કરી બતાવે,
મણી જેને મન ભાવેરે—ગગને આજ-

૪૯

સતો અમે વહેવારીયા શ્રી રામનામના રે,
વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામનારે—સતો
અમારૂ વસાણુ સતો સઉ કોઇને ભાવે, (૨)
અઢારે વરણ જેને હોરવાને આવે—સતો
લાખ કરોડ લેખા નહિને પાર વિનાની પુજી (૨)
હોરવુ હોય તો હોરી લેજો કસ્તુરી છે સોઘી–સતો
આવશે ને ખાતાવહીમા, લક્ષમીવરનુ નામ
ચીઠ્ઠીમા ચતુર્ભુજ લખીયા, નરનઇયાનુ કામ—સતો

૫૦

દેખ્યા હોય તો કહી બતલાવો કયા છે ગુપ્તી ગગા?
ભાઇ, કયા છે ગુપ્તી ગગા
ઘુડ઼ ગુરૂને છુપા ચેલા, નહી દીવસ પગદડા ભાઇ,–કયા છે
આગમ ભાખે કાઈ નવ સુઝે (૨) આપ વખાણે અધા—

ભાઈ આપ વખાણે અધા—ભાઇ કયા
સદગુરૂ મળીયાા, સશય ટળીયા, ને મીટગયા સર્વે ફૂદા
મીટ ગયા સબ ફૂદા-ભાઈ કયા
એક નુરી જન મોતી નીરખ્યા, વચન ગુરૂકા વધા
ભાઈ વચન ગુરૂકા વધા—ભાઇ કયા
દાસ અરજણ જીવણ કે ચરણે (૨) દયા પુરૂષકા ધધા—ભાઈ
મોતી નીરખ્યા, પિયુકુ પરખ્યા (૨) જભી ભયા આનદા-ભાઇ

૫૧

તુ અગાધ તુ અગાધ તુ અગાધ દેવા,
નિગમ નેતિ નેતિ કહે જાને નહિ ભેવા—તુ
બ્રહ્માદિક વિષ્ણુ શકર, શેષહુ બખાને,
આદિ અત મધ્ય તુમહિ કોઉ-નહી જાને-તુ
સનકાદિક, નારદાદિક, શારદાદિકગાવે,
સુરનર મુનિવર ગધર્વ, કોઉ નહી પાવે—તુ
સાધ બિધ થકિત ભયે, ચતુર બહુ શ્યાને,
સુદર દાસ કહા કહે, અતિ હો હૈરાને—તુ

૫૨

ઐસા દેશ હમારા સાધો, ઐસા દેશ હમારા હૈ
અલખ અચિત્ય અરૂપ અનામી ગુણ અવગુણ તો ન્યારા હૈરી—ઐ.
અગમ અગાધ અનત અનાદિ અચલ અખડ અપારા હૈ—ઐસા
સત ચિત્ આનદ પરમ મનોહર, સબ જીવનકા પ્યારા હૈ —ઐસા

મનસે પરે બુદ્ધીસે બાહેર નિર્ભય રામ વિચારા હૈ—ઐસા.
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધો, એ પ્રભુ હમ નિરધારા હૈ—ઐસા.

ગઝલ ૫૩.

કૃષ્ણ ઘર નદકે આયે સિતારા હો તો ઐસા હો
કરે સબ પ્રેમસે દર્શન દુલારા હો તો ઐસા હો
બકાસુરકો મસ્લ ડારા, પુતના જાનસે મારી,
કસકો કેશસે ખેચા, ખિલાગ હો તો ઐસા હો
કુદ પાનીકે અદરસે, નાગકો નાથકર લાયે,
ચરણ ફણ ફણપે ધરકરકે નચાગ હો તો ઐસા હો,
તીર જમુનાકે જાકરકે, બજાઈ બ સરી મોહન,
ચલી ઘર છોડ બ્રજનારી, પિયારા હો તો ઐસા હો
રચાઈ રાસ કુજનમે, મનોહર રુપબન કરકે
દેવ દર્શનકો ચલ આયે દિદારા હો તો ઐસા હો
ગયે જબ છોડ ગોકુલકો નહી ફીર લોટકર આયે,
સખી રોતી રહી બનમે, કિનારા હો તો ઐસા હો
પુરી દ્વારાવતી જાકર, મહલ સોનેકે બનવાયે,
હજારો રાનીયા વ્યાહી પસારા હો તો ઐસા હો
કુરૂ પાડવ લડે રણમે, જીત અર્જુનકી કરવાઇ,
બચાઈ લાજ દ્રોપદીકી સહારા હો તો ઐસા હો
ઉતારા ભાર ભૂમિકા સીધાયે ધામ અપનેકો,
યો બ્રહ્માનદ દુનિયાસે નિયારા હો તો ઐસા હો

૫૪

મે ભરોસે અપને રામકે, મે ભરોસે અપને રામકે
ઓર ન હય કછુ કામકે, મે ભરોસે અપને રામકે—મે
જો માગે સો દેતપદારથ વારી જાઉ હરિ નામપે
દોઉ અક્ષર હય સબકુલ તારક અંત દેત સુખ ધામકે—મે
તુલસીદાસ પ્રભુનામ દયાધન, ઓર દેવ સબ નામકે—મે

૫૫

રામ રતન ધન પાયો મૈયા મેતો રામ રતન ધન પાયો
સત સંગત સદ્દગુરૂકી કૃપાસે—[૨] ભાગ્ય બડો બની આયો—મે
ખરચ્યો ન ખુટે વાકો ચોર ન લુટે(૨] દિન દિન હોત સવાયો—મૈ
નીર ન ડુબે વાકુ અગ્નિ ન જાલે તો ધરણી ધર્યે ન સમાયો—મૈ
બાઇ મીરા કહે પ્રભુ ગીરીધર નાગર[૨] ચરન કમળ ચિત લાયો—મૈ

ગજલ કવ્વાલી —૫૬

નામહરીકા લીના નહીંતેને મુરખ કામ નિકામ કીયા—નામ
બાલપણા સબ ખેલનમે, ઔર જોબન કામીની સંગ ગયા
બુઢેહુયે તન ક્ષીણ ભયા, તબ રોગને આય મુકામ કીયા—નામ
તેરે લીયે પરમેશ્વરને, સબ વસ્તુ રચી બહુ ભાતનકી
યાદ કીયા ન કભી ઉસકો, તૈને બાયકે માલ હરામ કીયા—નામ
માનુષ જન્મ મીલા તુજકો, યહ મોક્ષ દુવાર ખુલા જગમે,
ઘરબાર કે કાર વિહારણમે તેને ભુલકે નાશ તમામ કીયા—નામ
કાલ બિતાય ચલા સબહી અબતો, કર શોચ જરા મનમે
બ્રહ્માનંદ બિના પ્રભુકે સુમરે તૈને નામ તેરા બદનામ કીયા—નામ

૫૬

હરી નામ બીના નર ઐસા હય, દીપક બીના મદીર જૈસા હય—હ.
જૈસે બિના લુનકી રસોઇ હય, જૈસે ગુરૂ બિનાકા ચેલા હય—હરી
જૈસે પુરૂપ બિનાકી નારી હય, જૈસે પુત્ર બિનાકી માતારી હય—હ
ગુનકા ઘર પુત્રજ જૈસા હય, ઠુઠ બિના વૃક્ષ બનાયા હય—હરી
જૈસે સૂમ સચરી માયા હય, જલ બિના સરોવર જૈસા હય—હરી

૫૭ ગજલ કવાલી

નાગ હઠ છોડ સખી ચલ સગ મેરે—

નામ લીયા હરીકા જીસને, તૈને ઔરકા નામ લીયા ન લીયા
પશુ પક્ષી સખી જગ જીવનકો, જીસને અપને સમ જાન સદા,
સબકા પરિપાલન નિત્ય કીયા તેને વિપ્રકુ દાન દીયા ન દીયા—નામ
જીનકે ઘરમે પ્રભુકી ચર્ચા, નિત હોવત હે દીન રાત સદા,
સતસગ કથામૃત પાન કીયા, તૈને તીરથ નીર પીયા ન પીયા—નામ
જૈને કામ કીયે પરમારથકે, તનસે મનસે ધનસે કરકે,
જગ અદર કીરત છાય રહી, દીન ચાર વિષેષ જીયા ન જીયા—નામ
ગુરૂકે ઉપદેશ સમાગમસે, જીસને અપને ઘટ ભીતરમે,
બ્રહ્માનદ સ્વરૂપકો જાન લીયા, તેને સાધનયોગ કીયા ન કીયા—નામ.

૫૮ રાગ દેશ

કાયા છે ત્યા સુધી કર સમરણ કિરતારનુ રે,
જતન કર્યું જઠરામા જેણે, તારો દેહ રચ્યો છે તેણે,
તેણે કામ કર્યું છે, અતી ઉપકારનુ રે—કાયા

પ્રસવ થયા પહેલા પય પીધુ, માતાના સ્તનમા રચી દીધુ,
તેણે કારજ સીદ્દયુ તારા આહારનુ રે-કાયા
કાનનેત્ર દીધા છે કેવા, સર્વે અગ અમુલખ એવા,
અત કરણ કીધા છે, વિવિધ વિચારનારે-કાયા
દાત દીધા તને ચાવણુ ચાવવા, અન્ન સરજીયુ ઉદર ભરવા,
કર દીધા કારજ કરવા વહેવારનારે-કાયા
સ્ર-દુર્લભ મનુષ્યા દેહ પામી, લપટ ન થવુ લુણ હરામી,
છોટમ શરણુ ગ્રહી લે, સરજનહારનુ રે-કાયા

૫૯ ગજલ કવ્વાલી

દીન દયાળ દયા કરકે, ભવસાગર સે કર પાર મુઝે ॥
નીર અપાર ન તીર દીસે, કીમ ધીર વરૂ અબ મૈ મનમે
મેરી નાવ ડુબાય રહી મધમે, શરણાગત જાનકે તાર મુઝે-દીનદયાળ
ગ્રાહ બને બલવાન બડે, જલ ઘેર પડે બહુ મારગમે,
બાજ રહી બીપરીત હવા, તુહી એક બચાવન હાર મુઝે-દીન
છુટ ગયા સબ સાથ મેરા, કુછ હાથમે જોર રહા ભી નહી
અબનાથ ન દેર લગાય જરા, નિજ બાહુ પસાર ઉબાર મુઝે-દીન
તેરા નામ જહાજ બડા જગમે, સબ વેદ પુરાણ બતાવતહૈ,
બ્રહ્માનદ જપુ દીન રાત સદા, પ્રભુ કીજીયે પારકિનાર મુઝે-દીન

૬૦ ભજન પ્રભાત

ભજ મન રામચરણ દિનરાતી,
રસના કમ ન ભજે તુ હરીપદ, સુમીરત કયો અલસાતી-ભજ

જાકે કહત દહત દુખ દારૂણ, સુની જીયા તાપ બુઝાતી–ભજ
પડતે શ્રવણ સુયશ રઘુવરકે, અતિ જુડાત હિય છાતી–ભજ
ભ્રાતા સુમત સુશીલસો હરીજન, દેત સલાહ સુહાતી,–ભજ
રામચદ્રકે નામ અમીરસ, સો રસ કાહે ન ખાતી–ભજ
સવત સાલહ સે ઇકતીસા જેઠ સુદી છઠ સ્વાતી–ભજ
તુલસીદાસ યહ બિનય લિખત હૈ, પ્રથમ અરજ કી પાતી–ભજ

૬૧ લાવણી

કયા દુનીયા કો દેખ ભુલાયા, જગમે જીવન દિનચારા,
સુન દિલ પ્યારે ભજન કરલે, હરિકા બાર બારા–ટેક
ઇસ દુનીયામે એક બગીચા, રગ રગ કે ફૂલ ખિલે,
કોઈ સાબત કોઇ મુરઝે, કોઇ આજકે હૈ નિકલે,
આગે પીછે બિરજાવેગે, વારી વારીમે સકલે,
કોઈ કીસીકા સગ ન સાથી, આવત જાવત હે ઇકલે
ઇનસે પ્રીત કરે કયા મૂરખ ઈક દિન હો જાસી ન્યારા,
સુન દિલ પ્યારે ભજન કરલે, હરીકા બાર બારા
ઇસ દુનીયામે એક રતન હૈ, મીલતા બારબાર નહી,
જૈસે ફૂલ ગિરા ડાલીસે, ફીર હોતા ગુલજાર નહી,
ઉસકી કીમત હૈ બડ ભારી, જાનત લોક ગવાર નહી,
પરમેશ્વર કે મિલનેકા ફિર ઉસકે બિના દુવાર નહી,
કાચ ખરીદ કરકે બદલેમે, દેકર ઉસકો મતીમારા–સુન.
ઇસ દુનિયામે ઇક પુતલીને, ઐસા ભારી જાલ રચા,

સ્વર્ગ લોક પાતાલ જમીપર, કોઇ ન ઉસકે હાથ બચા,
ક્યા જોગી ક્યા પી- પેગંબર, સબકો ઉસને દિયા નચા,
પૂરા નહી જો ઉસ બંધનમે, સોઈ હૈ નર બીર સચ્ચા,
મોક્ષ માર્ગકે જાનેમે, સો વિઘ્ન બડા દુસ્તર ભારા–સુન
ઇસ દુનિયામે એક અચંભા, હમને દેખા બહુત બડા,
એક છોડકર ચલા જમીકો, દૂજા કરતા હૈ ઝગડા,
વો નહિ મનમે સમઝે મૂરખ, મૈં ભી જાવનહાર ખડા,
ઘડી પલકકા નહી ઠિકાના, કિસકે ભરોસે ભૂલ પડા,
આગે જાનેકા સમાન કરલે, તિયાર નહિ કર બારા–સુન
ઇસ દુનિયામે એક કૂપ હે, જીસકા પાર કોઇ નહી પાવે,
જીસકે ભરને કારણ પ્રાણી, દેશ દિગંતરકો જાવે,
ધ્યાન ભજન ચિંતન ઇશ્વરકા, ઉસકે કારણ બિસરાવે,
દીન ભયા પરઘરમે જાકર, સેવા કર કર મર જાવે,
જીસને બનાયા સોઈ ભરેગા, શોચ ફિકર તજદે સારા,–સુન
ઇસ દુનિયામે એક બીરછપર, પછી કરત બસેરા હૈ,
સાઝ પડે જબ મિલ જાવે, બિછુડે હોત સવેરા હૈ,
ચાર ઘડી કે રહને કારણ કરતે મેરા મેરા હૈ,
એસી બાત ન મનમે લાવે, બસ બસ ગયા બડેરા હૈ,
ક્યા લે આયા ક્યા લે જાસી, વૃથા કરત હૈ હકારા–સુન
ઇસ દુનિયાકે બીચ નિરંતર, એક નદી ચલતી ભારી,
દિન દિન પલ પલછિન છિન ઉસકા બેગ બડા હૈ બલકારી,

પશુ પક્ષી નર દેવ દનુજ, જીસમે દુનિયા બહુતી સારી,
જેને ન [illegible] મે [illegible], [illegible] સબ પચહારી,
બીન ઇશ્વરકે સુમરણ તેરા, કબી ન હોગા નિસ્તારા,–સુન
ઇસ દુનિયામે એક અંધેરા, સબકી આંખમે જો છાયા,
જીસકે કારણ સૂઝ પડે નહિ, કૌન હું મૈં કહાંસે આયા,
કૌન દિશામે જાના મુઝકો, કિસકો દેખકર લલચાયા,
કૌન માલિક હે ઇસ દુનિયાકા, કિસને રચી યહ હે માયા,
બ્રહ્માનંદ જ્ઞાન બિન કબહુ, મિટે નહી યહ અંધારા–સુન.

૬૨ રાગ જંગલા તાલ ૩

જન્મ જન્મ કો મૈં દાસ તુમારો, કરૂણાકર અબ તાર મુરારે
ભવસાગર જલતરણ કઠીન હે, કિસવિધ જાઉ પાર મુરારે–જ
તુમ બિન ઔર ન પાલક મેરો, બચક સબ પરિવાર મુરારે–જ
મૈં ગુણહીન દોષ પરિપૂરણ, અપની ઓર નિહાર મુરારે–જ
બ્રહ્માનંદ વિલંબ ન કીજે, સુનિયે મેરી પુકાર મુરારે–જ.

૬૩ રાગ જંગલા તાલ ૩

નાથ દિયો અબ દર્શ તુમારે, સકલ કરો પ્રભુ કાજ હમારે
તેજ પુંજ મય અંગ મનોહર, રવિશશિ કોટી લજાવન હારે–ના
શીશ મુકટ મણી જડીત વિરાજે, કાનન કુંડલ મકરાકારે–ના.
શંખ ચક્ર કર કમલ સુહાવે, પીત બસન તન ઉપર ધારે–ના.
બ્રહ્માનંદ ચતુર્ભુજ સુંદર, મંદ હસન હરિ ગરૂડ સવારે–ના.

૬૪ રાગ જંગલા તાલ ૩

જય ઠાકર કૈલાસપતી શીવ, પૂરણ બ્રહ્મ સદા અવિનાશી,
અંગ વિભૂતિ ગલે મુંડમાલા, શીશ જટા જલ ગંગ બિલાસી–જ
ચંદ્રકલા મસ્તકપર સોહે, તીન નયન ત્રેલોકય વિકાશી–જ
કર ત્રિશળ પહરે મૃગછાલા, સંગ બને ગિરિજા નિત દાસી–જ
બ્રહ્માનંદ કરો કરૂણા પ્રભુ, ભવભંજન ભકતન સુખરાશી–જ

૬૫ ગજલ તાલ દાદરા

જાગ જાગ જાગ, મોહ નીંદસે જરા,
ભાગ ભાગ ભંગ ભોગ જાલસે પરા,
વિષયોકે જાલમે ફસા, છુટે નહી કભી,
જનમ જનમમે વિષય સંગ હોત હૈ સભી, બીજી
બિના વિરાગકે ન ભવ સિંધુ કો તરા—જાગ જાગ જાગ.
વર્ષ ગયા માસ ગયા દિન ગઈ ઘડી,
દુનિયાકે કારખાનેમે ખબર નહી પડી,
નજદીક કાલ આ ગયા મનમે નહી ડરા,— જાગ જાગ જાગ
સંગતસે દેહકી સ્વરૂપકા વિસારિયા,
જગતકો સત્ય માનકે મનકો પસારિયા,
દિનરાત કરે શોચ રાગ દ્વેષમે ભરા—જાગ જાગ જાગ
આપને સ્વરૂપકો બિચાર દેખલે સહી,
ઇશ્વર હૈ તેરે પાસ વો તુજસે જુદા નહી,
બ્રહ્માનંદ યેહી વેદકા સુનલે બચન ખરા—જાગ જાગ જાગ

૬૬ ગજલ તાલ ધમાલ

નજર ભર દેખલે મુઝકો, શરણમે આપડા તેરી,
તેરા દરબાર હે ઉંચા, કઠીન જાના હૈ મજીલકા,
હજારો દૂત મારગમે', ખડે હૈ પથકો ઘેરી—નજર
નહી હૈ જોર પૈરોમે, ન દૂજા સગમે સાથી,
સહાગ દે મુઝે અપના, કરો નહિ નાથ અબ દેરી—નજર
નહી હૈ ભોગ કી વાછા, ન દીલમે મોક્ષ પાનેકી,
પ્યાસ દર્શનકી હૈ મનમે, સફલ કર આશકો મેરી—નજર
ક્ષમાકર દોષકો મેરે, બિરદકો દેખકે અપને,
વો બ્રહ્માનદ કર કરૂણા, મિટા દે જન્મકી ફેરી—નજર

૬૭

જુનુ તો થયુ રે દેવળ જુનુ તો થયુ,
મારો હસલો નાનો ને દેવળ જુનુ તો થયુ,
જુનુ તો થયુ રે પજર પડયુ તો રહ્યુરે-મારો
કુડી કુડી કાયા રામા, જુઠી જુઠી માયારે (૨)
કુડા તો દિલાસા અમને દઇ ગયોરે-મારો
આરે કાનાની સાથે પ્રીત બધાણી રામા (૨)
પડી ગયા દાત રેખુ પડયુ તો રહ્યુ રે-મારો
કાયાનો ગઢ હસા ડોલવાને લાગ્યો રે (૨)
ઉડી ગયો હસ પાજર, પડયુ તો રહ્યુ રે-મારો
બાઇ મીરા કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ વાલા (૨)
છેવટમા હૃદયે તેનુ સ્મરણ રહ્યુરે—મારો હસલો

૬૮ લાવણી

સભી જાન જગત વહેવાર, રેનકાસુપના,
તુમ કાયકુ કહત હો યાર, ભુલકર અપના,
નીજ માત તાત દારા સુત ભગિની ભ્રાતા,
એ સભી સ્વારથ જાન પરસ્પર નાતા—સભી,
શીર કાળ અચાનકે, ખબર નહી એક પલકી,
કયા કરતે હો અભીમાન, આશ નહીં કલકી

૬૯ રાગ ગજલ કવ્વાલી

ધ્યાનકા વાયદા કરકે સજન તેંને, ધ્યાન લગાના છોડ દીયા—ધ્યા
શીશ તલે પગ ઉપરથે, જબ માતકે પેટમે લેટ રહા
તબ ઈશ્વરસે ઇકરાર કીયા, તેંને ભુલકે વો સબ તોડ દીયા—ધ્યા
હેબ ભુલાય ગયા જગકી, રચના સબ સુંદર સાજ બની
ઉસ સર્જનહારકી સાર નહી, તેંને ભોગન મે મન જોડ દીયા—ધ્યા
ઘર કાજ ન બીચ ફસાય રહા, દીન રાત ન માતકી યાદ રહી,
ઉમગ સબ બીતત જાય ચલી, તેંને કયો પ્રભુસે મુખમોડ દીયા—ધ્યા
બારહી બાર કીર જગ ભીતર,, જીવનકી સબ જૂનનમે,
બ્રહ્માનંદ ભજા ભગવત નહીં ભવસાગર મે શીર બોડ દીયા—ધ્યા

૭૦

રાગ—નાથ તુમ જાનતોહો સબ ઘટકી—
નાથ વિના સંકટ કોણ નિવારે,
ધર્મ કર્મ અમે નથી કીધા, આવ્યા શરણ તમારે,

દીનાનાથ વિના પ્રભુ અમને, દુ ખથી કોણ ઉગારે-નાથ
દયા ક્ષમાના ગુણ પ્રભુ ધારે, એ વિશ્વાસ અમારે
મંગળમય પ્રભુ પરમકૃપાથી, પાપ સકળ સંહારે-નાથ
દુષ્ટ વાસના દુર કરીને, જ્ઞાન વિવેક વધારે,
વિશ્વપિતા વિશ્વેશ્વર અમને, ભવથી પાર ઉતારે—નાથ

૭૧

સંકટ સર્વ હરો, ભવપતી ! સંકટ સર્વ હરો,
અપરાધો અતિશય મે કીધા, અનુગ્રહ પુર્ણ કરો—ભવપતી
અનન્ય ભાવથી રાખુ તમારો (૨) આશ્રય એક ખરો-ભવપતી
કરજોડી હુ વીનતી કરૂ છુ તે પ્રભુ ચિતે ધરો—ભવપતી.
કરૂણા દ્રષ્ટીથી મુજ હૃદયે, (૩) પ્રેમળ ભકતી ભરો-ભવપતી

૭૨ રાગ ગજલ કવ્વાલી

જાગ મુસાફીર દેખ જગ વોતો કુચકી નોબત બાજ રહી,
સેવત સોવત બીત ગઇ, સબ રાત તુઝે પરભાત ભઇ,
સબ સંગ કે સાથી તો લદ ગયે, તેરે નૈનમે નીંદ બીરાજ રહી—જાગ
કોઇ આજ ગયા, કોઇ કાલ ગયા, જાવન કાજ તીયાર ખડા
નહી કાયમ કોઇ મુકામ યહા, ચીરક લસે ચેહી રીવાજ રહી—જાગ
ઇસ ડેરામે ચોર ચકોર બને નિજ માલકી રાખ સંભાલ સદા,
બહુતે હુશીયાર લુટાય ગયે, નહી કોઇકી સાબત લાજ રહી—જાગ
અબતો તજ આલસકો મનસે કર, સંગ સમાન તીયાર સબી,
બ્રહ્માનંદ ન દેર લગાય જરા, બીજલી સીર ઉપર ગાજ રહી—જાગ

૭૩ રાગ ગજલ કવ્વાલી

પૂરણ બ્રહ્મ સનાતન તુ, મહાદેવ સદા શિવ શકર હે,
અગ વિભુતિ બીરાજ રહી, નિત સગ બસે ગિરિરાજ સુતા
સિર ઉપર ગગ તરગ ચલે, ગલબીચ ભુજગ વીષકર હૈ—પૂરણ•
ચદ્રકલા શુભ મસ્તકમે, દ્રગ તીન મનોહર જુટ જટા,
કટીમે મૃગચર્મ સુહાય રહ્યા, કર બીચ ત્રીશુલ ભયકર હે—પૂરણ
કૈલાસમેં બીચ નીવાસ કરે, ગણ યુથ નિરતર સાથ રહે,
મુનિ ધ્યાન ધરે મન બીચ સદા, સુર વૃન્દ સગી પદ કીકર હે પુરણ
ગુણ ખાન વિમોક્ષ નિધાન સદા, સરણાગત જાન દયા કરકે,
બ્રહ્માનદ કરો પ્રભુ દાન મુઝે, તેરા નામ અપાર સુખકર હે—પૂરણ

૭૪

મીરા મનમોહનશુ માન્યુ, વરિયા વરિયા શ્રી ગીરધરલાલ
જાણે જગ નથી કાઇ છાનુ,
જેમલ રાઠોડની દીકરીરે સુણો મીડના ધામ
રૂપગુણ કોઇ સમોવડ નહી, રૂડુ ધર્યું મીરાબાઇ નામ—મીરા
જોશીયે વાચી જન્મોતરીરે, તેમા લખ્યુ નીકળ્યુ એહ,
વરશે વિશ્વભર નાથનેરે, કરશે નદકુવરજીસુ નેહ—મીરા
ઉધેતપુરનો રાણો રાજીયો રે, તે સાથે કરી છે સગાઈ,
પરણાવીરે વળાવ્યા સાસરે રે, કઈ લોકિક રીતે મીરાબાઈ—મીરા
દેવીને દેતા વધામણા રે ચાલતા, વર કન્યા સહુ જન,
રાણે પારવતીજી પુજીયારે, મીરાનુ તો મોહનમા મન—મીરા

સાસુ કહે સૌભાગ્ય વધેરે, વહુ, નમો શક્તિને પાય,
મીરા કહે મસ્તક મારૂ નહી નમે, વિના શ્રી ગિરિવરધરરાય–મીરાં
સાસુ કે'રે સામી બોલી આજથી, મારે, નથી એ વહુનુ કામ,
પુત્રને કહ્યુ એહને રાખો પરી, એક ન્યારૂ રચાવોએનુ ધામ–મીરાં
એવુ સુણીને મીરા મગન થયારે, ભલુ થયુ ભાગી જજાળ,
સાધુની સગે દિનરેણ નિર્ગમશુ, સુખે સેવીશુ ગાઇશુ ગોપાળ મીરાં
નદનદન સાથ ન્યારા રહ્યા રે મીરા હરીજન આવે ઘણા ઘેર,
નિત્ય ભજન કથા કીર્તન ઓચ્છવ, હરીને લાડ લડાવે કરે લ્હેર
નણદ આવી મીરાબાઈની પાસે, ભાભી આ શો માડયો ઉત્પાત,
સાસરે રાણાજીનુ કુલ લજાવ્યુ વહુ, મહીએર લજાવ્યા માતતાત મી

અબર આભ્રણ પહેરો અનુપમ, સજો સુદર શણગાર,
મેહેલે પધારો રાણાજી તણેરે, રમી રીઝવી લ્યો ભરથાર–મીરાં
છાપા તીલક આ શી તુલસીની માળા, નાચો ખુદો વેરાગીને વેશ,
સગ મુકી દ્યો સાધુસતનોરે, રાણોજી તો સુણી કરે કલેશ–મીરા
મીરા કહેરે બાઈ કલેશ ટાળવાનો, એકજ છે ઉપાય,
કહેજો રાણાજીને સાધુને સેવે પ્રેમે, નૃત્ય કરીને હરિ ગાય,–મીરા
વળી સોનુ રૂપુ પહેર્યે શુ સુધર્યુ રે, કહાડી નાખો ડાકડમાળ,
છાપા તીલક ધરી સાધુઓમા બેસો, આદર્યો પ્હેરો તુલશીનીમાળ,
તમે પણ જાઓ બિદ સાસરે રે બાઇ વૃથા વગાળો શાને દેહ,
મનગમતા મોહનવર સાથે તમો, સગવ તજીને કરો સ્નેહ–મીરા
કાજો તમારી મતને રે, વૃદ્ધ થયા ગોવિદ ગુણ ગાયે,

હરિ વિના કોટિ દેવ સેવશો તો યે, જનમ મરણ નહી જાએ મીરા
સુણી એમ છણુકતી ખીજતીરે બળ, આ ચી બ ધવની પાસ,
એ ભાઈભાભી કહે છે યાઓ વેરાગી સઉ મુકી દ્યો રાજ અવાસ-મી૦
એવુ સુણીને આવ્યો રોષ રાણાને, પ્રર્યો સેવક મીરાને અવાસ,
લાવો ખબર છે શા રગમા રે, કોણ બેઠુ છે એની પાસ૦-મી૦
અનુચરે આવી એમ કહ્યુ જે નથી ત્રીજુ માણસ આ વાર,
રાણીજી સાથે કોઇ પુરૂષ બીજો છે, ઘરમા થઇ રહી છે થૈથૈ કાર –મી૦
સુણતામા રાણો થતો રાતડો રે, ખેચી ખડગ ધાયો છે તેણીવ ર,
આવી જોયુ તો મીરા એકલીરે, કોઇ આવે ના ધાઇ દીધા દ્વાર–મી૦
પેઠો મી ાને મહેલે એકલો રે, પ્રભુએ તેને ના દીધુ દરશન,
પુછ્યુ મીરાને પેલો પુરૂષ કયા છે, તાહારે લાગ્યુ જે સુ લગન –મી૦
કયા છે પુછે યુ રાણુ રે ષમા રે, તે તો સઘળે વસે છે ભરપૂર,
ધ્યાનમા જુએ જોગી પ્રેમ પ્રત્યક્ષ દેખે, રહે તે દુષ્ટ થકી દૂર –મી૦
કાહાડી નાખે જી અ કલેશ કપટ, ન રે, નિર્મળ કરે મન,
પ્રેમ ભકિતએ પરબ્રહ્મ ભજો તો, તમને થાય તેહેના દ રશન–મી૦
એવુ સુણીને અ ગ લ ગી ઘણેરી, પણ ભ વ ન આવ્યો રે ભૂપ,
ક્રોધ કરીને શ ત્ર વ વર એહેવે, દીઠા મીરાના બે રૂપ –મી૦
તે યે મુરખ સમજ્યો નહિ રે, મન માયે ન દીપે વિચાર,
ત્રીજુ ખડગ એણે ખેચીયુ રે, ત્ય રે હરીએ દેખાડી મીરા ચાર-મી૦
દેખે પડયો પાછો ફર્યો રે, ાણો આવ્યે પેતાને વેર,
વિષનો ખ્ય લો મોકલ્યો પીજો, કહ વ્યુ રાણાએ આણી ઝેર–મી૦

લીધો મીરાએ મન મગ્ન થઈને રે, પ્રભુને દેખાડી કર્યું વીષપાન
અમૃત સમ ીખુ થઈ ગયુ રે, એનો સમર્થ ધણી ભગવાન—મીરા૦
મીરાબાઈ આવ્યા વૃંદાવનમા રે, પ્રેમે નીરખ્યા શ્રી વ્રજરાય,
શ્રી જમુના પયપાન કર્યું ને કરી, જીવા ગોસાઈને શિક્ષાય—મીરા૦
હરિજનજાણી મીરા મળવાનુ કહાવ્યુ, તેણે કા વ્યુના જોઉ સ્ત્રીનુ મુખ
મીરા કહે મારૂ વચુ સવારૂ મુજને પરપુરૂષ જોએથી દુ ખ—મીરા૦
આજ લગી હુ એમ જાણતી જે, વૃજમા કૃષ્ણ પુરૂષ છે એક,
વૃંદાવન વસી હજી પુરૂષ રહ્યા છો તેમા ધન્ય તમારો વિવેક—મીરા૦
એવુ સુણીને જ્ઞાન પામ્યા રે, જીવા ગોસાઈ મળ્યા છે ધાઇ,
હળી મળીને હ ીની વાત કરીને આવ્યા,મેવાડ દેરા મીરાબાઈ—મી૦
કરી તૈયારી ચાલ્યા દ્વારિકા ર, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રી રણછોડ,
વાસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યા સદા, પહોચ્યા છે મનના કોડ—મીરા૦
પાછળ પસ્તાવો રાણાને થયો રે, ગયુ ઉતરી મનનુ ઝેર,
મુખ માગે તે આપુ તેહને જે કોઇ, લાવે મનાવી મીરા ઘેર—મીરા૦
ઉપરા ઉપરી તેડા મોકલ્યા રે, આવીને લાગ્યા સહુ પાય,
માજી પધારો મેવાડમા વેહેલા, રાણાજી તો અન્ન ન ખાય મી૦
જયાર લગી તમે રહેશો દ્વારિકા રે, ત્યા લગી કરૂ અપવાસ,
આગ્રહ દેખી મીરા વિદાય માગવ ને,આવ્યા શ્રીપ્રભુજીની પાસ—મી૦
હરીએ હકીકત સાભળીને રે, હસી ચાપી હૃદયા સાથ
શ્રીકૃષ્ણ સ્વરૂપમા સમાઇ ગયા રે મીરા જેજે શ્રીદ્વારિકા નાથ—મીરા૦
ચરિત્ર એ મીરા બાઇનુ રે જે કો, શિખે સાભળે ને ગાય,
પ્રેમ ભકિત તેહને મળે ને ત્રુઠે, દયાનો પ્રીતમ વ્રજરાય—મીરા૦

૭૫

પખીનો મેળો ભેળો રહે કેમ ભઇ ?
કોઈ કયાહિંથી કોઈ કયાહિંથી આવે એમ તણાઇ, પખીં
તુટે સાથ સર્વનો જ્યારે ખરચી જાય ખવાઇ,
કોણ સદૈવ રહે છે સાથે, પ્યારામા પથરાઇ ? પખી૦
દુર રહીને દોરી ખેચે કુડો કાલ કસાઇ,
જુદુ જુદુ સૌને જાવુ ઘાટવિના ઘસડાઇ,
કોના સુતદારા ને સેવક કોના બાધવ બાઈ,
જુઠી માયા જુઠી કાયા, જુઠી સર્વ સગાઇ,પખી૦
સ્નેહ સબધ રડાવે, અતરમા અથડાઇ,
શોક તજો શાન્ત રહો શાણા કેશવ હરીગુણ ગાઇ પખી૦

૭૬ રાગ કાફી

અમે તો આજ તમારા, બે દિનના મેમાન,
સફળ કરો આ સહજ સમાગમ, સુખનુ એજ નિદાન—અમે
આવ્યા જેમ જશુ તે રીતે, સર્વ એમ સમાન,
પાછા કોઇ દિને નહિ મળીએ, કયા કરશો સન્માન ?
સાચવજો સબધ પરસ્પર, ધર્મે રાખી ધ્યાન,
સપી સદગુણ લેજો દેજો, દુર કરી અભીમાન
લેશ નથી અમને અતરમા, માન અને અપમાન,
હોય કશી કડવાસ અમારી, તો પ્રિય કરજો પાન, અમે
કેશવ હરી એ કરૂણા કીધી, ન ભમો ભુલી ભાન,
તત્વે તાન રહે છે તેને, થાય ન જરીએ જાન અમે

૭૭ ખરો પરત્વાનો

રે મનમા આવે તો માનો, પ્રભુ નામ ખરો પરવ ને રે, મ ટે
શ્રી હરિવરની છાપ પડે તો, અતે ઉદય થવાનો, રે મન૦
ભવસ ગર ભ રે ઉતરતા, ન નડે તર તોફાનો, રે મન૦
હરિવ નુ બહાનુ છે તેને, કાલ નથી નડવાનો, રે મન૦
કેશવ હરિકલ્પ દ્રુમ સાચુ, સશય રે છે શાનો? રે મન૦

૭૮

અતરના કાચા કેમ રહ્યા છો કુટી?
ઉતમ અવસર આ માનવ તન, છડમા જાય વછુટી, રે અત ૦
ખાતા પીતા ને વાપરતા ખરચી જાશે ખુટી
પૂણ્ય કર્મને કાજે દમડી છેડેથી નહિ છુટી, રે અતર૦
કામ ક્રોધ લોભ લુટારા, ધીરજ ધન લે લૂટી
ભુડા ભુડે હાલે ભટકયો તોય ન આશ તુટી, રે અતર૦
કાચા કુભ સમાન કલેવર ફુલણ જાશે ફુટી,
શમ દમ સાધન સ પ સરલતા, ચોપ વડે લે લુટી, રે અતર૦
બગડી બાજી બેશ બનાવવા બીજી કયા છે બુટી?
કેશવ હરિનામ સુધા સાચો, ઘેરો રસ લે ઘુટીરે, અતર૦

૭૯ રાગ રાસડો

રામનુ રામનુ રામનુ રે, તુ રટણુ કરીલે રામનુ—તુ૦
અતરના અભિરામ નિરતર, ઠરવા લાયક ઠામનુ રે, તુ૦
સુત દારા સેવક જન શાના સગપણ સૌનુ નામનુ રે તું૦

કેમ વૃથા અભિમાન ધરે છેક કામ ધગ ધન ધામનુરે, તુ૦
કાલ કરાલ રહયો છે તાકી, જોર ન ચાલે જામનુ રે, તુ૦
વિદ્યા વિનય વિવેક વગેરે, સાધન કાંઈ ન કામનુરે, તુ૦
શ્રી ભગવાન ભજનથી સુનુ આ તન કુટલ બદામનુરે, તુ૦
આયુષ એળે જાય તજીદે ચિંતન ચરખી ચામનુ રે, તુ૦
કેશવ હરિ હીરો કર હાથે ઉતમપ' આગમનુ રે તુ૦

કવ્વાલી ૮૦

ભરોસે શુ રહ્યા ભુલી, પલકમા પ્રાણ જાવાના
જુવોછો અન્યના એવા, નકી નિજ હાલ થાવાના ટેક
વળેલી મુઠીયે આવ્યા, નથી સાથે કશુ લાવ્યા,
ધરા ધન ધામને મેલી, સ્મશાને મો સમાવાના, ભ૦
સુખેથી શુ હજી સૂતા, ખરેખર ખાડમા ખુતા,
સમય વિત્યાપછી પ્યાગ, કુગળ કયાથી કમાવાના, ભ૦
રહોને સર્વદા સપી, જગત જ જાળમા જપી,
મમત્વે મોહ થાવાથી, વિના મોતે મરાવાના, ભ૦
તમારૂ શુ તમે લેખો, કરી ઝીણી નજર દેખો,
ધગ ધન ધામને કમે, નથી નિશ્ચે ધરાવાના, ભ૦
ભમાઇ ભૂલ કીધાથી, વિષયની વાટ લીધાથી,
પરાણે પાપને યોગે, ભવે ભાઠે ભરાવાના,
ખબર પલની નથી પડતી, નથી ગુણ દોષની ગણુતી,
ચડીલા કાલની ડાઢે, ચડી ચોપે ચવાવાના, ભ૦

સદા સત્મગને સાધો, વિસારો વેધને વાધો,
ઉપાયો આદરો અતે, મહાસુખને જમાવાના, ભ૦
સદા સન્માર્ગના શોધે, સખા શુભ વાતના બોધે,
કૃપા હરીરામની થાતા, નથી દુખે દબાવાના, ભ૦

૮૧ રાગ–હોરી

ચાલો ચાલ ચતુર નરસારી, વેગે વિષયની વાત વિસારી–ચાલો૦
આજ અમુલ્ય મળ્યો છે અવસર, ભુલ કરો કેમ ભારી?
હીરો ચડયો હાથ આજ તમારે, હરિ જાઓ ન હારી,
લઈ કર જ્ઞાન કટારી,—ચાલો૦
શોધો સુગમ પથ પ્રેમ ધરીને, વિનય વિવેક વધારી,
શમ દમ સુભટ સહાય થઈને, ભાવે ભજો ત્રીપુરારી,
અનુમતિ એમ અમારી,—ચાલો૦
એક અખડ અરૂપ અજન્મા, એને અતન્મા ઉતારી,
સસાર સાગર તરવા, વિવિધ પ્રકાર વિચારી,
વિષય વાસનાને વિદારી—ચાલો
પશુ પણ ખાય પિયે સુખ માણે, એ માહી શુ મોથ મારી?
આ લોકને પરલોક સુધારો, એમાજ શોભ તમારી,
કેશવ પ્રભુ લેશે ઉગારી,—ચાલો૦

૮૨ રાગ ધનાશ્રી

ભકતી વડે વશ થાય રમા પતિ, ભકિત વડે વશ થાય,
જો ઈશ્વર વશ થાય નહિ તો, જન્મ મરણ નહિ જાય–રમા

ભક્તિ પરમ સુખનુ શુભ સાધન, સફલ કરે છે કાય–રમા
બળિયાના બળરૂપ દયાધન, નિર્બળ થઈ બધાય,–રમા
સકટ સેવક પર આવેતો, ત્યા ધરણીધર ધાય,–રમા
ભકતાધીન દયાનીધિ ભૂધર, ભક્તિ વિના ન પમાય–રમા
ભક્તિ વિના વૃત જપ તપ આદીક, અફલ અનેક ઉપાય–રમા
ધન યૌવન બલ બુધ્ધી ચતુરના, નિષ્ફળ તેથી સદાય–રમા
રગ રૂપ કુળ જાતિ વિશેષે, ન કરે કોઇ સહાય–રમા
અજામીલ નારદ મુની શબરી, કયા ગણીકા ગજરાય?–રમા
કેશવ હરિની ભકતી તણા ગુણ, એક મુખે ન ગવાય–રમા.

૮૩ રાગ ભૈરવી

દિનાનાથ દયાળ નટવર, હાથ મારો મૂકશોમા
હાથ મારો મૂકશોમા, હાથ મારો મૂકશોમા,—દીનાનાથ૦
આ મહાભવ સાગરે, ભગવાન હુ ભૂલો પડયો છુ,
ચૌદ લોક નિવાસ ચપળા–કાન્ત, આ તક ચુકશોમા, દીનાનાથ૦
ઓથ ઇશ્વર આપનો, સાધન વિષે સમજુ નહિ હુ,
પ્રાણ પાલક પોત જોઇ, શાખ આખર ફૂકશો મા–દીનાનાથ
માત તાત સગા સહોદર, જે કહુ તે આપ મારે,
હે કૃપામૃતના સરોવર, દાસ સારૂ સૂકશોમા,—દીનાનાથ૦
શરણ કેશવલાલનુ છે, ચરણ હે હરિરામ તારૂ,
અખિલ નાયક આ સમય, ખોટે મસે પણ ખુટશોમા,–દીના૦

૮૪ રાગ કલ્યાણ

ભવભય ભાગો ભારે જય જગદીશ—ભવ૦
જન્મ મરણની જાળ જબર છે, હુ તે શુ હવે કરીશ—ભવ૦
આધી વ્યાધી ઉપાધી વધારે, એવા હુ શી રીતે કરીશ—ભવ૦
તાપ ત્રિવિધ તનમનને તપાવે, એમા હુ શી રીતે ઠરીશ—ભવ૦
કેશવ પ્રભૂ કરજોડી કહુ છુ, ઉગારો હવે ઇશ—ભવ૦

૮૫ રાગ દેશ

મારી લાજ તમારે હાથે નાથ નિભાવજોરે,
દિનાનાથ દયાળ દયા, અદભૂત દર્શાવજોરે—ટેક૦
સ કટથી સોસાઉ મોરારી, લેજો અન્તર્યામી ઉગારી,
હવે ગયોછુ હારી આપ બચાવજોરે—મારી લાજ૦
કર્મ કઠણ માઠા ગ્રહ બેઠા, હાથ પડયા છે હમણા હેઠા,
પરમેશ્વર કયા પેઠા, પણ પરખાવજોરે,—મારી લાજ૦
અહિત અને હિતમા અણસમજુ, કૃત્યા કૃત્ય વિષે શુ સમજુ?
ભજુ તજુ શુ, માધવ માર્ગ બતવજોરે,—મારી લાજ૦
કેશવ હરિ હેતે સભારુ, પ્રભુ પદ હોય હજી જો પ્યારૂ,
મ ગળ કરવા મારુ, અ ગદ અ વજોરે—મારી લાજ૦

૮૬ રાગ દેશ

હઠ લઈ બેઠા છો હરિરાય, હવે હદ થાય છે રે,
જગદીશ્વરજી જન્મ જડેલો, નિષ્ફળ જાય છે રે,

શો અપરાધ થયો છે સ્વામી, પુછુછુ પ્રણયે ગિર નામી,
અંતરયામી અતિ અંતર ઉભરાય છે રે,—હરિ૦
છે ભગવાન મને ભય ભારે, આપ વિના નહિ કોઈ ઉગારે,
આ સમારે અધવચ્ચ વહાણ, તણાય છે રે—હરિ૦
ઘણા ઘણાની વારે ધાયા, સેવકને ટાણે ગંતાયા,
માધવ ન કરો માયા નયન ભરાય છે રે--હરિ૦
કેશવ હરી બહુ કઠણ ન થાશો, નિર્દય થઈને દુર ન જાશો,
પ્રિય કરૂણામૃત પાશો જીવન જાય છે રે—હરિ૦

૮૭ રાગ જીલો ત્રીતાલ

શામળિયા છોડી દેશો, હવે કુબજાનો સંગ,—
મથુરા વાસી, કંસની દાસીરે,
રંગીયાજી તેની સાથે, કેવી રીતે લાગ્યો રંગ—શા
નહી મરસાળુ, નહી લટકાળુ રે,
એવુ ઘાટાળુ ને કાળુ એવુ, શુ રૂપાળુ અંગ—શા
અવગુણવાળી, અતિ ઇરશાળીરે,
તેની સાથે વાતુ કરતા, કેમ આવે છે ઉમંગ—શા
શ્રીહરી શાણા, થઇને લોભાણારે,
પીતાંબરી કહે પુર્વ જનમનો, લાગે છે પ્રસંગ—શા

૮૮ ગજલ તાલ ધમાલ

અગર હે પ્રેમ મિલનેકા, તો દુનીયાસે ક્યુ શરમાવે૦
પિતા પ્રલ્હાદકો મારા, નામ હરિકા ન છોડા હૈ,
પ્રભુ રક્ષા કરે જીનકી, તો મનમે કોન ડર પાવે—અગર૦

ચલા બનમે તપસ્યા કો, મના ધ્રુવકો કીયા ગજા,
લગન જીસકો લગી પુરણ, ઉસે ફીર કૌન અટકાવે—અગર૦
સભાકે બીચ દ્રુપદીને, પુકારા નામ માધવકા,
ભરોસા હે જીસે હરીકા, કયો દૂજેકી શરણ જાવે—અગર૦
સદા સતસંગમે જાકર, કરો હરીકા ભજન પ્યારે,
વો બ્રહ્માનંદ જાતા હૈ, વકત ફીર હાથ ના આવે—અગર૦

૮૯ ગજલ તાલ ધમાલ

બીના હરી નામકે સુમરે, ગતી નહી હોયગી તેરી–
લગાલે ભસ્મ ઇસ તનમે, કરો તપ જાકે વા બનમે,
સમઝલે બ્રુગ યહ મનમે, મીટે નહી જન્મકી ફેરી–બીના૦
ફીરો મથુરા વા કાશી હે, સદા તીર્થ નિવાશી હે,
રહો સબસે ઉદાસી હે, છુટે નહી આશ મન કેરી–બીના૦
કરો બ્રત નેમ અરૂ દાના, ફીરો જંગલમે મસ્તાના,
જો પ્રભુકા રૂપ નહી જાના, જલે નહી કર્મકી ઢેરી–બીના૦
જપો હરીનામ સુખકારી, ઝુઠ દુનીયાકી હ યારી,
બ્રહ્માનંદ કાલ બલકારી, કરો મત ભૂલ કર દેરી–બીના૦

૯૦ ગજલ–તાલ–ધમાલ

દીલાદે નાથ અબ દર્શન, ખડા હુ દ્વારપે આકર–
સુના જગ બીચમે તેરા, જબીસે નામ ભવ તારણ,
ફીરા મૈ પૂછતા તેરી, ખબરકો જાબજા જાકર–દીલાદે૦
નહી લાયક હુ મૈ ગરચે, તેરે દીદાર પાનેકા,

ક્ષમા કર દોષકો મેરે, દયા દિલ બીચમે લાકર—દીલાદે૦
ન માગુ ભોગ દુનીયા કે, ન પદવી મોક્ષકી કેવલ,- (૨)
તેરે દરબારમે મુઝકો, બનાલે, ચરણકા ચાકર—દીલાદે૦
ન જાવુ દ્વારકા નગરી, ન મથુરા ઢુંઢને તુઝકો,
વો બ્રહ્માનંદ ઘટઘટમે, દીખાદે રૂપ કરૂણા કર—દીલાદે૦

૯૧ રાગ ગઝલ તાલ ૩

ટેક (ગુલદાર યાર પ્યારે ગલીયોમે મેરી આજા—)
ક્યા ભૂલીયા દીવાને, દુનીયામે સાર નાહી,
દિન ચારકા તમાશા, આખીર કરાર નાહી—ક્યા૦
રજા વજીર રની, પંડીત સુખીર જ્ઞાની,
સબ હો ગયે હૈ ફ્રાની, જીનકા સુમાર નાહી—ક્યા૦
સૂરજ વા ચાંદ તારે, સાગર પહાડ ભારે,
હોવેગે નાશ સારે, તનકા આધાર નાહી—ક્યા૦
દુનીયાસે હોય ન્યારા, સતસંગ કર પીયારા,
સુન જ્ઞાનકા વીચારા, નર જન્મ હાર નાહી—ક્યા૦
ભવસીંધુ નીર ભારી, હરી નામ પાર તારી,
બ્રહ્માનંદ મોક્ષકારી, દીલસે બીસાર નાહી—ક્યા૦

૯૨ રાગ ગઝલ તાલ ૩

ગાફીલ તુ શોચ મનમે, હરીનામ ક્યો બીસારા—
સુનતા નહી બજેહે શીર કાલકા નગારા —ગફીલ૦
જોબન ભરી હે નારી, દીલકો લગે પીયારી
જબ મોતકી તીયારી, તુઝસે કરે કીનારા—ગાફીલ૦

ઘર માલ ધન ખજાના, સગમે કેઇ ન જાના,
ક્યો દેખકે લુભાના, સબ ઝુઠ હે પસરા—ગાફીલ૦
સુંદર હૈ દેહ તેરી, હોવે ભસ્મકી ઢેરી,
પલકી લગે ન દેરી, બીરથા કરે બીચારા—ગાફીલ૦
માયાકે જાલમાંહી, મૂરખ રહા ફસાઇ,
બ્રહ્માનંદ મોક્ષ પાઇ, હરી ચરણકો સહારા—ગાફીલ૦

૯૩ ભૈરવી તાલ ૩

મેરો મનરે ભજલે ચરણ મુરારી,--
દીનદયાળ જગત પ્રતી પાલક, ભકતનકે હીતકારી—મેરો૦
હરીકા નામ જહાજ જગતમે, ભવસાગર જલતારી—મેરો૦
ક્યા મ ચામે ફીરત ભુલાયોરે, સીરપર કાલ સવારી—મેરો૦
બ્રહ્માનંદ ભજન બીન હરીકેરે, જન્મ મરણ ભય ભારી—મેરો૦

૯૪ રાગ પહાડી તાલ ૩

મેરી મતીયા કર કર હરી ભજના—
સીરપર કાલા, ફીરત કરાલા ડર ડર ડર મરણા—મેરી૦
લખચોરાસી, ભવ દુખ રાશી, ફીર ફીર ફીર ફીરના—મેરી૦
દીન દયાલા, સબ જગ પાલા, પડ પડ પડ શરણા—મેરી૦
બ્રહ્માનંદા, કરનીત વંદા, પ્રભુ પ્રભુ પ્રભુ ચરણા—મેરી૦

૯૫ રાગ—ગોડી

નાથ કૈસે ગજકો બંધ છુડાયો, એહી અચરજ મોહે આયો
ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જલ ભિતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,

જળભર સુઢ રહિ જલ ઉપર, તબ હરિનામ પુકાર્યો–નાથ૦
શિવરીકે બેર સુદામાકે તાદુલ, રૂચિ રૂચિ ભોગ લગાયો,
દુરજોધનકા મેળા ત્યાગ્યા, ભાજી વિદુર ઘર પચો–નાથ૦
પેઠ પાતાળ કાળીનાગ નાથ્યો, ફેણુ પર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધાર્યો નદઘર લાલ કહાયો–નાથ૦
અગાસુર માર્યો, બગાસુર માર્યો, દાવાનલ પાન કરાયો,
સ્થભ ફોડી હિરણાકશ માર્યો, નરસગ નામ ધરાયો–નાથ૦
અજામેલ ગજ ગુનકા તારી, દ્રુપતિકો ચિર પુરાયો,
પય પાન કરત પુતના મારી, કુબજાકો રૂપ બનાયો–નાથ૦
કૌરવ પાડવકો યુદ્ધ રચાયો, કૌરવકુ માર હગાયો,
દુરજોધનકો માન ઘટાયો, મોહે ભરૂસો આયો–નાથ૦
સબ સખિયન મીલી કગન બાધ્યો, રેસમ ગાઠ બધાયો
છુટે નહિ રાધાજીકો કગન, કેસે ગોવરધન ઉઠાયો–નાથ૦
ખોલ કોટડી ખ્યાદલ ધાયો, ગરૂડકુ નાહી સતાયો
છુટે નહિ રાધાજીકો કગન, ઓ બલ કહાસે છુપાયો–નાથ૦
જોગી જ્યાકો ધ્યાન ધરત હે, ધ્યાન ધરત નહી આયો,
સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જસોદાકી ધેન ચરાયો–નાથ૦

૯૮ રાગ બીહાગ

કાયકુ દેહ ધરી, ભજન બીના કાહેકુ દેહ ધરી—ટેક૦
ગરભવાસમે ભક્તિ કબુલી, બાહેર કાઢયો શ્રી હરી–ભજન૦
કોલ લઈ કર બાહર નીકાલો, પિછે બુંધી ફીરી–ભજન૦
સુરદાસ ભગવત ભજન બીના, જનુની તે ભારે મરી–ભજન૦

૯૭ રાગ—બીહાગ

કોઇ મેરે કામ ન આયો, શ્રીહરિ બિના કોઇ મેરે કામ ન આયો,
આ જુઠી માયાકે લીને, રતન સો જન્મ ગુમાયો—શ્રીહરિ ટેક.
કચન કળશ ચીતાર વિચીતર, રચી રચી ભુવન બનાયો,
તામે તતક્ષણ ગ્રહી કાઢયો, એકપલક રેને નહી પાયો—શ્રીહરી૦
ઘર તરીયા કહે મે સંગ ચલુગી, ધુત ધુત ધન ખાયો,
અત સમે છુપી ઘર ભીતર, ડગ એક ન પોચાયો—શ્રીહરી૦
ઓ સુક્રીત કર એક ગુત જાયો, બાતહી લાડ લડાયો,
કાઢ લીયો કટકો ધાગો, અગનસુ બદન જલાયો—શ્રીહરી૦
અધમ ઓધારણ ગુણકા તારણ, સોઈ પ્રભુ કયુ તે બીસાર્યો,
ના લીનો નામ રહ્યા મન ધોખો, સૂ દાસ પછતાયો—શ્રીહરી૦

૯૮ રાગ—બીહાગ

મન તુ શ્યામસો કર હેત, મન તુ શ્યામસો કર હેત,
શ્રીકૃષ્ણ નામકી બાડ કરલે, તો બચે તેરો ખેત—મનતુ,—ટેક
પાચ હરણ પચિસ હરણી, ખુદ ખાયો ખેત,
સાર બસ્તુ સબ ખેચ લિની, લુણેગો કહ રેત—મનતુ૦ ૧
મન સુડ તન પિજરા, તાસો લાગ્યો નેહ,
મજાર રૂપિ કાલ ડોલે, અબ ઘડી તોયે લેત—મનતુ૦ ૨
કર બિચાર બિકાર તજદે, ઉતર સાયર સેત,
સૂર હરિકી ભક્તિ કરલે, ગુરૂ બતાયે દેત—મનતુ૦ ૩

૯૯ રાગ બીહાગ.

રાખો તેસે રહુ, જેસે તુમ રાખો તેસે રહુ
જાનતહો દુ ખ સુખસબ જનકો, મુખ કરી કહા કહુ—રાખો૦
કબુહુક ભોજન દોહો કૃપાકરી, કબુહુક ભુખ સહુ,
કબુહુક ચડત તુરંગ મહાગજ, કબહુક બાર સહુ—રાખો૦
કમલ નેન ઘનશ્યામ મનોહર, અનુચર ભયો રહુ,
સુરદાસ પ્રભુ ભકત કૃપાનિધિ, તુમરો ચરણ ગ્રહુ—રાખો૦

૧૦૦ રાગ બીહાગ

મન તોયે ભુલે ભકિત બીસારી, મન તોયે ભુલે ભકિત બીસારી
સીરપર કાલ સદાસર સાધત, દેખત બાજી હારી—મન ટેક
કોન જનમ તે સુકૃત કીનો મનુષ્યા દેહ ધરી,
તામો નીમ કરમ ગ રાચ્યો દુષ્ટ વસના ધારી—મન૦ ૧
બાલપનો ખેલનમે ખોયો, જોબન ગયો સગ નારી,
વૃધ્ધભયો જબ આળસ આયો, સર્વસ્વ હાર્યો જુવારી-મન૦ ૨
અજહુ જગ રોગ નાહી બ્યાપે, નહાલો ભજલે મુરારી,
કહે સુર તુ ચેત સબેરો, અત કાલ ભય ભારી—મન૦

૧૦૧ પદ

દુનીયા દીવાની કે હમહે દીવાના, જકો હે ભાઈ અનહદ ગાના.
દુનીયા કુમા ગ અપનો ઠહરાવે, હરીજન ઉલટા રાહ ચલાવે
દુનીયાકુ સાહેબી હસ્તીને ઘોડા, હમ હે પાવ પગ્ગે દોડા
દુનીયા કૃપા પીતાબર ભોગી, હમહે સેજ સરૂપરમતા જોગી

દુનીયા પાવન સબરસ પ્યાલા, હમ હૈ પ્રેમ મગન મતવાલા
કેહત કબીર હેમ નહી નાહી, જીવતાકે સગે મુવાકે માહી.

૧૦૨ પદ

જયા દેખે ઓ દુખીયા બાબા, સુખીયા કોઇ નહીરે
જોગી બી દુખીયા જગમ દુખીયા તપસીકુ દુખ દુના,
આશામનસા સબ ઘટ વ્યાપી, કોઈ મેહેલ નહી ગુના—જયા૦
રાજાબી દુખીયા પ્રજાબી દુખીયા, દુખીયા સબ વેરાગી,
દુખ કારણએ શુકદેવને, ઉદરી માયા ત્યાગી–જયા૦
સાચુ કહુતો સબ જુગ દુખીયા, જુઠા કહા ન જાઇ,
બ્રહ્મા વિષ્ણુ શકર દુખીયા, જેણે સૃષ્ટિ કમાઇ–જયા૦
ધુતા દુખીયા અવધુત દુખીયા, દુખીયા હે ધની રકા,
કહત કબીરા ઓ નહી દુખીયા જીન્ને મનકુ જીક'–જયા૦

૧૦૩ રાગ બીહાગ

કયુરે નિદભર સોયા મુસાફર કયુરે નિદભર સોયા, મુસાફર,
મનુષા દેહિ દેવનકુ દુર્લભ, જન્મ અકારથ ખોયા, મુસાફર,
ધનદારા જોબન તેરા વામે મન તેરા મોયા મુસાફર,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પથકુ પિછે નેનુ ભર ભર રોયા-મુસાફર,

૧૦૪ રાગ કુમરી

દરસ વિના તરસત મોરી અખીયા
તુમ્હી પીયામોહી છાડ સીધારે, ફરકન લાગી છતીયા—દરસ૦
બસ્તી છાડ ઉજ્જડ કીનો, વ્યાકુલ ભઇ સબ સખીયા—દરસ૦
સુરદાસ કહે પ્રભુ તુમ્હારે મિલનકુ, જયુ જલતી મુખ બતીયા–દરસ

૧૦૫ પદ

કબ સુમરોગે રામ, અબ તુમ કબ સુમરોગે રામ,
ગરભ કુલીમે જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બેઇમાન—અબ૦
બાલપનો હમ ખેલ ગુમાયા, તરૂન પનામે કામ,
હાથ પાવ જબ કપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન—અબ૦
જૂઠી કાયા જૂઠી માયા આખર મોત નિદાન,
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, ચ્રહી ઘોડેકી લગામ—અબ૦

૧૦૬ ભજન-તાલ-૩-

તજો અબ નીંદરે, મુસાફીર કરો ત્યારીરે—
ઇસ નગરીકે નૌ દરવાજે, ખુલી પડી સબ બારીરે,
દીન દીન લોક સબી ચલ જાવે, કાહેકો તેને ઘરકી યાદ
બીસારી રે—તજો
રાજા રાણી પડીત જ્ઞાની, શુર બીર નર નારીરે,
અપને અપને મારગ જાવે, રહન ન પાવે કરે જતન હજારીરે-તજો
જાના દૂર રાત અધીયારી, શીરપર ગઠડી ભારી રે,
ચોર ખડે મારગમે લૂટે, કરલે જતન પીછે હોયગી ખુવારીરે—તજો
પ્રભુકા નામ સુમરલે પ્યારે વો તેરા હીતકારીરે
બ્રહ્માનદ વિલબ ન કીજે, શીરપે ખડી હે તેરે કાલકી સવારીરે

૧૦૭ રાગ, પહાડી તાલ કેરવા

મત સોના મુસાફીર નીંદ ભરી—
તુમ પરદેશી ભૂલે પડેહો, યહ સબ ચોરનકી નગરી—મત૦

પલ પલ છીન છીન તાક લગાવે, ચપત માલ ચુકા નગરી–મત૦
લોક લુટાય ગયે બહુતેરે, વીરલા જાય બચા ગઠરી –મત૦
બ્રહ્માનંદ કરો અબ ત્યારી, રૈન બીતાય ગઇ સગરી–મત૦

૧૦૮ રાગ ઝીંઝોટી ઠુમરી

મુસાફીર કયા સોવે અબ જાગ–
ઇન બીરછનકી, થીર નહી છાયા, દેખ ભુલાયા બાગ–મુસા૦
ઇસ સરાયમે રહના નાહી, કાહે કરત હૈ રંગ–મુસા૦
યહ સબ ચોર લગે સંગ તેરે, ઇનસે બચ કર ભાગ–મુસા૦
બ્રહ્માનંદ દેર મત કીજે, અપને મારગ લાગ–મુસા૦

૧૦૯ રાગ ઝીંઝોટી ઠુમરી

ભજન બીન બીરથા જનમ ગયો–
બાલપણો સબ ખેલ ગમાયો, જોબન કામ બહો–ભજન૦
બુઢે રોગ ગ્રસી સબ કાયા, પરવશ આપ ભયો–ભજન૦
જપ તપ તીરથ દાન ન કીનો ના હરી નામ લયો–ભજન૦
બ્રહ્માનંદ બીન પ્રભુ સુમરણ જાકર નરક પયો–ભજન૦

૧૧૦ રાગ ઠુમરી ચલતી–

મુજે દે દર્શન ગીરધારીરે,
તેરી સાવરી સુરત પર વારીરે —મુઝે૦
જમુના તટ હરી ધેનુ ચરાવે, મધુર મધુર સ્વર બેન બજાવે,
કાંધે કમરીઆ કારી રે—મુઝે દે દર્શન—ગીરધારી૦
મોર મુકુટ પીતાબર સોહે, દેખ રૂપ મુનીગણમન મોહે,

કુંડલકી છબા ન્યારી રે—મુઝે દે દર્શન—ગીરધારી૦
વૃન્દાવનમે રાસ રચાવે, ગોપ ગોપીકા સબ મીલ જાવે,
નૂપરકી ધુન પ્યારી રે—મુઝે દે દર્શન—ગીરધારી૦
ભકત હેત હરી રૂપ બનાયા, બ્રહ્માનંદ મેરે મન ભાયા,
ચરણ કમલ બલીહારીરે—મુઝે દે દર્શન—ગીરધારી૦

૧૧૧ રાગ માઢ તાલ દાદરા

રમ સુમર રામ ઉમર બીત જાયગી,
એક એક શ્વાસ બડે મોલકા મીલા,
ભજન બીના વ્યર્થ દેહ નાશ પાયગી—રામ૦
બાર બાર જીયા જૂન ભટકતા ફીરા,
મોક્ષકી બીડકી ન ફેર હાથ આયગી—રામ૦
કરલે પ્રભુકા ભજન નહી દેર કર જરા,
આવેગી જબી મોત પલક ના રૂકાયગી—રામ૦
સુમરણ કરે જો રામનામ પ્રેમ ભાવસે,
બ્રહ્માનંદ મોહ પાશ સહજમે કટાયગી—રામ૦

૧૧૨ પદ

માઇ મૈ નો લિયો કનૈયા મોલ-ટેક
કોઇ કહે છાની કોઇ કહે ચોરી, લિયોહે બજતા ઢોલ,
કોઇ કહે કારો કોઇ કહે ગોરો, લિયો હૈ મૈ આખી ખોલ,
કોઇ કહે હલકા, કોઇ કહે ભારી, લિયો હૈ તરાજુ તોલ,
તનકા ગહેના મૈ સબ કુછ દીના, દીયો બાજૂબંદ ખોલ,
મીરાકે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, પુરબ જનમકા હે કોલ માઇ૦

૧૧૩ પદ (રાગ-સોરઠ)

જો તુમ તોડો પિયા મૈ નહી તોડુ મે૦
તોરી પ્રીત તોડે કૃષ્ણ, કોણ સગ જોડુ મે૦
તુમ ભયે તરૂવર, મે ભઈ પખિયા મે૦
તુમ ભયે સરોવર, મૈ તેરી મછિયા જો મે૦
તુમ ભગિરિવર, મે ભઇચારા તુમ ભયે ચન્દ્રા, હમ ભયે ચકોરા જો૦
તુમ ભયે મોતી પ્રભુ, હમ ભયે ધાગા મે૦
તુમ ભયે સોના, હમ ભયે ષ્વાગા મે૦
મીરા કહે પ્રભુ વ્રજકે વાસી, તુમ મેરે ઠાકોર મૈ તેરી દાસી-જો૦

૧૧૪ પદ (રાગ—કાલીંગડા, તાલ—ત્રિવટ)

માઇ મૈને ગોવિદ લિન્હો મોલ
કોઈ કહે હલકા કોઈ કહે ભારી લિયો હૈ તરાજુ તોલ-મા૦
કોઇ કહે સસ્તા કોઈ કહે મહેગા કોઇ કહે અનમોલ-મા૦
બિદ્રાવનકી કુજગલીનમે, લિયો હૈ બજાકે ઢોલ-મા૦
મીરાકે પ્રભુ ગિરિધર નાગર પુરમ જનમકે બોલ-મા૦

૧૧૫ પદ (રાગ ઠુમરી)

નાથ તુમ જાનતહો સબ ઘટકી, મિરાભક્તિ કરે પ્રગટકી-ના૦
ધ્યાન ધરી પ્રભુ મિરા સભારે પુજા કરે અટપટકી-ના૦
શાલિગ્રામકો ચદન ચઢત હૈ, ભાલ તિલક બિચ બીંદકી-ના૦
રામ મદિરમે મિરાબાઈ નાચે, તાલ બજાવે ચપટી-ના૦
પાઉમે નુપુર રૂમઝુમ વાજે લાજ સભાર ઘુગટકી-ના૦

ઝેર કટોરા રાણિજિયે ભેજ્યા મત સગત મીરા અટકી,
લે ચરણામૃત મિરાયે પીધુ હો ગઇ અમૃત બટકી—નાથ૦
સુરત ડોરીપર મીરા નાચે, શિરપે ઘડા ઉપર મટકી
મીરાકે પ્રભુ ગીરીધર નાગર સુરતી લગી જેસી નટકી—નાથ૦

૧૧૬ રાગ પહાડી

મેરે તો ગિરીધર ગોપાલ દુસરા ન કોઇ મેરે તો૦ ટેક
જાકે શિર મોરમુકુટ મેરા પતિ સોઈ, શખ ચક્ર ગદા પદ્મ
કંઠ માલ સોઇ
મૈ અપના પિયા દેખ હસી લોક જાને રોઇ,
આસુજલ સીચ સીંચ પ્રેમ બેલ બોહી
લોકલાજ છોડ દિની કયા કરેગા કોઈ,
દાસ મિરા લાલ ગિરિધર હોની હો સો હોઇ મેરેતો૦

૧૧૭ રાગ–ગૌરી, તાલ–ધુમાળી

ઝુલત રાધા સગ, ગિરિધર ઝુલત રાધાસગ ટેક
અબિર ગુલાલકી ધુમ મચાઈ ભર પિચકારી રગ ગિરિ૦
લાલ ભઈ બિદ્રાબન જમુના, કેશર ચૂવત રગ ગિરિ૦
નાચત તાલ અધર સુરભર, ધિમિ ધિમિ બાજે મૃદગ ગિરિ૦
મીરાકે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, ચરણ કમલકૂ દગ ગિરિ૦

૧૧૮ રાગ ભૈરવી, તાલ ત્રિવટ

તુમ બિન મેરિ કોન ખબર લે, ગોવર્ધન ગિરિધારીરે ટેક
મોર મુકુટ પીતામ્બર સોહે, કુણ્ડલકી છબિ ન્યારીરે, તુમ૦
ભરી સભામો દ્રૌપદી ઠારી, રાખો લાજ હમારીરે તુમ૦
મીરાકે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, ચરણ કમલ બલહારીરે તુમ૦

૧૧૯ રાગ—કલ્યાણ, તાલ—ધુમાળી

કૃષ્ણ કરો જજમાન, પ્રભુ તુમ—ટેક
જાકી કિરત કોન બખાનત, સાક્ષી દેત પુરાન પ્ર૦
મોર મુકુટ પીત્તામ્બર સોભત, કુણ્ડલ ઝલકત કાન પ્ર૦
મીરા પ્રભુ ગિરિધર નાગરકે, દે દરસનકો દાન પ્ર૦

૧૨૦ પદ

કુબજાને જાદુ ડારા, મોહ લીયો શ્યામ હમારારે—કુબ૦ ટેક
દિન નહી ચૈન રેન નહીં નીદ્રા, તલપત જિવ હમારારે કુબ૦
નિરમલ નીરજમુનાજીકો છાડયો, જાય પિબે જલ ખારારે, કુબ૦
ઇત ગોકુલ ઈત મથુરા નગરી, છોડયા હો પિયુ પ્યારારે કુબ૦
મોર મુગટ પીતાબર શોભે, જીવન પ્રાણ હમારારે કુબ૦
મીરાકે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, બિરહ સમુદ્ર સારારે કુબ૦

૧૨૧ પદ રાગ—ઝિંઝોટી

અબ તો મેરે રામ નામ, દુસરા ન કોઇ ટેક
માતા છોડી પીતા છોડે, છોડે સગા ભાઇ,
સાધુ સગ બેઠ બેઠ, લોક લાજ ખોઇ—અબ૦
સત દેખી દોડે આઈ, જગત દેખી રોઇ,
પ્રેમ આસુ ડાલ ડાલ, અમર બેલ બોઇ,
મારગમે દોઈ, તારણ મિલે, સતરામ દોઇ,
સત હમારે શીશ ઉપર, રામ હૃદય હોઇ—અબ૦
અતમેસે જબ કાઢયો, પિછે રહી સોઇ,

રાણે મેલ્યા વિષકા પ્યાલા, પીને મગ્ન હોઇ–અબ
અબ તો બાત ફેલ ગઈ, જાને સબ કોઈ,
દાસ મીરાબાઇ ગિરિધર, હોનીથી સો હોઇ–અબ૦

૧૨૨ પદ રાગ કાલીંગડા

મેરી લાજ તુમ રખ ભૈયા, નંદજીકે કુવર કનૈયા—ટેક
પેમ પ્યારે કાલી નાગનાથા ફેણપર નૃત્ય કરૈયા—મે૦
જમુનાકે નીર તીર ધેનુ ચરાવે, મુખ પર મુરલી બજૈયા—મે૦

૧૨૩ પદ

વાડો વાળી બેઠારે, પોતાનો પંથ કરવાને
છળ કરીને છેતરીરે, પરાયા ધન હરવાને ટેક૦
રામાનંદીને મહાનંદીને સ્વામી સહેજાનંદ સમજાવે
કબિરપંથી તુબીરે વાળા, એ તો ભણે ને ભુલાવે
કપટસંગ દોડેરે, ઉપાય ઉદર ભરવાને,–વાડો૦
અજાનો વાડો, ગાય ભેંસનો વાડો કોઈ વાઘનો વાડો દેખાડો
અબંધ ન શ કેમ બાંધ્યામા આવે, તેને કયમ કરી દેખાડો,
ગુરૂ થઇ ગગન ગાજર, અચળ ઠામ ઠરવાને—વાડો
પ્રીતે કરી પથરને, પુજાવે, પુજાવ ધાતુ પાષાણ,
વરતર સંગ તે કબર પુજાવે, તેમા કોણ કરે કલ્યાણ
તીરથ વૃત દોડેરે, અફળ એ મરવાને,—વાડો
સિંહ રાજાથી ડરેરે દુનિયા સિંહ તે ડરે નહીં કોય,
સોહં સોહં વીજાનંદ સ્વામિ, એમ અખિલ આત્મા બ્રહ્મ હોય,
સુર રંગવા ધીંગરે ધણીનુ ધ્યાન ધરવાને—વાડો

૧૨૪ પદ

કળીજુગ તો આવ્યોરે, દુનિયામાથી ઘટી દયા
મોટા મોટા માજનરે, લક્ષાપતિ લોભી થયા,
ધરતીમાથી ધરમ ગયુને, પપનુ વાધ્યુ પુ-
પજન તો પાગળા થઇને, વરએ, મેદની થઇ ચકચુર,
ધનીએ રમ ચોર્યારે, વાવ્યા કણે વણગી ગયા—કળી૦
શુરાનુ શુરપણુ ગયુ, ગયુ સતીનુ સત,
વેદી ભેદી પડીત પુરાણી, સૌની મટી ગઇ મત
કળજુગનુ એતુ કારણરે, લોભમા લાગી રહ્યા—કળી૦
પૃથ્વીમા પાખડ પૂજાશે, વિપ્ર કરે વેપાર
સન્યાસી ધન સચવા લગ્યા, પતિવ્રતા નહી ના,
સત્ય ના જડે શોધ્યુ રે, અસત્યના શોધ થયા—કળી૦
છત્રપતિ તો વાચા ન ચુકે, તે દુખ કોને કહેવાય
કથા તો કુપાત્રની સુણશે, પ્રશ્ન તો ગરોડાને પુછાય,
દાસ ધીરો કહે છે રે, અજ્ઞાની તે તો અધ થયા—કળી૦

૧૨૫ પદ

માયાનો મર્મ મોટોરે, મોહ્યા જન માયા વડે
સમર્થ સત સુરારે, પલકમા પાર પડે—માયાનો૦
હેત પ્રીત ગતિ માયા, કહીએ ચાતુરી વિવેક વીચાર
લાલણ્યા માયા બોલણા માયા, માયા હરીનો દેદાર,
શક્તિ માયાનીરે, માયા તો મન રાખે ઘટે—માયાનો૦

માન ધ્યાન હરી સ્મર્ણ શક્તિ, માયા તણુ પ્રમાણ
કુરાન પુરાણ વેદ ભેદ ભારે, માયા મુળ મડાણ,
આદી દેવી શક્તિરે, ગુણવત ઘાટ ઘડે—માયાનો૦
બ્રહ્મા માયા શકર માયા, મયા વિષ્ણુ રૂપ,
માયા કરડામા કર હો માયા, માયાનુ અકળ સ્વરૂપ,
જતુ જીવ જાયજરે, અજાણ્યા અજાણ્યામા તે અરે—માયાનો૦
મુગ્ધ કહે મે માયા મુકી, ત્યાગ કર્યો સસાર,
માયા ત્યા સુધી કાયા રહેશે, સગ સહુજનહાર
કાયા વડે ધીરોરે, માયા વસ્તુ જડે,—માયાનો૦

૧૨૯ પદ

ધાહમુણી ધાજોરે, ધીગડ મલ ધીગા ધણી
પ્રભુનુ પત પાળોરે, ભાવે ભાળો ભગતે ભણી ધાહુ૦
હુ પતીત તમો પતીત પાવન, હુ દીન તમો દયાળ,
હુ ચાકર તમો ઠાકર મારા, પ્રજા તણા પ્રતીપાળ,
સભાળી લેજો સ્વામીરે, અતરજામી આપ ધણી—ધાહુ૦
ભુમી અસ્માન તણો ત્રાસ બધાણો, વાયુ જગ પવન અગન,
દડી વિરચી વિષ્ણુ શકર, તમે તોડયા ત્રણ ભુવન,
પારકા મોદીકનો સ્વાદ વખાણે, એતો મીથ્યા માથાકુટ
વિવેક વિના વસ્તુરે વિચાર વિના દૂર રહી,—ધાહુ૦
અતર ઘરમા આણી ઉછળો, નીહાળો નીરજન નળ,
સ્વેદ જળ ઉદભી ઝરે, બાજી તો તારે હાથે બની—ધાહુ૦

કોટી અપરાધ કોટી ગુના અમ બક્ષો ગરીબ નીવાજ,
તુ તારા આમુરે જોજે ફરી, કરૂણાનિધી સુખકાજ
લજ્જા મારી રાખોરે મહાન મત ચીતામણી—ધાહુ૦
ભારે ભરૂસો વિશ્વાસ વિશ્વભર, આશા પુરો અનાથના નાથ,
દુખ વિલસ સંકટ કપટ ટાળો, હરિ હેત કરીને ઝાલો હાથ,
ધીરાની વારે ધાજોરે, તારે ને મારે પ્રીત ઘણી—ધાહુ૦

૧૨૭ રાગ રેખતા

ખલક સબ રેનકા અપના, સમજ મન કો નહિ અપના-ટેક
કઠણ હે બોજકી ધારા, બડે સબ જાત નસારા—ખ
ઘડા જ્યુ નીરકા ફૂટા, પતા જ્યુ ડારસે ટુટા—ખ
એસી નર જાન જિંદગાની, સમજ મન ચેત અભિમાની—ખ
ભુલે મત દેખ તન ગોરા, જગતમે જીવના થોરા,—ખ
તજો મદ લોભ ચતરાઇ, રહો નિસંગ જગમાંઇ—ખ
કુટુંબ પરીવાર સુતદારા, એક દિન હોયગા ન્યારા—ખ
નિકસ જબ પ્રાન જાવેગા, કોઇ નહિ કામ આવેગા—ખ
સદા મત જાનો એ દેહા, લગાવો રામસે નેહા—ખ
કટેગી જન્મકી ફાસી, કહે કબીર અવિનાશી—ખ

૧૨૮ રાગ દેશની ઠુમરી

હરીસે કોઈ નહિ બડા, દિવાને કયુ ગફલતમે પડા—ટેક
પ્રહલ્લાદ જબ હરીસે લપટા, તબી ખંભ કડકડા—દિ
ગોપીચંદને બચન સુના તબ, મેહેલ મુલક સબ છોડા—દી.

હનૂમાનને સેવા કીની, લે દ્રોનાગિરી ઉડા—દિ
પુંડરીકને સેવા કીની, વિઠ્ઠલ ઇંટ પર ખડા—દિ
કહત કબીર સુને ભાઇ સાધુ, હરિ ચરણ ચિત ચડા—દિ.

૧૨૯ રાગ ધનાશ્રી—

ભજોરે ભૈયા રામ ગોવિંદ હરી—ટેક
જપ તપ સાધન કછુ નહિ લાગત, ખરચત નહિ ગઠરી—ભ
સંતતિ સંપતિ સુખ કે કારન, જાસે ભૂલ પરી—ભ
કહત કબીરા રામ નહિ જીન મુખ, તા મૂખ ધુર પરી—ભ.

૧૩૦ રાગ ધનાશ્રી—

નિરધનકો ધન રામ, હમારે નિરધન કો ધન રામ—ટેક
ચોર ન લેવે ઘટહુ ન જાવે, ધાડ પડે દે કામ—હ
સેવત બેઠત જાગત ઉઠત, જપ હુ નિરતર નામ—હ
દિન દિન હોત સવાઇ દોલત, ખુટત નહિ એક દામ—હ
ઠાકોર ચલે નગર દ્વારેસે, પાસ ન એક બદામ—હ
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, પારનકો નહી કામ—હ

૧૩૧ પદ

શુણ ચરખે વાલી, શુણ રેંટવાલી તેરા ચરખા બોલે
રામ નામ નિજ તુહી તુહી હર તુહી અલખ તુહી—ટેક
એ જલ માહી થલ કરે ને, થલ માહી ઘર વાર
એક અચબો એસો દેખો, બેટી જનમ્યો બાપરે—શુણ૦
બેટી કીએ છે બાપને તુ, અજાણ્યો વર લાવ,

અજાણ્યો વર નહિ મલે તો, મેરો નેરે ઘર વાસરે–શુણ૦
રૂ પીંજાવા હું ગઈને, પીંજ પીંજારા ભાઈ,
પીંજતા પીંજતા ઉંઘી ગયારે, મારે રૂઠડા ગમમનાએરે–સુણ૦
ચરખા તેરા અજબ રંગીલા, પુણી લાલ ગુલાબ,
દાસ કબીરકો ચરખો ઉડયો, ઉલટ સુલટ શબ માહેરે–શુણ૦

૧૩૨ પદ

પાણી મે મીન પીયાસીરે, પાણી મે મીન પીયાસી,
મુને અચરત લાગે ઘણી હાસીરે, પાણી મે મીન પીયાસી–ટેક
મસીદ ચડકે મુલ્લા પુકારે, આડી જમ કેરી ફાસીરે,
જોગી હોકે જટા વધારે, બન બન ફીરત ઉદાસીરે–પાણી૦
બેદી હોકે બેદજ વાચે, તો એ ન મલે અવિનાશી,
કસ્તુરી મૃગ નાભી બસત હે, ડોલત ફરે અબધાસીરે–પાણી૦
દુરકી બાતે સચ કરી માનો, નિકટ પ્રગટ નહિ બાસીરે,
કહેત કબીરા સુનો મેરે સાધુ, ગુરૂ બીના નીશ્ચે ચોરાસીરે–પાણી૦

૧૩૩ પદ

ચાદર હે જીની હે જીની, તેરી સદા રામ રંગ ભીની–ટેક
આઠ ચક્ર દલ ચરખો ચાલે, પાચ તત્વસે પીની,
આઠ માસ નવ વણતા લાગી, મૂરખ મેલી કીની–ચા૦
જલકા સૂત પવનકી રેતી, ઠોક ઠાક કર કીની,
એ ચાદર સુરિનર મુનિ ઓઢી, દિન દશતોકો દીની–ચા૦
ઓઢ નિશંક શંક નહિ મનમે, ઓર કિસી ના ચીની,

ધ્રુવ પ્રહલ્લાદ વિભીષણ ઓઢી, શુકદેવ નિરમલ કીની,–ચા૦
રંકે ઓઢી વંકે ઓઢી, ઓઢી સજન કસાઈ
સુવા પડાવત ગુનિકા ઓઢી, મીરાને ઓઢી લીની,–ચા૦
સાધકી સંગત ગુરૂકી સેવા, અબુ આએ કર દીની,
દાસ કબીર જુગતસે ઓઢી, જીસકી તીઉ રખ લીની–ચા૦

૧૩૪ પદ

હારે કાળજાની વાત, કેને કહિયે, ગોવાળીએ ઘેલા કીધારે ટેક
ચીતલડા ચોરિયા ને કાળજડા કોરીઆ,
હારે એવે વિયોગે રોઇ રોઈ રહીએ—ગોવા
વગર વાંકે શીદ કીધા વશીકરણ,
હારે છોગા વાળે જસોદાના છૈયે—ગોવા
વાસે પૂરિયે તો કરે લોકો વજારાત,
હારે ઘેર સાસુ જાયાની ભય હૈયે—ગોવા
ઉંઘલડી ના આવે ના ભાવે ભોજનીઆ,
હારે નથી બાકી નાખ્યુ નિરદૈયે—ગોવા
આંધળા ભેત કરી નાખ્યા આહીરડે,
હારે સખી ઝાઝુ કહેતા વૈન જૈયે—ગોવા,
દુધલડે પેટ સખી ભરિયે દયાળના,
હારે એના કામણ વળે તો ગુણ ગહિયે—ગોવા
રંગીલો નાથ રૂપિરાજ કહે રૂપાળો,
હારે એને ન્યાળિ ન્યાલ થૈએ—ગોવા

૧૩૫ પદ

દયા ધરમ નહી મનમે, મુખડા કયા દેખે દરપનમે,—ટેક
જબ લગ પુલ રહે ફુલવાડી, બાસ રહે પુલનમે,
એકદીન એસી હો જાવેગી ધુળ ઉડેગી તનમે,
ચુવા ચંદન અબીર અગરજા, શોભે ઓરે તનમે—મુખડા૦
ધન જોબન ડુંગરકા પાની, ઢલ જાવેગા છિનમે,
નદીયા ઘેરી નાવ પુરાની, ઉતરી ચાહે ક્ષણમે,
ગુરૂ મુખ હોય સો પાર ઉતરે, નુગરા ડુબે ઉનમે—મુખડા૦
કવડી કવડી માયા જોડી, સુરત હરી નિજ ધનમે,
દશ દરવાજા ઘેર લીયા, જબ રહે ગઈ મનકી મનમે—મુ૦
પગડીયા બાંધે પાગ સવારે, તબ ઝુલા ઝુલનમે,
કહે કબીરા સુનો ભાઈ, સાધુ, એ કયા લડ રહે મનમે—મુખડા૦

૧૩૬ પદ

જબરો કામ ઝપાટો રે, માથે મરણ બીક છે મોટી,
જંતર જાણે મંતર જાણે, જાણે તંતર તાળા,
મહોત બડે મરદાન મર્દ, જયા પ્રેજ પડે ધારાળા,—જબરો.
વૈદ બોલાવો સૈદ બોલાવો, કરો ઉકાળા કુટી,
ખુટી તે તો જરૂર ખુટી, પણ ખુટી નહી બુટી—જબરો.
ભોયરૂ ખોદો શીખો શરોદો, તત્વ વિચારો તાજા,
ખાડી ભેદ દહાડી રમો પણ વળશે ઉધા વાજા,—જબરો
જોષ જુઓ નિર્દોષ ભણીને, કોશ શુકનના કાઢો,

જમ કીકરનો અજબ ઝપાટો, ગજબ કરે છે ગાઢો ૦—જબરો.
વેશ ઉતારો કેશ ઉતારો, દેશ ઉતારો દુજે,
પકડે આવી મોત પલકમા, જીવલડો શુ ઝુઝે—જબરો
રોટી બદલો, ચોટી બદલો, લોટી બદલો લાખો,
દરદ મર્દ જે ગરદ કરી દે, મોત મદે છે આખો—જબરો.
ધર્મ ધરો અધર્મને મેલી, ખાતેથી લ્યો ખેલી,
ઋષિરાજ રઘુનાથ વિના નથી, કોઇ બરાબર બેલી—જબરો

૧૩૭ પદ

(પ્રીતકા વાયદા કરકા પ્રીયા, તુને પ્રીત લગાના છોડ દીયા)
જીને ઇશ્કમે શિર ના દિઆ, જગમે જીઆ તબ કયા હુવા, ટેક.
ચરખા પોકારે રૂઇ રૂઈ, આશક પુકારે તુહી તુહી,
જીને પ્રેમ રસ ચાખ્યા નહિ, રસીઆ બના જબ કયા હુવા—જીને
દરિયા કીનારે માલમ ખડા, માલમ જાને દરિયા ભેગ,
ડુબકી દિયે મોતી ના મિલા, માલમ બના જબ કયા હુવા—જીને
જોગી જુગત જાને નહિ, કપડા રંગા તબ કયા હુવા,
જીન આપ ઘટ રંગા નહિ, પરઘટ રંગા જબ કયા હુવા—જીને
કાજી કીતાબે ખોલ કે મશલા, સુનાવે ઓરકુ,
આપે અદલ ચલતા નહિ, કાજી બના જબ કયા હુવા—જીને
મકકે મદીને શેહેરમે, શજદા કીઆ તબ કયા હુવા,
દિલકા કુકર જાતા નહિ, કલમા પડા તબ કયા હુવા—જીને
કેહેવે અલી મુન બે વલી, પીયુ પીયુ કિયે મેગ જી ગયા,
જીન સાહેબ ગુન ગાયા નહિ, ફેરા ફિરા તબ કયા હુવા—જીન.

૧૩૮ પદ

પુલ્યો શુ કરે છે રે, ભુલ્યો ભવ કુપમા પડયો,
મનુષ્ય દેહ રૂપીરે, ખોયો મણિ હાથે ચઢયો—પુલ્યો૦
ડાહયો થઈ દુનીયામા ફરે છે, તેણે શુ સર્યું તારૂ કાજ,
તમે જાણ્યુ જે જાવુ પલકમા, કેમ રહેશે લાજ,
ડાહાપણ તારૂ જાણ્યુ રે, જયારે જમ હાથે ચડયો—પુલ્યો૦
વાકી મુછ પર વાટજ ઉઠી, નર્કની વાટે સચર્યો,
મીથ્યા જનની ભારે મારી, અલ્યા જન્મ ધર્યો ન ધર્યો,
માટે જોને જાગીરે, અવસર આવી અડયો—ફુલ્યો
શુ થયુ જો સપતિ ઘણી મળી, મળ્યા મોટા ઘરબા ,
નિશ્ચિત થઇ હરિ નવ ભજીઆ, ધિક પડયો અવતાર,
ધિકક તારૂ જીવ્યુ રે, હરિએ તને શાને ઘડયો—ફુલ્યો૦
મનમા લે શીખામણ મારી, મમતા મુકી પરી,
કર સ્મરણ તુ સરજનહારનુ, જનમ સફળ લે કરી,
દાસ ધિરો કહે છે રે, સઉથી તુ સરસ નીવડયો—ફુલ્યો૦

૧૩૯ પદ

ખણઽદાર મન સુબાજી, ખાડાની ધારે ચડવુ છે,
હિમત હથિઆર બાધીરે, સત્ય લડાઇએ લડવુ છે,—ખ૦
એક ઉમરાવને બાર પટાવત, એક એક નિચે ત્રિસ ત્રિસ
એક ધણીને એક ધણીઆણી એમ વીગતે સાતસે ને વીસ,
પાચ પાયદળ તારી પુઠે ફરે છે ને વળી કામ ક્રોધ
લોભ મોહ અને માયા મમતા એવા જુલમી જોર વર જોધ,

આતી બળીષ્ટ સ્વારીરે, એ સાથે અથડાવુ છે—ખ૦
પ્રેમ પલાણ કરી જ્ઞાન ઘોડે ચઢી, સદ્‌ગુરૂ શબ્દ લગામ,
શીલ સતેષને ક્ષમા ખડગ ધરી ભજન ભડાકે રામ
ધર્મ ઢાલ ઝાલીરે, નિરભય નિશાને અડવુ છે,—ખ૦
સુરત નુરતને ઇડા પિગળા, સુક્ષમણા ગગા સ્નાન કીજે
મન પવનેથી ગગન મડળ ચઢી ધીરા સુધા રજ પીજે,
રાજ ધણુ રીઝેએ, ભજન વડે તરવુ છે—ખ૦

૧૪૦ પદ

જેને રામ રાખેરે તેને કોણ મારી શકે,
અવર નહિ જુદોરે, નાવે મારા પ્રભુની પખે ટેક૦
ચાહે સદ્ધરને ભીખ મગાવે, ને રકને કરે રાય,
સ્થળને સ્થાનક જળ ચલાવે, જળ સ્થાનક સ્થળ થાય
તરણાનો મેરૂરે, મેરૂનો તરણુ કરે, જેને૦
નિભાડા માથી બળતા ગબ્યા મઝારીના બાળ,
ટીટોડીના વહાલે ઇડા ઉગાર્યા, એવા છે રાજ રખવાળ
અત વેળા આવોરે, પ્રભુ તમે તની કને, જેને૦
બાણ તાણીને ઉભો પારધી સીચાણો કરેરે તકાવ
પારધીને તો પગે ડસ્યા સીચાણો શિર ઘાવ,
બાજ પડયો હેઠેરે, પખી ઉડી ગયા સુખે જેને૦
ગજ કાતરણી લઇને બેઠા, હરજી તો દીન દયાળ,
વધે ઘટે તેને કરે બરાબર, સઉની લે સભાળ
ધણી તો ધીરાનોએ, હરિ તો મારો ચાલે હકે, જેને૦

૧૪૧ રાગ—બિહાર

ગુરૂ વીના ગમ નહી પડે મુરખ નર, ગુરૂ વિના ગમ નહિ પડે
ગુરૂ કરો તો જ્ઞાન બતાવે, મુકતીનો મારગ જડે
અળગા રહીને ભકતી કરે તો, બેલડી અધવચ બુડે-ગુરૂ.
ભજન કરે પણ ભેદ ન જાણે, ખાલી મુરખા લડે,
કહેણી કરે પણ રહેણી બીના તો, કાચી, કાયા સડે-મૂરખ.
સઉ કુતરાઓ ટોળે મળીને ભૂભૂ કરીને રડે,
એમના રડયાથી ધ્યન ઉપજે જ્યા જાય ત્યા થાય હડે હડે,
મૂરખ.
સુગગ નર સતોષ, હોય તો નુગગ નર બડબડે,
દાસ સતાર સત ગુરૂ પ્રતાપે મુકતીનો મારગ જડે-મૂરખ
નર—ગુરૂ કરો

૧૪૨ રાગ—ભેરવી

પહેરી કફની થયો જોગી હવે દુનીયા અકારી છે,
નથી પરવા અમીરીની, ફકીરી સૌથી સારી છે
ગયા ધનવાન મોટા શેઠ કે મહારાજા કહેવાયા,
પરતુ તુજ સખાવતની સરીખા નીજ ગુણ ગાયા
ગયા લક્ષ્મી પતી અને, હવે તારી પરવારી છે,
હમો રહીશુ ફકીરીમા હવે, તો આજ ધાર્યુ છે
પરમાર્થ કાર્યને માટે આ તન મન ધન અર્પ્યુ છે,
તમે જો ધન તરફ જરા સતાર ઇમાનનો ભીખારી છે

૧૪૩ રાગ—આશાવરી

એક દિન જાનારે જાના આખર મીટ્ટીમે મીલજાના,
મીટ્ટીમે મીલજાના, એક દીન સબકો હૈ જાના,
એ દુનીયા છોડકર જાના, આખર મીટ્ટીમે મીલજાના-એક
મીટ્ટી પુછે કુભારસે ભાઇ તુ કયુ ગુંદેકા મુજકુ,
એક દીન એસા વખત આયગા, મે ગુદ લુગી તુજકુ-એક
કપડા પુછે દરજીસે તુ કીયુ બે ગીયેગા મુજકુ,
કપડા પુછે દરજીસે ભાઈ કયુ બે કાટેગા મુજકુ
એક દીન એસા વખત આયગા મે ગાઠ લુગા તુજકુ,
એક દીન ગાઠ લુગા તુજકુ-એક
લકડા પુછે સુથારસે તુ કયુ બે કાટેગા મુજકુ,
તુ કયુ બે કાટેગા મુજકુ-એક
એક દીન એસા વખત આયગા મે ફુક દુગા તુજકુ,
મે ફુક દુગા તુજકુ—એક
મિટ્ટી ઓઢના મિટ્ટી બિછાના મિટ્ટીકા કર શી રોના,
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ એહી પદ નીર્વાના—એક.

૧૪૪ રાગ—બજારા ભજન

મય તો હુઢ ફીરી જગ સારા, મુજકો મીલે ન મેરા પ્યારા
પૂર્વ પશ્ચિમ ઉત્તર દક્ષિણ, દેખા સબ સસારા,
મસજીદ મદિર સબમે હુઢા, હુઢા ઠાકુર દ્વારા-મુજકો.
માતામે હુઢા પિતામે હુઢા, કુટુબ કબીલા સારા,

મહેલ માલીયા સબમે ઢુઢા ઢુઢા સબ ઘરબારા–મુઝકો
શાહુકી સલ્લતનતે ઢુઢા રાજનકા દરબારા,
નદી નાલેમે જાકર ઢુઢા ઢુઢા ઘાટ ઓવારા–મુઝકો
ઝાડમે ઢુઢા પહાડમે ઢુઢા, બનમે જાકે પુકારા,
ગગન મડલમે નજરસે ઢુઢા, ચાદા સુરજ તારા–મુઝકો
કભી ઠુમરી કભી લાવની, કભી ગાતા કેદારા,
પિયુ મિલનકે કારણ મયને કભી ભજન લલકારા,–મુઝકો
હૃદય કે ભીતર મડપ રચીયા ઉસમે પિયુજી પ્યારા,
મય કયા જાનુ મુઝે બતાયા, ગુરૂને કરકે ઈસારા–મુઝકો
ખોજત ખોજત સદગુરૂ મળ્યા, મટી ગયા ભટકારા,
સત ચરણે સતાર કહેતા, ગુરૂ ભેદ હે ન્યારા–મુઝકો

૧૪૫ ભજન

કાનુડાની મોરલી વેરણ થઇરે, કાનુડાની મોરલી વેરણ થઇ,
હવે બાવરી હુ તો બની ગઇરે, કાનુડાની મોરલીવેરણ, થઇ–કા૦
વદ્રાવનની કુજ ગલીમા, ચાલી હુ વેચવા મહી,
નદનોલાલ મને સામો મળ્યો હુ તો જોતાજ સરમાઇ, ગઈ કા૦
વ્હાલો વગાડે મીઠી મીઠી મોરલી, સાભળતા સુધ ગઈ,
એરે ઠગારે કામણ કીધારે, હવે હુ તો ઠગાઇ ગઇરે—કા૦
સાવરી સુરત મોહિની મુરત, ઉપર મોહિત થઇ,
દાસ સતાર પ્રીતમનીરે, દાસી બનીને રહીરે–કાનુડાની,

૧૪૬ રાગ હીચમા

રામબાણ વાગ્યા હોય તે જાણે,
ઓલ્યા મુરખ મનમા શુ આણે—ટેક.
ધ્રુવને વાગ્યા પ્રહ્લાદને વાગ્યા, એ તો બેઠા ઠેકાણે,
ગર્ભવાસમા શુકદેવને વાગ્યા એતો વેદ વચન પ્રમાણે—રામ.
મોરધ્વજ રાજાનુ મન હરિ લેવા, હરી આવ્યા જે ટાણે,
લઇ કરવત મસ્તક પર મેલ્યુ, ને પત્ની પુત્ર બેઉ તાણે—રામ
મીરાબાઈ પર ક્રોધ કરીને, રાણોજી ખડગજ તાણે,
વિખના પ્યાલા ગીરધરલાલે, આરોગ્યા અમૃત ઠેકાણે—રામ
નરસિંહ મેહેતાની હુંડી શીકારી, વહાલે ખેપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સત અનેક ઓદ્ધાર્યા એવુ ધનો ભગત ઉચ્ચારે—રામ.

૧૪૭ ભજન

કાચબો કાચબી જળમા રહેતા, હતા હરિના દાસ, હતા હરિ૦
દર્શન કારણ બારણે આવ્યા [૨] રાખીને વિશ્વાસ,
પારધીએ નજરે ભાળ્યા (૨) ઝ લીને બાંધી માર્યા જી,
કળકળમા કાચબી કુડી (૨) રામૈયાની રીત છે રૂડીજી—ટેક.
કાચબો કહે છે કાચબીને, તુ રાખને ધારણ ધીર—રાખને૦
આપણને ઉગારશે (૨) વહાલો જુગતે જાદવ વીર,
ચીંતા મેલી ચરણે આવો (૨) મરવા તુને નહિ દે માવોજી-કાળ
વારતીતી તે વખતે મારૂ, કથે ન માન્યુ કહેણ, કથ ન૦
કાળ આવ્યો કોણ રાખશે (૨) થાશે આવી મોત નીશાનીજી—કા૦

અબળાનો ઈતબાર ન આવે, કરીએ કોટી ઉપાય,–કરીએ૦
કહ્યુ ન માને કોઈનુ (૨) એતો ગાયુ પોતાનુ ગાય,
એવી વિશ્વાસ વિનાની (૨) પ્રથમ પડેલી મતછેપાનીજી–કા૦
કાચબી કહે છે કયા ગયો, તારો રાખણહારો રામ,
પ્રાણ ગયા પછી ગાયશે આવી, શુ કરશે તારા શ્યામ,
મરવા ટાણે મતી મુઝાણી (૨) ત્રુટયા પછી ઝાલવુ તાણીજી–કા
ત્રીકમજી ત્રણ લોકમા મારે, તમારો ઈતબાર,
અટક પડી હરિ આવજો (૨) માગ આતમના આધાર,
છોગાળા વ્હાર છે છેલ્લી [૨] થાજો બળતાના બેલીજી–કા૦
કાચબી કહે હવે કોણ ઉગારે, જાતો રહ્યો જુગદીશ,
ચારે દીશાએથી સળગી ગયુ (૨) ઓરીયા વીચો વીચ,
આમાથી જો ઉગરીએ (૨) પાણીબહાર પગ ન ભરીએજી–કા
બળતી હોય તો બેસીને મારી, પીઠ પર રાખુ પ્રાણ,–પીઠ૦
નિંદા ન કર મારા નાથની (૨) ઘેલી મારે છે મુજને બાણ,
વહાલો મારો આવશે વ્હારૂ [૨] આમાથી ઉગારવાસારૂજી–કા
કાચબી કહે કીરતાર ન આવ્યો, આપણો આવ્યો અંત,
હરિ નથી કોઇના હાથમા (૨) તેનો તમે શુ બાધ્યો તંત,
જેનો વિશ્વાસ છે તારે (૨) તેનો ઇતબાર ન મારેજી–કા
વીઠલજી માગી વાડે ચડજો, શામળા લેજો સાર,
લાજ લોપાશે લોકમા (૨) પછી બીજી કોની વ્હાર,
હરિ મારી હાશી થાશે (૨) પ્રભુ તારી પતીત જાશેજી–કા

કેશવજીએ કરુણા કીધી, મોકલ્યા મેઘ મલ્હાર,
આધણથી ઉગારીના (૨) આવી કાચબાને કીરતાર,
ભોજો કહે ભરોસો જેને (૨) ત્રીકમજી તારશે તેનેજી—કા૦

૧૪૮ ભજન

જેશળ કરીલે વિચાર, માથે જમ કેરો માર, સ્વપ્ના જેવો આ સસાર,
તોળી રાણી કરેરે પોકાર, આવોને જેશળરાયજીરે,
પ્રેમ થકી આપણ મળીએરે, પુરા સત હોય ત્યા જઇ
ભળીએરે, હોજી હોજી

અનુભવી આવ્યો છે અવતાર, સાચા સદ્દગુરૂ ધાર,
જાવુ મારે ધણીને દ્વાર, બેડલો ઉતારે ભવ પાર,—આવોને૦
ગુરૂના ગુણનો ન પાર, ભકિત ખાડા કેરી ધાર,
નુગરો શુ જાણે સસાર, એનો એળો ગયો અવતાર,—આવોને૦
ચદ્ર સૂર્જ વસે છે આકાશ, નવલાખ તારા જેની પાસ,
પવન પાણીનો પ્રકાશ, સહુ લોક કરે એની આશ,—આવોને૦
છીપ તો સમુદ્રમા થાય, એની ધન્યરે કમાય,
સ્વાતીના મેહુલા વરસાય, ત્યા તો સાચા મોતી થાય,—આવોને૦
મોતી એરણમા ઓરાય, પડે માથે ઘણ કેરા ઘાય,
ફટકીયા ફુટી જાય, સાચાની ખરે ખબરૂ થાય,—આવોને
નવલખ કોથળીઓ બધાય, ત્યારે પુરા ગાધીડા કહેવાય,
હીરા માણેક હાટે જઈ વેચાય, એતો મુલે મોઘા થાય,—આવોને૦
જીવની ગતી ગુરૂની પાસ, જાણ્યુ મે કસ્તુરીની વાસ,

તોળી રાણી તેજનો અબાર, સેવકોની લેવા આવે સાર,–આવોને
નિત્ય ઉઠી નહાવા જાય, કોયલા ઉજળા ન થાય,
ગુણીકાનો બેટો બાપ કોને કહેવા જાય, માવઠે કણનાવેડાય,–આવોને
દેખાદેખી કરવાને જાય, એતો નર અધુરીયા કહેવાય,
હાથમા દીવો લઈને કુવે પડવા જાય, ચાર યુગની વાણી
તોળી રાણી ગાય,–આવોને૦

૧૪૯ રાગ—પીલુ

રામકો આધાર, તેરે નામકો આધાર,
સીતા રામકો આધાર, તેરે નામકો આધાર—ટેક
ખેલત ખેલત ગેદ ગીરી, જમુના બીચ ડારેરે,
ગેદ કારન કુદ પરે, નદકો દુલારો—તેરે નામકો
કાલી નાગ નાથ્યો તુમ, જાનત જગ સારેરે,
ગજ હસ્તીકો દત તોર્યો, કસકો પછાર્યો—તેરે નામકો
ભક્તનકો ભીર પરી, જાહી ખભ પ્રાર્યોરે,
હીરણાકશ મારકે, પ્રલ્હાદકો ઉગાયો—તેરે નામકો
આધરેકુ એક આખ, તુમહી આધારારે,
બેર બેર બિનતી કરત, સુરહી બીચારા—તેરે નામકો

૧૫૦ ભજન

મળ્યો મનુષ્ય જનમ અવતાર માડ કરીને,
તે ભજ્યા નહી ભગવાન, હેત કરીને,
અતે ખાશો જમના માર પેટ ભરીને
તેથી રામનામ સભાર—હેત૦

ગઇ પળ પાછી ફેરન આવે, મુરખ મુઢ ગમાર,
ભવસાગરની ભુલવણીમા (૨) વીતી ગયા જુગચાર,
ફેરા ફરીને—મળ્યો મનુષ્ય

જઠરા અગ્નિમા જુગતે રાખ્યો, નવ માસ નિરધાર,
સ્તુતી કીધી અલએલાની (૨) બાર ધર્યો અવતાર
માયામા મોહિને—મળ્યો મનુષ્ય૦

કળીયુગ કુડો રંગે રૂડો, (૨) એક નામ આધાર
જપ તપ તીરથ ન કરીયા, કહેતા ન આવે પાર,
કૃષ્ણ કહીને—મળ્યો મનુષ્ય

ગુરૂ ગમ પાયો મનમે સાયો, જુગતિ કરી જદુરાય
ગગાદાસકો જ્ઞાન બતાયો (૨) રામદાસ મહારાજ
દયા કરીને—મળ્યો મનુષ્ય

૧૫૧ ભજન

મન કરી લેને વિચાર, જીવન થોડા,
તારા હરી કથાની માહે, કાન છે બોડા,
અતે જાશો જમપુરીમાહે, જડશે જોડા,
તથી રામનામ સભાર—ટેક

મોર મુગુટ ધર્યો શીર ઉપર, દર્પન કર મોઝાર,
વેઢ વીટીયુ હાર ગળામા (૨) ખુબ ધર્યો શણગાર
પગમા તોડા—મન કરી લેને૦

હસ્તી ઉપર કનક અબાડી, ખમા કરે છડીદાર,
રથ મીનાના ઉંટ પાલખા, (૨) કહતા ન આવે પાર
ચડવા ઘોડા—મન કરી લેને,

લોભ ન મુકે કામ ન ચુકે, ઘર ધંધાની મ્હાય,
મુર્ખ મનવા કંઇ ન બુઝે તીર્થ ગમનની મ્હાય
પાવ છે ખોડા—મન કરી લેને૦

સંસાર સાગર મહા જળ ભરીયો, રામ નામકો ઝાઝ,
ગંગા દાસકું જ્ઞાન બતાયો (૨) રામદાસ મહારાજ,
ખરાની વેળા—મન કરી લેને.

૧૫૨ રાગ કવ્વાલી

થવાનું ના થવાનું કહે, નજુમી કોણ છે એવો
ન જાણ્યું જાનકી નાથે, સવારે શું થવાનું છે
અરે લંકેશ બહુ બળીઓ, થયો બેહાલ ના જાણ્યું,
જગત સૌ દાખલા આપે, સવારે શું થવાનું છે
જુઓ પાંડવ અને કૌરવ બહુ બળીયા ગણાયા છે,
ન જાણ્યું ભીષ્મ જેવાએ, સવારે શું થવાનું છે
થઇ રાજા રમ્યા જુગટું, ગુમાવ્યું પની સૌ સાથે,
અરે થઇ નારી સત્યા તે, કહો શું વાત છાની છે,
જાણ્યું તે ન ગૌતમથી, સવારે શું થવાનું છે
સ્વરૂપે મોહિની દેખી, સહુ જન દોડતા ભાગે,
ભૂલ્યા યોગી થઇ ભોળા, સવારે શું થવાનું છે

થવાનુ તે થવા દેજે, ભલે મદ મસ્ત થઈ રહેજે,
બની મસ્તાન જાણુ ના, સવારે શુ થવાનુ છે
હજારો હાય નાખે છે, હજારો મોજમા મશગુલ,
હજારો શોચમાં છે કે, અમારૂ શુ થવાનુ છે

૧૫૩ રાગ—ભૈરવી

મન તુ ગમાર થામા, દોષમા દબાઇ જા મા—ટેક
રાચ્યુ કેમ નાગરગે, સુખ ભોગ ને પ્રસગે,
સુત મિત્ર ને સગામા, મનતુ ગમાર થામા—મન તુ૦
આ અમુલ્ય જન્મ પામી, હારમા હવે હરામી,
ચર્મ ચુથ કા નકામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
સાર તુ વિચાર વ્હાલા, ઠેબા ખાય કેમ ઠાલા ?
ઠેકાણા ન રહે ઠામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
ભવ જળ જાણ ભારે, તે થકી ન કોઇ તારે,
તોરમા હવે તણામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ
ક્રોધ કામ લોભ ચોર, ચોરે તારૂ ચારે કોર,
મોહ મત્સરે મરામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
આધિઓ અનેક રાખી, વ્યાધીઓ વિશેષ શાખી,
હાય વોરમા હણામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
વિવિધ ઉપાધીઓમા, સુખી હોય કોક સોમા,
દીનતા ભરી દગામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
સુખ દુખ જોઇ જોઇ, દિનરાત રોઇ રોઇ,

ધન જન કાજ ધામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦
તન બળ બુદ્ધિ વિશાળી, વિનય વિવેક વળી,
સમજણુ જાય વામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ
કેશવ કૃપાળ હરી, શોધી લે વિચાર કરી,
માણુ તુ પછી મઝામા, મન તુ ગમાર થામા—મન તુ૦

૧૫૪ રાગ માઢ

અવતારી છો ગીરધારી, તમ પરવારી, હો સુખકારી, સુદર શ્યામ
વ્રજનારી સર્વ વિસારી, લીએ છે કુજ વિહારી, નિત્ય
તમારૂ નામ—ટેક
મધુવનમા, ગૌ વનમા, ગોપનમા, મુનીજનમા,
અગનમા, દિસો છો આપ
દર્શનમા, પરશનમા, મધુરી મુખલાવનમા, તનમનના, ટાળો
છો તાપ—અવતારી૦
જળમાથી, થળમાથી, બળમાથી, પળમાથી, હાથી રાખ્યો હુશીયાર,
છળમાથી, કળમાથી, કૈરવના દળમાથી, પાડવનો કીધો ઉદ્ધાર—અ૦
દુખ હરવા, સુખ કરવા, ફેરી નહી અવતરવા, રકની સુણજો રાવ,
ચીત ઠરવા, કૃત સરવા, જમડાથી, નહી ડરવા ભવ તરવા,
પીગળનો ભાવ—અવતારી

૧૫૫ રાગ—માઢ

મન હીત તણી શીખ આ સૂણજે, દિલ રહાય ભલે પ્રિય તો ગણજે,
કિરતાર નહિ કેમ યદ કરે, 'બસ એક દિને મરવુ જ ખરે?'—ટેક

ધનમાલ અને ઘરબાર તજી, પડશે જવુ હાય વિના મરજી,
સુતદારા કુટુબ સદા વરજી, પડશે તુજન જવુ આખરજી
જેમ દોર તૂટેજ પતગ પડે, જેમ શુષ્ક થયેલુ પુષ્પ ખરે,
તેમ માન અરે મન મુરખરે "બસ એક દિને મરવુ જ ખરે!"
જન જે નીજ હુપદમા ફરતા, મન મ્હાય શુ મોજ સદા કરતા,
નવ કોઈની શીખ રૂદે ધરતા, પરમેશ્વરથી પણ ના ડરતા
જન તે પણ કાળ ઝપાટે ચડે, જેમ તેતર ઉપર બાજ ફરે,
નવ યત્ન કરે પણ તે ઉગરે, 'બસ એક દિને મરવુ જ ખરે!"
ધર ધ્યાન સદા ધરણીધરનુ નવ કાજ તુ જાણ અરે પરનુ,
પરકાજ વિષે જર વાવર તુ, પરનુ હિત પ્રાણ જતા કરતુ
શીખ "શકર" ની મન ધ્યાન ધરે,

કિ તાર નહિ કેમ સહાય કરે, ?
જગ નાયકનો ભરૂસો કરરે 'બસ એક દિને મરવુ જ ખરે' મન

૧૫૯ રાગ—ગોડી

ગર્વ કીયો સોઇ નર હાર્યો, સીયા રામજીએ,
ગર્વ કીયો સોઇ નર હાર્યો—ટેક
ગર્વ કીયો રત્નાગર સાગરે, નીર ખારો કરી ડાર્યો—સીયા
ગર્વ કીયો ચકવા ને ચકવી, રેન વિયોગ કરી ડાર્યો—સીયા
ગર્વ કીયો અજનીકે પુત્રે, પાવ ખોડો કરી ડાર્યો—સીયા
ગર્વ કીયો હિરણાકસ રાજાએ નોર વધારીને માર્યો—સીયા

ગર્વ કીયો લંકાપતિ રાવણે, દશ મુકુટ કાટી ડાર્યો—સીયા
ગર્વ કીયા આવળકર ફુલડ, લઇન ચમાર કુંડ ડાર્યો—સાચા.
કહેત કબીરા સુને ભાઇ સાધુ, શરણે આયો વાકો તાર્યો—સીયા.

૧૫૭ રાગ–કાલીંગડો

કયા બોલે, અબ કયા બોલે,
મન મગન ભયા, અબ કયા બોલે—ટેક
તેરા સાહેબ હે તુજ ભીતર, બાહેર નેના કયા ખોલે—મન
સુક્ષ્મણા નાડી અમીરસ લાવે, પ્યાલા ભરભર અણુતોલે—મન
હંસે પાયા માન સરોવર, દુજી જગ્યાપર બગ ડોલે—મન
કહત કબીરા સુને ભાઈ સાધુ, સદ્‌ગુરૂ પાયા અણમોલે—મન.

૧૫૮ રાગ—ગઝલ

શ્રીરામ કહેનેકી મઝા, જીસકી જબાપે આ ગયા,
જીવન મુક્ત હો ગયા, ચારો પદારથ પા ગયા—ટેક
લુટી મઝા પ્રહલાદને, ઉસ નામ કે પ્રતાપસે,
નરસીંગ હો દર્શન દીયા, ત્રીલોકમે જશ છા ગયા—શ્રીરામ
એગી ભીલન શીવરી, કીસ પ્રેમસે સુમરન કીયા,
પરમાત્મા ઘર આયકે, ઉન ઝુઠી હાથકે ફલ ખા લીયા–શ્રીરામ.
વાલ્મીકી બડા અધમ, ઉસ ન મરા સુમરન કીયા,
સતકોટી રામાયન કરકે, પ્રભુ પદારથ પા ગયા—શ્રીરામ.
સતકોટી કી તકસીરમે, જબ શંભુને પાયા ઉસે,
જાપે કૃપા ઉનકી ભઈ, સદ્‌ગુરૂને દર્શા દીયા—શ્રીરામ.

સબમે બડા દગ્જા દીયા, ભક્તોકા ઈમ કલીકાલમે,
નરસિંહકી હુંડી દ્વારીકમે, શામ । સીક્ગ દીયા—શ્રીરામ
છા રહી કીરત બીમલ, રૂતુરાજસી સંસારમે,
અબ્ર કે માનીંદ તુલસી, પ્રેમ રસ બસો દીયા—શ્રીરામ.

૧૫૯ રાગ—ગઝલ કવ્વાલી

મુઝે કયા કામ દુનીઆસે, મેરાશ્રી કૃષ્ણ પ્યારા હે,
જશોદા નંદકે નંદન, મેરી આખોકા તાગ હે—મુઝે૦
ઉઠાયા આપને ગિરિવર ઈદ્રકા માન મારા હે,
ગએ જબ આપ મથુરાકો, પકડકર કંસ મારા હે—મુઝે૦
કહે હરીદાસ જીવણજી, પ્રભુકી યાદ આતી હે,
મીલો ગર આપ ખુશ દીલસે, જબી મેરા ગુજાગ હે—મુઝે૦

૧૬૦ રાગ—બીભાસ

વેષ્ણવ જન તો ત્હેને કહીએ, પીડ પરાઇ જાણેરે,
પર દુખે ઉપકાર કરે ને, મન અભિમાન ન આણેરે—ટેક
સકળ લોકમા સહુને વદે, નિંદા તે ન કરે કેનીરે,
વાચ કાછ નિશ્રલ રાખે, તે, ધન્ય જનુની ત્હેનીરે—વૈ૦
સમ દ્રષ્ઠિને તૃષ્ણા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માતરે,
જીહવા થકી અસત્ય ન બોલે, પરધન નવ ઝાલે હાથરે—વૈ૦
મોહ માયા વ્યાપે નહિ તેને, દ્રઢ વેરાગ્ય જેના મનમા રે,
રામ નામ શુ તાળીરે લાગી, સકળ તીર્થ તેના તનમારે—વૈ૦
વણ લોભ કપટ રહિત છે, કામ ક્રોધને નિવાર્યા રે,
ભણે નરસૈયો તેનુ દર્શન કરતા, કુળ એકોતેર તાર્યા રે—વૈ૦

૧૬૧ રાગ મહેતાનુ શુ મહી મુલ બતાવુ

મસ્તાનારે, દેખ વિચારી દીવાના, તુ સમજ ગુરૂકી–સાના,
નર દેહી અનુપમ પાયારે, બની કંચન જૈસી તેરી કાયારે,
મુખ દેખીરે, દર્પન ક્યા મુસ્કાના, તુ સમજ ગુરૂકી–સાના.
મન રંજન વેષ બનાયા રે, અંગ અત્તર તેલ લગાયારે,
દીલ જાની રે, તામે નાહિ લોભાના, તુ સમજ ગુરૂકી–સાના.
જેસે પુર ચલાહે પાનીરે, તૈસે જાત ચલી તેરી જુવાની,
સુત નારીરે, સબી છોડકે જાના, તુ સમજ ગુરૂકી–સાના
દેવીદાસ બુરાઇ ના કીજેરે, સબ મીની રામ રસ પીજેરે,
સબ છોડેરે, જાય જંગલ બસાના, તુ સમજ ગુરૂકી–સાના

૧૬૨ ભજન

પાપ તારા પ્રકાશ જાડેજા, ધર્મ તારો સંભાળરે,
તારી બેડલી બુડવા નહી દઉ, જાડેજા તોરલ કહેછે રે–ટેક
તોડી સરોવર પાળ સતી મે તોડી સરોવર પાળરે
ગૌધણ તરસ્યા વાળીયા, તોળા દે રે જેશળ કહે છે રે–પાપ
હરણ હણ્યા લક્ષ ચાર સતી મે હરણ હણ્યા લક્ષ ચારરે,
વનના મોરલા મારીયા, તોળા દે રે જેશળ કહે છે રે–પાપ.
લુટી કુવારી જાન સતી મે, લુટી કુવારી જાનરે,
સાત વીસ મોડ બધા મારીયા, તોળા દે રે જેશળ કહેછેરે–પાપ
વાળી ચરતી ગાય સતી મે વાળી ચરતી ગાયરે,

બેન ભાણેજને ડુબીયા તોળા દે રે જેશળ કહે છે રે-પપ
જેટલા માથાના વાળ કાઢા રાણી, જેટલા માથાના વાળરે,
એટલા કુકર્મો મે કર્યા, તોળા દે રે જેશળ કહે છે રે-પાપ.
બોલ્યા જેશળ પીર કાઠી રાણી, બોલ્યા જેશળ પીરરે,
મુને સત ચરણુમા રાખજો, તોળા દે રે જેશળ કહેછેરે-પાપ

૧૬૩ રાગ—રામગ્રી

પઢોરે પોપટ રાજા રામના, સતી સિતા પઢાવે,
પાસે બધાવી પાજરૂ, મુખથી રામ જપાવે—ટેક
પોપટ તાહરે કારણે, લીલા વાસ વઢાવુ,
તેનુરે ઘડાવુ પોપટ પાજરૂ, હીરા રતને જડાવુ—પઢોરે
પોપટ તાહરે કારણે, શી શી રસોઇ બનાવુ,
સાકરના કરી ચુરમા, ઉપર ઘી પીરસાવુ—પઢોરે
પાખ લીલી ને પગ પાકુરા, કોટે કાઠલો કાળો,
નરસૈયાના સ્વામીને ભજો, રાગ કાઢી રૂપાળો—પઢોરે

૧૬૪ ગઝલ સોરઠી

હરદમ કૃષ્ણ કહે, કૃષ્ણ કહ, જણા મેરી,
યહી મતલબકે ખાતીર, કરતા હુ ખીદમત મે તેરી—હરદમ
દહી ઓર દુધ સકકર, દેતા હુ હરબખ્ત તુઝે,
તોભી હરરોજ હરિ નામ, સુનાતી ન મુઝે—હરદમ
મારી જીદગાની ખોઇ, મોહી ગુન્હા માપ્ર તેરા,
દયા પ્રીતમ ભુલે ના નામ, આખીર બખત મેરા—હરદમ.

૧૯૫ આરતી

જય દેવ, જય દેવ,
જય જય જગકર્તા, પ્રભુ, જય જય જગકર્તા
ભગવન તુ ભવભર્તા હરકત સહર્તા—જ૦
પુરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા—પ્રભુ વિભુ૦
સકળ કળાધર શ્રીમત (૨) ધીમત ધરમાત્મા—જય૦
તુ સચરાચર સ્વામી બળવત બહુ નામી—પ્રભુ વિભુ૦
વિમળ મડળ વિશ્રામી (૨) ધન્ય અચળ ધામી—જય૦
તત્ત્વ સકળ ગુણ તારા, સર્વ થકી સારા—પ્રભુ સવ૦
અતર્યામી હમારા (૨) પ્રાણ થકી પ્યારા—જય૦
કરૂણા કર ઉપકારી, ધર્મ બિરદ ધારી—પ્રભુ ધર્મ૦
તે ભવ પાર ઉતારી, (૨) અગણિત નરનારી—જય૦
તુજ મહિમા બહુ મોટો, શુભ તારી શક્તિ—પ્રભુ શુભ૦
સુરનર મુનિવર માગે (૨) ભલી તારી ભક્તિ—જય૦
હે હરિ! હરકત હરજો, કરૂણા ઘણી કરજો—પ્રભુ કરૂણા૦
અભય ચરણ આદરજો (૨) ઉર અરજી ધરજો—જયદેવ૦

૧૯૬ રાગ—પદ

ચાલો જઇએ દરશન કરવા, ડાકોરમા ઠાકોર બીરાજે છે,
દીનાનાથ દયાળ દામોદર, દરશનથી દુખ ભાગે છે—ટેક
પહેલુ દુખ બ્રહ્માનુ ભાગ્યુ, શખાસુરને મારીને,
શખ નારાયણ બેટમા પેઠા, વેદ લવ્યા ચાર વાળીને,

કચ્છ સ્વરૂપે સાગર મથિયો, ચૌદ રત્ન બહાર કાઢીને,
અમ્રત તો અમરોને પાયુ, વિષ પાયુ વિષ ધારીને,
વરાહરૂપે પૃથવી લાવ્યા આદ્ય નિરંજન આજે છે,
દીનાનાથ દયાળ દામોદર, દર્શનથી દુખ ભાગે છે
પ્રહલાદની પ્રતિજ્ઞા પાળવા, નરહર નરસિંહ રૂપ ધર્યું,
હિરણાકશ્યપુ નખે વધેર્યો વિધિનુ વાકય સફળ થયુ
વામનરૂપે બળિને ચાપ્યા, ઇન્દ્રરાયનુ કાર્ય કર્યું,
છબીલોજી છડીદાર થઇ ઉભા, બલિરાજાનુ ભાગ્ય ભળ્યુ
ફરશી ગ્રહી નક્ષત્રી કીધી, જઇને કોકણુ બીરાજે છે,
દીનાનાથ દયાળ દામોદર દર્શનથી દુખ ભાગે છે.
અનેક દુખ દેવતાના ભાગ્યા, રાજા રાવણ મારીને,
વિભીષણને લંકા આપી, પથરા પાળજ તારીને,
કૃષ્ણસ્વરૂપે કંસને મારયો, ગોકુળમા ગૌ ચારીને,
મોરલીમા મહા મોહ પમાડયા, ત્રણ લોક નર નારીને,
બુદ્ધરૂપે જગન્નાથજી, ઝગમગ જોત બીરાજે છે,
દીનાનાથ દયાળ દામોદર, દર્શનથી દુખ ભાગે છે.
અકળકળા નવખંડમા વ્યાપી, ઘટઘટમા તમે રમી રહ્યા,
ડાકોરમા ઠાકોર બીરાજ્યા, બોડાણા પર કરી દયા
ગંગાબાઇના ગુણ વધાર્યા, સવા વાલથી ઓછા થયા,
ભક્તિ જાણી સારંગપાણી, ગુગળી પાછા ઘેર ગયા,
માખણિયો આરો છે સારો, લીંબડો મીઠો લાગે છે,

દીનાનાથ દયાળ દામોદર, દર્શનથી દુખ ભાગે છે ૪
ઉચુ દેવળ ઉચુ શિખર ઉપર ધજા પૂર ફરે,
જે દરવાજે નોબત વાગે, રત્ના ગીર ત્યા ગડગડે
ગોમતી તીરે સગત તીરે, સગ આવી ત્યા પડાવ પડે,
આઠે દહાડે શુક્રવારે, વાલમનો વરઘોડો ચડે
રણછોડ રસિયો, સૌમા વસિયો સૌને માથે ગાજે છે,
દીનાનાથ દયાળ દામોદર, દર્શનથી દુખ ભાગે છે ૫
ઉત્તર દક્ષિણ પુર્વ પશ્ચિમના, લોક દર્શને આવે છે,
મોટા મોટા સઘવી થઇને સઘ ડાકોરમા લાવે છે
નયણે નિરખુ હૈડે હરખુ, રૂપ ઉપર જાઉ બલીહારી,
શાખ ચક્ર ને પદ્મ બિરાજે, ગદા ધરી છે ગીરધારિ
સાકર માખણ તુળસીની માળા, નાથ રણછોડને ચઢાવે છે,
ઇચ્છારામના સ્વામી અતરજામી, ભક્તને લાડ લડાવે છે ૬

૧૬૭ ગગ—ગઝલ

હરિ ભજનવિના દુખ દરિયા, સસારનો પાર ન આવે,
જડ બુધ્ધિ જીવ સન્ત વિના, શુધ્ધ માર્ગ કોણ બતાવે
તે અનેકવાર અવતાર ધર્યા, કૈ કર્મ તણા કોઠાર ભર્યા,
અઘ ઓઘ તણા અબાર કર્યા, હરિ૦૧
ફર્યો ચાર ખાણ લખ ચોરાશી, થયો જળચર સ્થળચર ગર્ભવાસી,
માયા બધનથી ન થાકયો નાશી, હરિ૦૨
પામ્યો મનુષ્ય દેહમા નહિરે મણા, ધન ધામ
પુત્ર પરિવાર ઘણા,

હરે ગાઈસે ગુણ ગોવીદ તણા હરિ૦૩
તુ ઝાડ પહાડ જડરૂપ થયો, તે શીતવર્સા સુરતાપ સહ્યો,
તારા કષ્ટનો પાર નવ જાય કહ્યો, હરિ૦૪
દુખ જન્મમરણ એવુ જાણી, શુ બેઠો છુ આળસ આણી
કહે પ્રીતમ ચેતી લે પ્રાણી- હરિ૦૫

૧૬૮ ભજન

ઉડો કુવો સતો જળ વિના, નિત્ય ભરે પાણીયારી
અમત જુઠુ નવ બોલાયે, બ્રહ્મા જુવોને વિચારીરે—ટેક૦
હેઠે કુભાર ઉપર ચકડો, મે તે ફરતા દીઠો,
કીડી કેરા નેત્રમા હસ્તી જાતો મે દીઠો—ઉડો૦
નદી કેરા નીર ઉલટયા, જઇ પર્વત ચડીયા
હરણે પાસો બાધીયો માહી પારાધી પડીયા—ઉડો૦
હેઠે ભમર ઉપર કમળ છે, માળી છાબમા દીઠો,
તેને પ્રમે વાપરો, ચૌદ લોકમા મીઠો—ઉડો૦
હેઠે ગાગર ઉપર પનીયાની, તે મે ભરતારે દીઠી,
ગોરખ બોલ્યા વિનતી વાણી છે બહુ મીઠી—ઉડો૦

૧૬૯ અખા ભગતના ભજન

એક દીન એવો આવશે, તે સબળ મારા રૂદીયામા સાલેજી
સગારે મીત્રને કારણે, કોઈનુ જોર નવ ચાલેજી
કાઢો કાઢો એને સૌ કરે, જાણે જનમ્યા નોતારે—એક૦

પડતો ઘુઘટ અળગો કરો, રોકયા હશે દરવાજા,
કાળે કાયાનો ગઢ ઘેરીયો, રોકયો દેહનો રાજાજી—એક૦
સોળરે વરસની સુદરી, ઉભી ટગમગ જુવેજી,
આરે કાયામા હવે કાઈ નથી, ઉભી ધુસકે રૂવેજી
વેઢ વીંટીને સાકળા, નાના વીધના વાઘાજી,
કુટુબ મળ્યુ સહુ સામટુ, સરવે લુટવાને લાગ્યાજી,
બેની વળામણુ શેરીયે, માતા ઝાંપેથી વળશેજી—એક૦
સગારે સગા તમે શુ કરો, સગા વળાવીને વળશેજી,
સગરે વન કેરા લાકડા, ભેળા આવી બળશેજી,—એક૦
કોના છોરૂ ને કોના વાછરૂ, કોના માઈ ને બાપજી,
અતકાળે જાવુ એકલુ, સાથે પુન્યને પાપજી—એક૦
એક નહિરે ત્રાપો નહિ તુબડા, નહિ કાઇ ઉતારાનો આરોજી,
કરજોડી અખો એમ બોલીયા, પ્રભુ મને પાર ઉતારોજી—એક૦

૧૭૦ ભજન

જા ઘર કથા નહિ કિરતન નહિ, સત નહિ મીજમાન',
તાઘર જમકે ડેરા દીના સાજ પડે સમશાના—જાઘ૦
પુન્યે' ફગરો ઈહિ ફિરતહે, કયા દિખલાવત અગા,
એક પલકમે ફના હોયગા, જેસા રગ પતગા—જાઘર૦
નાભી કમળમે નાવ ચલતહે, દ્વાદશ મીન ઠેરાના,
અધર તખ્તકા દેખા તમાસા સોઈ સતગુરૂકી સાના—જાઘર૦
ભેર વૈરાગે ગુરૂ ગમ જાગે, સતગુરૂ નામ નિશાના,
સાધુજનકી સેવા ન કીની, કિસવિધ હોય કલ્યાના—જાઘર૦

મેરી મેરી કર કર મુરખ, મિટો નહિ માન ગુમાના,
કહત કબીરા સુણોભાઇ સાધુ, કીન વિધ હોય કલ્યાના—જાઘર૦

૧૭૧ ભજન

લાચ ઘરેઘર લાગી, સતો કયા ઉગરીયે ભાગી,—ટેક૦
પાપ હતુ તે પૃથ્વીમા પરવર્યું, ધરતી ધધી જાગી,
હિંદુ મુસલમાન થયા હાલક ડોલક, ઉઠ્યા ઘર મેલી ત્યાગી–સતો
ઇંદ્ર ડોલ્યા ઇંદ્રાસન ડોલ્યા, લાત ગેબીની લાગી,
બ્રહ્માનંદ નવ માસ ડોલ્યા, લેહેર હવાની લાગી—સતો૦
ગુરૂબી જલીયા ચેલામી જલીયા, જલીયા મહા ત્યાગી,
બાર પથ ષટ દર્શન જલીયા, રાગીને બઇરાગી—સતો૦
ત્રણે ભુવનમા ત્રાસ પડીયા સત ન ડોલ્યા સુભાગી,
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, આતમ દર્શન અનુરાગી –સતો

૧૭૨ ભજન

મોકો રોકનેવાલા કોન, મગનમે જાઉં ચલી
ઇંડા હતા તબ બોલતા, બચ્ચા બોલત નાહી, ટેક૦
ષડ દર્શનમે સાચા પડીયા, ગોરખકુ ગમ નાહિ મગનમે૦
આગેસે તો આપ જનમીયા, પીછુ બડા ભાઈ,
ધામધુમસે બાવા જનમ્યા પીછુ જન્મી માઈ, મગનસે૦
આગેસે તો દુધ જમાયા, પીછુ દોઈ ગાય,
વાછરે ગાયકે પેટમે, વાકો દુધ હાટોહાટ વેચાઇ મગનસે
કીડી બાઇ ચલે સાસરે, નવ મણ કાજળ વાઇ,

હન્તી લીયા હાથમે, ઉટ ઝપટ લે જાઇ મગનસે૦
કહત કબીર ફકીર મસ્તાના, એહી પદ હે નીરવાઇ,
એ પદ તો કોઇ વિરલા બુજે, હમા ઉતર ગયા ખાઇ મ૦

૧૭૩ હજુરદાસના ભજન

માયા તે મતાનીરે, મોહ્યા જન મોટા મોટા,
લુટાયો એક પળમારે, વેરાગી જોગીયોના જોટા—ટેક
જટા ધારીને થયા જોગી, રાખ ચોળીને કરે રાન,
ભગવા વસ્ત્રને વાળે લગોટા, પછી આરોગે મુર પાન
ગાજો ભાગ પીનેરે કાઢે, ધુવાડાના ગોટા—માયા૦
નાઈ ધોઇને બાવો શરીરને નીરખે, ફરે મગન મસ્તાન,
આરતિ વેળા જ્યારે માણસ આવે, તેની પેલા થાય ગુલતાન,
તાન તો લાવીનેરે, પ્રીતે વગાડે ઘણુ મોટા મોટા—માયા૦
તીલક બતાવી માહે શરીરે તારે આડબધ બાધે કેશ,
દાતો વીકશીને જુએ દર્પણમા, એ કેવો વેરાગીનો વેશ,
ઘરોઘર ભટકેરે લાજ હીણા લગોટા— માયા૦
બાવો તે એક ને બે ત્રણ બાઈશ, બે ચાર બાળક બળ,
ધન ચારૂ બાવો ધુણી ધખાવે, પછી કુટી કાઢે કપાળ,
પરાયા માલ ખાઇનેરે, ડબરીના પોટા માયા૦
આટો વેચીને બાવો વ્યાજેરે આપે, બનાવે મેડીરે માળ,
જ્ઞાન પુછતા ગાળોરે ભાડે, રડી કરીને ઉડાવન લઇ,
દુખ્યાના પેટાણારે દુનીયામા કાઢે ડોટા માયા૦

૧૭૪ નથુરામના ભજન

જુઠી કાયા તારી જુઠુ ન બોલો, છુટશે તુને તારો ઘડનારો
જુઠી કાયા જુઠી માયા, જુઠા જગ ભરમાયારે,
અંતકાળે જાવુ એકલુ, મરમ કોઇએ નવ પાયારે —જુઠી૦
આરે જગતમા વહેલા વળશો, આવી ભાવઠમા ભરાણા,
સગા કુટુંબીની લાલચ લાગી તરીયાને બોલે બ ધાણા —જુઠી૦
અહિ પદારથ મોટુ પામ્યા ભજન કરી લે ગુરૂદેવના,
દુધ પુત્ર ઘર અંત ધનલક્ષ્મી, એફળ છે તારે સેવના —જુઠી૦
અરે જુગમા કેક નર ગયા, હથી ઘોડાના ચડનારા,
ઘટ ગભીર ગુણ ગાવે નથુરામ અહિ નથી કોઈ રેનારા—જુઠી૦

૧૭૫ ડુંગરપરીના—ભજન

કાચે ઘડે નીર કયુ રહે, કયુ રહે કાગળમા પાગરે
બગલા મોતીડાકુ કયા કરે, મોતી હંસા કેરા ચારારે,
વસ્તુ જોઈ જોઇ વોરીએ, એથી અવગુણ ન હોયજી—કાચે૦
દિપક વિનાના મંદિર કેસા, કેસા માટીકુ તાળારે,
ક્રિયા વિનાના જોગી કેસા, જેસા સમદર ખારારે,—કાચે૦
અંધા આરસીકુ કયા કરે, કયા મુરખકુ માળારે,
કાફર તસબીકુ કયા કરે, તીનસે તો હે ઊજારારે કાચે૦
પુત્ર વિના કેસી માવડી કેસેપાવૈયાકુ પાનારે,
ડુંગરપરી ગુરૂ પ્રતાપે બોલ્યા, સબ જુગ સારાહે કાચે૦

૧૭૬ ભજન

તારી અકલકળા નવજાણી, મેરેદાતા, અકલકળાનઓળખાણીરેજી ટેક.
પરથમ તો પેદા કરીયા, પવન જળ ને પાણી હોજી,
બહુ નામી તારૂ બીબુ બીરાજે, અનુભવે રમતો આણી—મેરે
એક બાડો બીજો બોબડો, એક દેવ દુજો દાણી હોજી,
એકને માથે ચમર બીરાજે, દુજો ભરે ઘર પણી—મેરે
રાજતો ‍ ાવણકુ દીજે, જરા મરણ નવ જાણીરે હોજી,
વડી પળમા લકા પરજાળી, કહેવા ન રાખી કાણી—મેરે
સુરતા રાખે તો એક શબ્દ સુણાવુ, વેદ સુણાવુ વાણીરે હોજી,
હાથ કર જોડી લખમણ બોલ્યો, અનુભવે રમતો આણી—મેરે

૧૭૭ ભજન લાવણી

કહાસે આયે કહા જાયગા, ખોજ કરો આગમ ઘરકી,
મીલે સતગુરૂ સાન બતાવે, ખોજ હેવે અતર ખડકી—ટેક૦
તીલક છાપ ઘરમાળા મુદ્રા, તીરથ વ્રત ભરે મટકી,
ગાય બજાવે લોક રીઝાવે, ખબર નહિ અપને ઘટકી—કહાસે૦
બાહીર બગ ધ્યાની હો બેઠો અતર સુરત ચલ ઘટકી,
ઉપર બદા ભીતર ગદા, મન મેલા મછલી ગટકી—કહાસે૦
કાજી કુરાન કીતાબ બખાને, જીવ જતો કરતા જટકી,
હરદમકી હીકમત નહિ બુજે, પકડી મુરગીકો પકડી—કહાસે૦
હિદુ તુરકા દોનુ ભુલે, ખટપટ નહિ તારી ખડકી,
જોગી જગમ જતી સન્યાસી, લાલચમાહિ રહ્યા લટકી—કહાસે૦

વિના સમજ સબ જીતની ન દોરે, ચિતનકી ન લહે ચટકી;
વેશ્નુદાસ બેહદકે બાસી, આવરણે ન રહે અટકી—કહાસે૦

૧૭૮ ભજન

દલ દરીયમા અખડ દીવો, દેખ્યા વિના મારૂ મન ડોલે,
ભ્રાંતિના ભુલ્યા ભવો ભવ ભુલ્યા, સતગુરૂ વિના તાળા કોણ ખોલે ટેક
ગગન ગુફામા ગુપ્ત ને ગેબી, બાર બાનન ઊપર બેઠે,
નુરતત્ત્વ પરનામ નીરજન, નુરતી ને સુરતી કોઇ સત ખેલે—દલ૦
આ કાયામા રતન અમુલખ, વસ્તુ ભરેલ માહે વણ તોલે,
સોહમ શબ્દકા કરી લે ગુજારા, મેરા સતગુરૂ માહે બોલે -દલ૦
પ્રીત જેની હશે પુરવ જનમની, ભુવા ધરમ અનાથ ભેલે,
શેલી સધ્યાના ચેતો મેરા ભાઇ, ફૂળ આવ્યા જેમ વૃક્ષ વેલે—દલ૦
જેણે લખ વ્યા ધણી હજુરના, અબતા રે જીવ હવે કેમ બીવે,
કહે રવીરામ ગુરૂ ભાણ પ્રતાપે, અજર પ્યાલા કોઇ સત પીવે—દલ૦

૧૭૯ રૂપિગજના ભજન

જમ દે નીત્ય ઝપાટાજે, કોઇ ચેતણ હાર ચેતો—રે૦
ઠીઠીઠીઠી દાન કાઢે શુ, પલમા બગડે પ્રિતિ,
મીઠી મીઠી મણાની બગડી, ચડપ આવી ગઇ ચીઠી—જ૦
માત પીતા જાણે સુત મારો, થાશે દિન દિન મોટો,
મોત નજીક આવે છે એક દીન, થાશે ખેલ સહુ ખોટો—જ૦
બધુ જાણે બવવ મારો, જીવે જુગ જુગ જોડી,
કળ અચાનક આવી પકડશે, તત નાખશે તોડી—જ૦

મોળ અ ગ શણગાર સજીરે, રોબડશા શુ રીજો,
એક દી લાલ વેરાગણુ બનવુ, વેષ બદલો બીજો—જ૦
દર્પણ લઇ શુ મુખડુ દેખો, સમજો જમની શેહમા
એક દી કરશે કાગ કુલહલ, ચડપ સુવાડે ચેહમા—જ૦
દારા પુત્ર પરિવાર તજીને, જાવુ મીલકત મેલી,
રૂષિ રાજ રઘુનાથ વીના નથી, કોઈ બરાબર બેલી—જ૦

૧૮૦ નીર્મળના ભજન

જ્ઞાની તો તેને કહીયેરે, ગુરૂ ચરણ રહે,
નીત ઉઠે જેની સુરતારે, ખેચીને ગુરૂ શરણ રહે—ટેક૦
જબસે શબ્દ કિયો ગુરૂ સમરણ, મિટ ગયે સકલ બિકાર,
આઠ પ્રહર કીયો ચોસઠ ઘડીયા છુટે નહિ લગાર
સચ તો તેની વૃત્તિરે, નીશ દિન લગી રહે—જ્ઞાની૦
જોત ન લાગી સો તન જાણે, ગુરૂ શબ્દકી બાત,
રોમ રોમ રગ હોઈ રહ્યા રે રરકારકી સાથ
શબ્દમે સુરતીરે, મણી જયુ નાગે મીલે
પોથી પઢ પઢ પડિતભુલે દેખે નહિ કછુ સાર,
ચાર વેદ ઢુઢે નહિ પાવે, ખટ દરશન કે પાર
અપાર દેશ ન્યારોરે કોઇ સત વિરલા લહે—જ્ઞાની૦
આદિ અનાદિ નામ ગુરૂનુ નીરખી લો નિર્ધાર,
નિરાલા વો સબહીસે ન્યારા ગુરૂ પરખે સુખકાર,
નિર્મળદાસ નિહાળેરે પ્રગટ ઘટ ઘટમા રહે—જ્ઞાની૦

૧૮૧ ભજન

રામ નામ પ્યાલેરે, પિલાવે કોઈ ગુરૂ સહી,
સચરાચર વ્યાપીરે, દેખી તો કાંઈ ખાલી નહિ—ટેક૦
પિયા પીયાલા ભયા મતવાલા શોમ શોમ પ્રકાશ,
ઓહ્‌ સોહ દોઉ ધ્યાન ધરતહે, સત પુરૂષકી પાસ,
આનદ ભયોં મનમારે, દુર્મતી દુર ગઇ—રામ૦
જો કોઇ મિલે શબ્દ કે ભેદુ, તો નીરખે નિરધાર,
નિરાકાર નીર્ગુણ અવિનાશી, ઝલકત જોત અપાર,
અપાર દેશ ન્યારોરે, નામ બીન કછુ નહિ—રામ૦
ચાર વેદ ખટ શાસ્ત્ર પઢ ગએ, પઢ ગયે સકલ પુરાણ,
વાદ વિવાદ કરે સતનસે, જ્યુ મરઘા વનમાય,
વસ્તુ તો તેરી પાસેરે, જગલ બીચ ઢુઢત ફીરહી—રામ૦
ચાર વેદ બ્રહ્માસે નીપજ્યા, તીન હુ ન પાયા પાર,
ઉનસે જ્યાદા કોન પઢેગા, નીકલ પડે જગ મ્હાર,
અકલ ગતિ તેનીરે, નીર્મળદાસે કહી—રામ૦

૧૮૨ તુલસીદાસની કાફી,

હોલો હોલી કહે છેરે, પ્રભુ મારી વારે ચડે,
બચ્ચા મારા માળેરે, તળે આવી ભીલ ખડો—ટેક૦
બાણ તાણીને ઉભો પારાધી, ઉપર આવ્યો બાજ,
દરમાથી સરપ જો નીકળે તો વણસે અમારા કાજ,
ગરૂડના ગામીરે આટી રાખી રખે રહો—હોલો૦

કહેતામા પ્રભુ પરવરીયા, તે સર્પ વીશે નીરવણુ,
પારાધીને પગે ડશીને, તતક્ષણુ લીધા પ્રાણુ,
ત્યાથી બાણુ છુટારે, બાજ આવી હેઠે પડયો—ડોલો૦
કઠણુ વેળામા કામજ આવે, ભજન કરે ભય જાય,
એવા સમરથ સ્વામી મુકીને, કોના પુજુ પાય,
ગુનેગાર તારોરે, તુલસીદાસ ખરો,—ડોલો૦

૧૮૩ ચેલૈયાનુ હાલરડુ,

હેરી તારે હાલરડે હળતાળ બળા ચેલૈયા જીવો ભાઇ
ચેલૈયા ખમા ખમા, ટેક૦
હેરી મા।નોધાગના આધારરે, બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઈ,—ચેલૈયા
હેરીમારા ચાખડીઓના છડીદારરેબાળા ચેલૈયાજીવોભાઇ—ચેલૈયા.
હેરીમારે કણુતો ખુટયા કોઠારરે,બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઇ—ચેલૈયા
એજી મારેહાલરડેહળતાળ,કુવર ચેલૈયા ખમા ખમાભાઈ—ચેલૈયા
એજી તારા મહેતાજી જુવે તારી વાટરે,
કુવર ચેલૈયા ખમા ખમા ભાઇ—ચેલયા

સાખી

અમે જાણ્યુ ચેલૈયાને પરણાવશુ જાડી જોડશુ જાન,
પણ ઓચીતા મરણ આવીયા,સ્વર્ગમાથી ઉતર્યા વેમાન બાળા૦
લીલી હોજો લીંબડી, એની શીતળ હોજો છાય,
બધવ રહેજો અબોલણો, તોય પોતાની બાય બાળા૦
કુવા ઢાકણ પાવઠુ જગની ઢાકણુ જાર,
બાપનુ ઢાકણુ બેટડો, એમ ઘરનુ ઢાકણુ નાર બાળા૦

ફળ વિના ઝુરે પીપળી એમ, બંધવ વિનાની ઝુરે બેન,
પુત્ર વિના ઝુરે માવડી, એજી તારે પીગળે પડીયેલ ખોટ બાળા૦
હે ઘર નમ્યુ તો ભલે નમ્યુ, વળી તુ કા નમ્યો ઘરનોમોભ,
જેના ઘરમાથી કપોતર ઉડયા, તેને જન્મોજનમનો શોક બાળા૦
હે મેલમા મેલો દુભડો, તેથી મેલો લોભ
તેથી મેલો સગાળશા વાણીયો, એતો મુવે પામ્યો મોક્ષ બાળા૦
હાથે પોચી હેમની, વળી ગળે એકાવન હાર,
જેને આગણે નહી દીકરો, હેરી તેના મઢીગીયા સુનકાર બાળા૦
જળ વછોઈ માછલી, ટોળા વછોઈ ગાય,
હરણ વછોઈ મૃગલી, એમ પુત્ર વછોયે માય, બાળા૦
ભાય મરે ભવ હારીએ, બેની મરે દશ જાય,
બાળાપણામા જેના માવતર મરે, તેને ચોદગના વા વાય બાળ૦
ચેલઈયાને સજીવન કીયો, લાગ્યો પ્રભુને પાય
ભોજલના સ્વામીને ભેટતા, પંડના પ્રાશ્ચીત જાય બાળા૦

૧૮૪ પદ—તારનુ તુટવુ

તુટયો મારો તબુરાને તાર,ભજન અધુરે રહ્યુ ભગવાનનુ -તુ૦
એક તુટતાખીંજાગે તાર અગ્યાર છે, જીવાળીમા નહિ હવેજીવજી,
પાર પડયા પોકારે, નખશીખ ન મનુ -તુ૦
તરગ પડી છેગે બાતલ તુબડે, લાગે નહિ ફુટી જતા વાર,
ખુટીનુ ખેચવુ રે, કાઇ ન કામનુ -તુટયો૦
રગ ચડેનો કાચે રે કહો તે કેમ રહે ?

થોડી ઘણી પોચી રહી જાય, ખેલખગડતા ખાગોરે,ભાનનજ્ઞાનનુ —તુ
સ્વર મેળવીએ શેમારે, તાલ બેતાલ છે, ઢોલકમા પણ કાઇ ન ઢંગ,
બધ થવુ તે બારૂ રે હરી રસ પાનનુ —તુ૦
ખરચી હવે ખુટીગે, બુટી હવે બીજીનથી,હરિ હવે ઝટ ઝાલો તમે હાથ,
કહુ શુ કામ ન મારે રે, ધન જન ધામનુ —તુ૦
કેશવ હરિની કરણીરે, કોઇ ન જાણી શકે, વાણી મન પાછા વળી જાય,
બળ ચાલે નહિ એમારે, મહા બળવાનનુ —તુ૦

૧૮૫ ભગવાનલાલ શર્માનુ ભજન

ઘડપણમા ગોવિદ ગાશુ ગુરૂરાજ, અમે ઘડપણમા ગોવિદ ગાશુ,
અમને હમણા નથી નવરાશુ ગુરૂ૦ ૧
ગુરૂજ્ઞાન અમે સાભળ્યુ તમારૂ, મુક્તપુરીનુ બતાવો છો બારૂ
પણ અમ રે કર્મે ચોટયુ કારભારૂ ગુરૂ૦ ૨
અમે મોટા કહેવાઇએ વેપારી, રાત દિવસ કરવી મગજમારી,
કથા કયા સાભળીએ તમારી ગુરૂ૦ ૩
અમારે ઘેરે ઝાઝુ દુઝાણુ, નિત્ય સાચવતુ સગાઓનુ ભાણુ,
પ્રભુ રસની વાતો કયાથી જાણુ ગુરૂ૦ ૪
હજી બાધવા છે બાગ્યો માળા, હજી થાવુ હજાર મીલવાળા,
કયાથી ફેરવીએ તમારી માળા ગુરૂ૦ ૫
એટલ ખની પુજીમા શુ કરીએ, ક્રોડ અબજ તીજોરીમા ભરીએ,
પછી નાતમા મોટેરા થઈ ફરીએ ગુરૂ૦ ૬
પાચ દીકરા વિલાયત ગયા છે, વહુ દીકરીને કજીયા થયા છે,
એવા ઘરમા ધમરોળા રહ્યા છે ગુરૂ૦ ૭

ચાડો કરમે નીકળી, કજીય ળી, વળી ગામમા સાળાને સાળી,
નિત્ય મનાવવુ પડે ભમરાળી ગુરૂ૦ ૮
આઠ વરસની ઉમર થઇ અમારી, તેશુ આખમા આવે છે તમારી,
હજી પરણવી છે નવલી નારી ગુરૂ૦ ૯
મર નાઇટના ખીતાબો લઇશુ, વાઇસરોયને આવકાર દઇશુ,
બીજી વાતો પછીથી કરીશુ ગુરૂ૦ ૧૦

૧૮૬ રાગ—રામગ્રી

કોઈ શુધ લાવે મારા નાથની, તેને નવનિધ આપુ,
મોતીડે વધાવુ તેહને, કષ્ટ કોડેથી કાપુ ટેક૦
સખી કોઇ સમજાવીને, ઘેર તેડી લાવે,
કઠણ હૈયાના કાનજી, સદેશો ન કહાવે—કોઈ૦ ૧
કોઈ ગુણવતી ગોરડી, પ્રીતમજીને પુછે,
શા માટે રીસાઇ ગયા, તેનુ કારણ શુ છે—કોઇ૦ ૨
મુજને મૂકીને જોગી થયા, કે કોઇએ ભરમાવ્યા,
કોને ભરૂસે મૂકી ગયા, હજુ ઘેર ન આવ્યા—કોઈ૦ ૩
કાઈ સમજણ પડતી નથી, રહુ નિત્ય ઉદાસી,
વસમુ લાગે મુને વિઠ્ઠલા, મથુરાના રે'વાસી—કોઈ૦ ૪
અનેક અપરાધ ક્ષમા કીજીએ, કહુ છુ શિર નામી,
વાલમ વ્હેલા આવજો, રણછોડના સ્વામી કોઇ૦ ૫

૧૮૭ ચાબખો

પ્રાણીઆ ભજી લેને કિરતાર આતો સ્વપ્નુ છે સસાર ટેક
ધન દોલત અને માલ ખજાનો, પુત્ર અને પરીવાર

તે તો તમે જોશો એકલા, ખાશો જમના મારરે—પ્રા ૧
ઉચી મેડીને અજબ ઝરૂખા ગોખ તણો નહી પાર
છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, તેના બાધ્યા રહ્યા છે બારરે—પ્રા ૨
ઉપર ફુલ્યા ફરકરે, ને હેઠે શ્રીફળ ચાર,
ઠીક કરી એને ઠાઠડીમા ઘાલ્યો, પછી પુઠે પડે પોકારરે—પ્રા, ૩
સેજ તળાઇ વિના સુતો નહી ને, કરતો હુન્નર હજાર,
ખોરી ખોરીને બાળશે જેમ, લોહુ ગાળે લુવારરે—પ્રા ૪
સ્મશાનમા જઇ ચેહ ખડકી, તે ઉપર કાષ્ટનો ભાર,
અગ્નિ મુકીને અળગા રહે, પછી અગે ઝરે અગારરે—પ્રા ૫
સ્નાન કરવા સૌ ચાલીયા, મળી નર સગાથે નાર,
ભોજા ભગત કહે દશ દહાડા રોઇને વળતી મુકયો વીસારરે—પ્રા ૬

૧૮૮ ચાબખો

જીવને શ્વાસ તણી સગાઇ વરમા ઘડી ન રાખે ભાઇ ટેક
બાપ કહે છે બેટો અમારો, મતા મગળ ગાઇ,
બેની કહે છે બધવ અમારો, ભીડ પડે ત્યારે ભાઇરે જીવને
લીપ્યુ ગુપ્યુ આગણુ ને કાઢયા વેળા થઇ,
અડશો મા તમે અભડાશો, એમ લોક કરે ચતુરાઇરે જીવને
ઘરની નારી ઘડી ન મુકે, અતે અળગી રહી,
ભોજો ભગત કહે કથ વળાવી, તરત બીજાને ગઇ રે જીવને

૧૮૯ ચાબખો

ભક્તિ શીશ તણુ સાટુ રે, આગળ વસમી છે વાટુ—ટેક
એક દીવસ તો અવી બની, રાજા મુરધ્વજને માથે,

કાશીએ જઇને કરવત મુકાવ્યુ, હરિજનને હાથેરે ભક્તિ,
સત્યને કાજે ત્રણે વેચાયા, રોહીદાસ ને રાણી,
ઋષિને વાસ્તે રાજા વેચાણો, ભરવાને પાણીરે ભક્તિ
પેહેરો પટોળા પ્રેમના તમે શૂરવીર થઇ ચાલો,
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પરતાપે અમગપુરી મહાલોરે ભક્તિ

૧૯૦ ચાબખો

દુનિયા દિવાની કહેવાશે, ભુડી ભાનોમા ભટકાશે—ટેક
પાપ જયારે એનુ પ્રગટ થશે, ત્યારે ભુવા જતી ઘેર જાશે
ધુણી ધુણી એની ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લઇ જાશેરે દુનિયા ૧
સ્વર્ગમા નથી સુપડુ ને, નથી ખાડણીઓને ઘટી,
દુધ ચોખાના જમનારા તમે, કેમ કરી જમશો ખટીરે દુનિયા ૨
ઢોગ કરી ધુતવાને આવે ત્યારે, હાથ બતાવવા સો જાશે
કયારે આના કર્મનુ પાનુ રે ફરશે, અનેકયારેપુત્રજ થાશેરે દુનિયા૩
કીમીયાગર કોઇ આવી મળે ત્યારે, ધનને વાસ્તે ધાશે,
ભોજો ભગત કહે ભ્રમણામા ભમતા, ગાઠની મુડીગુમાશેરે-દુનિયા૪

૧૯૧ ચાબખો

એવુ દુખ જગતમા ભાળીરે, પરણી નાર પીયર પાછી વાળીરે ટેક
કડલા કરાવુ ત્યા કાબીએ વળગે, વીછીયા લેવરાવે સો વાળી,
ચણીઓ શીવડાવુ ત્યાસાડલો માગે, કાપડુ કરાવે ગજીઆણીરે ૧
ધાર્યુ ન થાય તો કરે ધીગાણા, છાજીઆ લેતી ચાલી,
તપ કર્યા વિના તરીયા નરનુ, પેટડુ નાખે પ્રજાળીરે એવુ ૨

બે ચાર બાળકાને બે ચાગ્બાળકી, પેટડા નાખે બાળી,
ખાવુ કરતા ખસવા દે નહી, જાતા રાખે ઝાલીરે એવુ ૩
એક કહે મને ગરીબી એક કહે મને ઝારી,
ભુતડાની પેઠે વળગે ભેગા થઇને, ગર્થ કરાવે ખાલીરે એવુ ૪
ચેતે નહી તો સુખ ન પામે, પેટમા નાખી પાળી,
ભોજેભગતકહે હરી ભજવા નદે તેને ઘરમા રાખે કોણઘાલીરે એવુ ૫

૧૯૨ પદ

મન માને નહી, આ કેગ સમજાવુ તોય શુ થાય,
બળ કઠણ કઠોર, ચચળ ચોર ચપળ ચિત ચોદસ ધાય
મન ભુત તણી પેરે ભમતુ, ચાલે માયાની સાથે રમતુ,
એને હરી ભજવાનુ નથી ગમતુ મન
મન નિર્લજને લજ્યા ન નળે, પીળુ ભાળે પોતાને કમળે,
લઈ નાખે માયાને વમળે, મન ૩
જેમ કુકર માથે માર પડે, તોય આવી ઉભુ દ્વાર અડે,
ફળ દેખીને મરકટ ઝાડ ચડે, મન ૪
જે જમ કિકરનુ દુખ જાણે, તો મિથ્યા સુખને સીદ માણે,
ગયો અવસર ઉરમા નવ આણે મન ૫
કહે પ્રીતમ પરપચ પરહરતા, શુધ ભાવે હરીનુ સ્મરણ કરતા,
કાઇ વાર નહી ભવજળ તરતા મન. ૬

૧૯૩ પદ

હરી ભજન કરો, ભય ભાગે જમદુતનો, ભક્તિ ભાવે,
અતકાળ સમે, હરીનુ બહાનુ હોયતો, જમ શીદ આવે. ટેક.

જેને છાપ તીલક તુલસીની માળા, જેને મુખડે ગોવિંદ ગોપાળા,
તેને શુ કરશે જમડા કાળા હરી ભજન કરો ૧
જેને બાનાનો પરતાપ છે, જેને "ભગત" નામની છાપ છે,
તેને લખચોરાશી માફ છે, હરી ભજન કરો ૨
જેનુ જાહેર છે જુગમા બાનુ, કે ચૌદએ લોકમા નહી છાનું,
ધર્મ રાજા શીદ ખોળે પાનુ, હરી ભજન ૩
હરીનુ બાનુ દેખી જમ ત્રસે, જમ દુર થકી નાવે પાસે,
જીવ લેઇ જાતા વળી ત્રાસે, હરી ભજન ૪
એવુ જાણી હરી સ્મરણ કરીએ, કાંઇ અંતરગત સાધન ધરીએ,
કહે પ્રીતમ ભવસાગર તરીએ હરી ભજન કરો ૫

૧૯૪ પદ

સાચી કોની સગાઈ, સંસારમા સાચી તે કોની સગાઈ ટેક
માત તાત કહે આતો મારો પુત્ર પ્યારો, જ્યાં ત્યાંથી લાવે કમાઈ
બંધવ કહે એતો બેલી છે મારો, ભેળા રળીશુ બે ભાઈ સ૦ ૧
બેની કહે મારૂ પીઅર છે પ્રૌઢુ, સંસરવાંમો કરવાની બડાઈ,
સ્ત્રી કહે અભીલાખ પૂરો મારો, બીજી નહી ચાલે ચતુરાઇ સ ૨
અંતસમે અળગા રહેવાના, જ્યારે જમડા આવે ધાઇ,
કૃષ્ણ ભજન વિના કેશનુ તાપણુ, ન રાખ નીપજે જરાઈ સ ૩
પ્રીય પરમાર્થ મૂકી સ્વારથ, કર કર સત્સંગ સુખદાઇ,
કહે પ્રીતમ તેને પ્રભુ પમાડે, પ્રેમનો પ્યાલો પાઇ સંસારમા ૪

૧૯૫ પદ

પામર પ્રભુ રસ તે શુ પીએ, જુગમા હરીનારે જન,
ખર શુ ખાઇ જાણે ખીરને, મલકે ઉકરડે મન,—પામર
બગલા મોતીને શુ કરે, મોતી ચુગે મરાળ,
પાનના બીડા શા પાડાને, પાડો શોધે પરાળ—પામર,
અધા આગળ શી આરશી, સમજે છાણુા સમાન,
બેહુરા આગળ શુ બોલવુ, કેમ કરી ઉઘડશે કાન—પામર
ભમરે ગીગાને ભોળવ્યો, બધો દેખાડયો બાગ,
જોતા વાડીના ઝાડવા, ભળ્યો વિષ્ટાનો ભાગ—પામર
અનના ભાન શા ઉંટને, રીઝે ઝાખરા જોઇ,
ઇતડી વળગીરે આડણે, પીયે પય તજી લોહી,—પામર
શ્વાન ના સમજેરે સપમા, અગણીત દે ઉપદેશ,
નજરે નાતીલો નિહાળીને, દીલમા દાખવશે દ્વેશ—પામર
પુરૂષારથ નહી છે પાવૈયો, નામ એક લેતા જણાય,
કાળી કામળને કરમજનો, રગ ન ચઢે રૂષીરાય—પામર
ખાતા પીતા બોલતા, સુતા બેસતા સાર,
કહે પ્રીતમ તજીએ નહી, અતમ તત્વ વીચાર—પામર

૧૯૬ (લ્યો ફુલની વેલી—એ રાહ)

'બસી બજાને વાલા'! [૨] બસી બજાઓ લાલારે! બ૦
બસી મધૂરી વાગે, મીઠી શ્રવણુને લાગે!
સુણતા ત્રિભુવન જાગેરે! બસી૦

કામણ ભર્યું મુરલીમા, મોહ્યો મધૂર મુરલીમા !
ગાડો બન્યો મુરલીમારે ! બ સી૰
બસી હૃદય લલચાવે, મુરલીધર નામ જપાવે !
ગુણગાન શકર ગાવેરે બ સી૰

૧૯૭ ગઝલ

કનૈયા કા'ન ઓ મ્હારા ! બજાવો બાસરી પ્યારા ! ટેક
મધુરી બાસરી વાગે, સુકોમળ કાનને લાગે,
રસીક હુ બાસરી રાગે, અજબ જ્યોતી હૃદય જાગે
ઢળે અ તર અમીધારા ! બજાવો બાસરી પ્યારા !–કનૈયા
ભૂલીને ભાન હુ ભટકુ, સુણાયો શબ્દ આ કયાથી ?
દિવાની યે દિશે દોડુ, ઝમકતો નાદ એ જ્યાથી,
દિયો દર્શન દયાવાળા ! બજાવો બાસરી પ્યારા !–કનૈયા
કહે છે લોક કાનુડો, અજબ જાદુ જરૂર જાણે,
અહાહા ! ! બસીના નાદે, નગર નરનારીને તાણે,
ત્રિકમ તાએ–બનુ તારા ! બજાવો બાસરી પ્યારા !–કનૈયા
ગમે તે લોક છો બોલે, તમો પર પ્રેમ છે મ્હારો,
ઉગારો આપની દાસી, ભરૂસો છે મને તારો,
નરોત્તમ ના થશો ન્યારા ! બજાવો બાસરી પ્યારા !–કનૈયા
કહે શકર કનૈયાની, સુણીને 'બસી' હા ! સુદર !
બની ઘેલી સકળ ગોપી મધુરો નાદ એ મનહર !
વિભૂ વસજો હૃદય મ્હારા ! બજાવો બાસરી પ્યારા !–કનૈયા

૧૯૮ તોટક-૭૬

રટવા રણછોડ તને ન ગમે, ઘરકાજ મહીં મન તારૂ ભમે,
નવ એક ઘડી ઇશન સમરે જગમા જનમી હરિને વિસરે !
સુત નાર અને ઘરબાર મહીં, મન ત્હારૂ ફરે મશગૂલ થઇ,
યમનો ભય શિર પરે લટકે, પણ મૂરખને ન જરા ખટકે !
ધન ધામ થકી મસતાન ફરે, નવ નાથ તણી દરકાર કરે,
દુખ આવી પડે વિભૂને સમરે, સુખમા કદીએ નવ યાદ કરે!
રઘુનાથ ભજે ભવ દુખ જશે, સહુ પાપ ટળી મન શાત થશે,
મનવા ભજને ભવતારકને, જગનાથ વિના નવ કાજ બને !
હરિને સમરે સહુ દુખ ટળે, ઈશને સમરે મન ગ્હાય મળે,
રણછોડ વિના રણ કોણ હરે ? કિરતાર વિના કુણ હાથ ધરે?
સુણ શકરની શિખ આ મનવા ! સુખ થાય હમેશ બતાવુ દવા
રટજે રસથી જગનાયકને, કર યાદ સદા સુખદાયકને !

૧૯૯ ગઝલ

હરિ હરદમ ભજો ભાઇ ! 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !'
 કરો સત્કમ તો કાઈ, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
સગા સસારના છોડી, જીવનના તારને તોડી,
 શરીર રૂપ કુભને ફોડી, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
મુકી ધન માલ ને માળા, બગીચા બાગ ફૂલવાળા,
 તજી સસારની શાળા, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
ત્રીય તન માતને મેલી, પિતાના પ્રેમને ઠેલી,
 લઇ પુણ્ય પાપની થેલી, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો ! હરિ

મૂરખને મીષ્ટ પય દીધુ, હઠીલે હાથ ના લીધુ,
હળાહળ વીષ હા ! પીધુ, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ.
ઘણી વ્હાલી ગણી માયા, હરિના ગુણ ના ગાયા,
તજીને કારમી કાયા, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
નથી ત્હે ક્રોધને ટાળ્યો, ન પાપી કામને બાળ્યો,
બધો ભવ લોભમા ગાળ્યો, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
મનુષ્યા દેહ છે મોઘો, ગુમાવો કા ગણી સોઘો ?
અરે ! શુ ઉઘમા ઉઘો ? 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ.
ગુણો ગોવિંદના ગા તુ ! ભરી લે ભકિતનુ ભાથુ,
ખરૂ ફળ ખતથી ખાતુ ! 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ
ઊરે ટયો અર્જ અતરની, સ્વિકારો શિખ શકરની,
કરોને ભકિત ભુધરની, 'પલકમા પ્રાણ જાવાનો !' હરિ.

૨૦૦ [ઓધવજી સદેશો કહેજો શ્યામને—એ રાહ]

ત્રીકમજી તારો છે મારે આશરો,
નેહ નજરથી નિરખો નટવરલાલ જો,
ભવસાગરમા ભુલો ભટકુ ભુધરા,
શરણે લેજો જાણીને નિજ બાળજો ! ત્રીકમજી
નામ કદી નારાયણનુ લીધુ નથી,
નથી કર્યું મ્હે પરોપકારી કામ જો,
જપ તપ તિરથ દાન ધર્મ કીધા નથી,

માફ કરો રાધા વર શ્રી ઘનશ્યામ જો ! ત્રીકમજી
માયામાં હુ મસ્ત બનીને મ્હાલતો,
હુપદમા શ્રી હરિ વિસાર્યો છેક જો,
ધામ, ધરા, ધન, કાજ કપટ કૈ કૈ કર્યા,
જપ્યા નહિ જગદીશ્વરને પળ એક જો ! ત્રીકમજી
ધનવતાને માન દઇ બોલાવતો,
નિર્ધન જનનુ કરતો હુ અપમાન જો,
મેળવવાને મોજ બહુ ધન વાવર્યું,
નાચ રગમા ગેજ ગ્હો ગુલતાન જો ! ત્રીકમજી
સત જનોની સેવાથી અળગો રહ્યો,
નથી કર્યું મ્હે જ્ઞાન સુધારસ પાન જો,
કામી થઇને કર્મ કર્યા મ્હે કૈ કુડા,
થરથર કપુ જ્યારે આવ્યુ ભાન જો ! ત્રીમકજી
અપગ જનને આશ્રય મ્હે આપ્યો નથી,
દેશ હીતનુ કાર્ય કર્યું નવ એક જો,
ખર મિત્રોની મોજ મહી ધન વાવર્યુ,
યૌવન મદમા છકયો હતો હુ છેક જો ! ત્રીકમજી
દેવ તણે દર્શન જાતા પગ દુખતા,
ભજન મડળીમા નવ લીધો ભાગ જો,
નૃત્ય અને નાટકમા સહુ પહેલો જતો,
ખોયો મ્હે શ્રીનાથ સ્મરણનો લાગ જો ! ત્રીકમજી

અવિનાશી અરજી આ અતરમા ધરે',
ભક્તિ માગુ ભવતારક ભગવાન જો,
શકરના સ્વામિ સદ્બુધ્ધિ આપજો,
તુજ ઇચ્છાથી ટળે સકળ તોફાન જો ! ત્રીકમજી

૨૦૧ [દેખુગી પ્યારે અજબાકા મુખડા—એ રાહ]

કાપોરે ! દુર્બુદ્ધિ દયાળુ ! [૨]
આપો ! આપો ! આપો ! આપો ! આપોરે ! સદ્બુદ્ધિ કૃપાળુ ! કા
મોહનવર છો ! શ્યામ સુદર છો !
ટાળો દુખ આ
મ્હારૂ ! મ્હારૂ ! મ્હારૂરે ! મોહનજી માયાળુ ! કાપોરે
ભર દરિયામા ભૂલો પડયો છુ !
ડુબી મરૂ છુ
તારો ! તારો ! તારોરે ! ત્રીકમજી કૃપાળુ ! કાપોરે
દીન શકરની અરજ સ્વીકારો !
જયા ત્યા તમને
ભાળુ ! ભાળુ ! ભાળુરે ! સર્વ નિહાળુ ! કાપોરે

૨૦૨ મહીદીપ-છદ

જય ! જય જગનાથ ! હાથ ઝાલીને ઉગારો !
દુખ છે અનેક એક, આશરો તમારો !
ભવનિધી વિષે તણાય, નાથ ! નાવ મ્હારૂ !
કે નથી ઉપાય તાત ! શર્ણ છે તમારૂ !

કામ ક્રોધ મોહ લોભ, નાવમા ભરાયા !
પાપ કેરા પોટલા, અપાર ઉભરાયા !
જ્ઞાન શઢ તુટી ગયો, ગર્વ વાયુ વાયો !
અજ્ઞાન અધકાર ઝટ, અતરે છવાયો !
નાવ જો તણાઈ નરક ખડકમા કુટાશે !
દુષ્ટ જીવ તણી હાય ! દુર્દશાજ થાશે !
પાપ તો અમાપ બાપ ! જન્મ ધરી કીધુ !
મુક્તિની ન યુક્તિ જાણી, વિષય વારી પીધુ !
આપનુ લગાર વાર, નામ ના જપાયુ !
મોજ શોખમાજ હાય ! આયુ સૌ ખપાયુ !
પણ હવે દયાળુ દેવ ! દિલ દયા લાવો !
જ્ઞાન હાથ આપી નાથ ! નાવને બચાવો !

૨૦૩ ગઝલ

સદા સસારથી છટકયા ! ‘ છતા જગનાથ ના જોયા !
બની બાવા બધે ભટકયા ! ‘છતા જગનાથ ના જોયા !’
બનારસ દ્વારકા બદ્રી, ગયા ગોકુળ મથુરાના,
અયોધ્યા આવીને અટકયા ! ‘છતા જગનાથ ના જોયા !’ સ
ગુફા ગિરનારની ગોતી, હિમાલય ને હરિદ્વારે,
ફરીને ટાટીયા ફટકયા ! ‘છતા જગનાથ ના જોયા !’ સ
અતિ તપ તાપમા કીધુ, ઘણુ દુ ખ દેહને દીધુ,
અહા ! ઉધે શિરે લટકયા ! ‘છતા જગનાથ ના જોયા !’ સ

નદીના નીરથી ન્હાયા, દમી ઊપવાસથી કાયા,
પૂજામા પ્રાણ છે પટકયા ! 'છતા જગનાથ ના જોયા !' સ
થયા જોગી જટાધારી, વિભૂતિ ભાવથી ચોળી,
મરણ ભયથી નહિ ભડકયા ! 'છતા જગનાથ ના જોયા !' સ
પઢયા પુરાણ રામાયણ, મહાભારત ભણ્યા ભાવે,
અનીતિને નહિ અડકયા ! 'છતા જગનાથ ના જોયા !' સ
કહે શકર તપાસી જો ! હૃદયમા શ્રીહરિ રાચે,
નકામા ભવ વિષે ભટકયા ! 'છતા જગનાથ ના જોયા !' સ

૨૦૪ ગઝલ

ફસાયો મોહને ફાસે બચાવો ! કો' કનૈયાને !
સકળ ગોપી મળી ઘેર્યો ! છુડાવો કો' કનૈયાને ! ફસાયો
અરે ! અવળી વહે ગગા ! રહુડે નીર નેવના મોભે !
ડુબે છે નાવમા નદીઓ ! બતાવો કો' કનૈયાને ! ફસાયો
પ્રથમ જે કૃષ્ણને દેખી અહા ! ઘેલી થતી ગોપી !
બન્યો તે ગોપીમા ઘેલો ! જગાવો ! કો' કનૈયાને ! ફસાયો
મધુરી બસીના નાદે ! સકળ કુરબાન તન કરતી' !
પડી શુ બધ એ બસી ? જગાવો ! કો' કનૈયાને ! ફસાયો
હતો નિર્લેપ જે યોગી ! બન્યો તે લુબ્ધ લલનામા !
પરાધિન પિજરે પેઠો ! ઉડાવો ! કો' કનૈયાને ! ફસાયો
કનૈયો નિજને ભુલી ! ,બન્યો સૌન્દર્યનો બદો !
અલાકિક પ્રેમની બસી ! સુણાવો કો' કનૈયાને ! ફસાયો

કરે છે હાસ્ય સૌ ગોપી ! કનૈયાનુ હૃદય રોતુ !
કરાવી જયોતની ઝાખી ! હસાવો કો' કનૈયાને ! ફસાયો,
કથે શકર સિતમ વરસે ! સળગતી આગ અતરમા !
અખડાનદનુ દર્શન કરાવો કો' કનૈયાને ! ફસાયો

૨૦૫ સુદર શામળીયા નામ જપીશ નિત્ય તારૂ—એ રાહ.

હે ! મનડા મુરખા ! માન કહ્યુ રજ મ્હારૂ,
નાહક ના ધુળ ખા ! અરે ! થશે શુ ત્હારૂ ? ઓ
પાતાળે ચચળ થઇ પેસે, પ્હાડ પર પળમા જઈ બેસે,
આભની ખબરો પણ લેશે, પાણીમા પણ સ્હેજ પ્રવેશે,
હરિ ભજવુ નહિ પ્યારૂ ! ઓ મનડા મૂરખા !
ચેત ! ચેત ! અવસર આ જાયે, હરિ ભજવાથી દુ ખ દૂર થાયે
માયામા તુ કા લપટાયે ? 'શકર'ની જો શિખ મનાયે,
તો ભજ ! પરમ કૃપાળુ ! ઓ મનડા મુરખા ?

૨૦૬ ગઝલ સોરઠી–[હરિગીતમા પણ ગવાશે]

તેડુ થયુ કિરતારનુ, માન્યા વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
ઝાખી થઈ જમદૂતની, જાવા વિના 'કયમ--ચાલશે ?'
જાવુ મજલ મ્હોટી તહી ! તૈયારી કૈ કીધી નહિ !
ભાથુ ભર્યું ના સાથ કૈ ! ભાથા વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
શણગાર ધારી અગમા ! રમતો ત્રિયાથી રગમા !
રામા ન આવે સગમા ! રામા વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
મિત્રો મહી તુ મ્હાલતો ! ફક્કડ બની ફરતો હતો !

ના એકલો કે એ જતો ! સોબત વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
સેવક તણા સહવાસમા ! હુકમો કર્યા હુલ્લાસમા !
નોકર મળે ના સાથમા ! ચાકર વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
સુખ ભોગના સાધન ઘણા ! હાજર હતા. ક ના મણા !
અતે ન કીધા આપણા ! તેના વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
માયા અને મિલકત ખરે ! મુકી જવુ પડશે—અરે !
નાણા નકામા આખરે ! નાણા વિના 'કયમ—ચાલશે ?'
પરમાર્થ તો પ્રીતે કરો ! ભકિત તણુ ભશ્રુ ભરો !
કલ્યાણ—કાયાનુ કરો ! તેના વિના 'કયમ—ચાલશે ?'

૨૦૭ જય દેવ ! જય દેવ !

જય ! જય ! પરમાત્મા ! પ્રભુ જય ! જય ! પરમાત્મા !
અશરણ શરણ વિભુજી (૨) શ્રીધર પરમાત્મા ! જયદેવ !
સુખ કર્તા, દુ ખ હર્તા, દીનબધુ દેવા—પ્રભુ દીનબધુ દેવા !
ભવતારક ભુધર છો ! સદા કરૂ સેવા ! જયદેવ !
વિશ્વભર,વનમાળી,સુખકર શામળીઆ—પ્રભુ સુખકર શામળીઆ !
નરહરિ, નટવર, નાગર (૨) બળદાયક બળીઆ ! જયદેવ !
જગકર્તા, જગનાયક,જગદીશ્વર સ્વામી—પ્રભુ જગદીશ્વર સ્વામી!
અકળ કળા કરનાર (૨) નમુ હુ બહુ નામી ! જયદેવ !
દીન શકરની અરજી, અતરમા ધરજો—પ્રભુ અતરમા ધરજો !
સદ્દગુણ ભકિત ભરજો (૨) મમ દુર્ગુણ હરજો ! જયદેવ !

અનુક્રમ	— અનુક્રમણિકા —	પૃષ્ઠ